

UNIVERSITAT DE MANRESA

Relació entre creativitat i habilitats socials en Infants de 5-6 anys

---

Treball final de grau

Sandra Colell Olivares

Tutora: Meritxell Cano Autet

Grau en Educació Infantil, 4t curs

Facultat de Ciències Socials de Manresa

28 de Maig del 2020

AGRAÏMENTS

Vull donar les gràcies especialment a la meva mare i al meu pare, la Mª Dolors Olivares Moreno i l'Enric Colell Ribalta, per haver cregut en mi i per tota la seva comprensió i estima tant en els moments més bons com en els més difícils.

També agrair molt especialment l'ajuda i el suport que he rebut per part de la meva tutora, la Meritxell Cano Autet, per haver tingut l'oportunitat d'enriquir-me dels seus coneixements i per haver-me acompanyat d'una manera tan propera al llarg de tota la recerca.

Donar les gràcies a l'escola participant en aquest estudi, especialment a les docents de P5 per adaptar-se a mi i ajudar-me en tot el necessari. Com també agrair la participació dels mateixos infants per haver-me permès aprendre de les seves idees i de la seva manera característica i personal de mirar el món.

Finalment, donar les gràcies a l'ajuda de la Maria Solé Alcazar i als companys/es de la universitat amb qui he viscut aquest procés compartint temors, dubtes i sobretot molts ànims.

Resum:

En la present recerca s'ha analitzat la relació entre creativitat i habilitats socials en infants. L'interès per l'estudi sorgeix per la controvèrsia teòrica al respecte (Mumford i Gustafson, 1988; Csikszentmihalyi, 1998). Paral·lelament s'estudia la percepció de les mestres d'aquests constructes bàsics per afrontar reptes i tenir relacions mútuament satisfactòries.

Van participar 40 infants de P5. La creativitat es va avaluar a través de dos subtests de les bateries verbals i figuratives del Torrance Test of Creative Thinking (TTCT, Torrance, 1962) i a partir de dues activitats del Test de pensament creatiu mitjançant l'anàlisi d'una imatge (TCAI, Garaigardobil i Berruoco, 2005). Mentre que les habilitats socials es van mesurar a través de dues situacions del Test de resolució de problemes interpersonals (TREPI, Garaigardobil i Berruoco, 2005). A més, es van realitzar entrevistes a les tutores dels infants i es van recollir les seves percepcions sobre el nivell de creativitat i habilitats socials dels seus alumnes.

Els resultats evidencien que la creativitat i les habilitats socials es relacionen de manera feble o molt feble a partir dels tests, tot i que les mestres hi atribueixen una relació forta, i la seva percepció de les habilitats socials està relacionada de manera moderada o feble amb el TTCT. Altrament, en relació a la creativitat percebuda per les docents i la mesurada, hi ha un ajust moderat, cal destacar que quan les mestres valoren la creativitat dels seus alumnes es fixen sobretot en la originalitat i la imaginació (TTCT), en canvi poc en la identificació i/o solució de problemes (TCAI). Finalment, l'avaluació de les habilitats socials per part de les docents es fonamenta, sobretot, en les destreses comunicatives i de relació i no tant en les habilitats de resolució de problemes interpersonal (TREPI).

Paraules clau: creativitat verbal, creativitat figurativa, habilitats socials, percepció docent i educació infantil.

Abstract:

The present research analyzes the relationship between creativity and social skills in children. The motivation arises from the present theoretical controversy about it (Mumford i Gustafson, 1988; Csikszentmihalyi, 1998). At the same time, it studies the teacher's perception about these crucial constructs to face challenges and achieve mutually satisfactory relationships.

40 preschoolers from P5 (5-6 years) participated in the study. The creativity was measured trough two substests about verbal and figurative batteries from Torrance Test of Creative Thinking (TTCT, Torrance, 1962) and two activities from the Creative Thinking Test by analyzing an image (TCAI, Garaigardobil and Berrueco, 2005). The social skills were also measured, and it was done through two situations from the Intrapersonal Problem Solving Test (TREPI, Garaigardobil and Berrueco, 2005). In addition, two interviews were performed to the children's tutors, and their perception about their children's level was collected.

The results indicate a feeble or really weak relationship between creativity and social skills, however, teachers attribute it to a strong relationship, and their perception of the social skills is moderate or weak with the TTCT. Furthermore, the creativity perceived by the teachers and the measured one, show a moderate relationship. It's important to highlight that teachers especially focus on originality and imagination (TTCT), whereas they pay little attention to the identification and/or problem resolution (TCAI). Finally, the social skills evaluation by teachers was based on the communicative and interactive abilities and not so much on the intrapersonal problem solving skills (TREPI).

Keywords: verbal creativity, figurative creativity, social skills, teacher's perception and childhood education.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
2. OBJECTIUS	2
3. MARC TEÒRIC	2
3.1. APROXIMACIONS TEÒRIQUES AL CAMP DE LA CREATIVITAT	2
3.1.1. MESURA DE LA CREATIVITAT	4
3.1.2. EL DESENVOLUPAMENT DE LA CREATIVITAT EN EDUCACIÓ INFANTIL.....	5
3.1.3. L'ENTORN EDUCATIU I EL PAPER DELS DOCENTS	5
3.2. VARIABLES DEL SUBJECTE EN RELACIÓ AMB LA CREATIVITAT	6
3.2.1. L'ÀMBIT SOCIAL.....	7
3.2.2. ELS CONFLICTES INTERPERSONALS	8
3.3. APROXIMACIONS TEÒRIQUES AL CAMP SOCIAL.....	9
3.3.1. MESURA DE LES HABILITATS SOCIALS.....	10
3.3.2. LES HABILITATS SOCIALS A L'ESCOLA.....	10
3.4. ANTECEDENTS DE RECERCA QUE RELACIONEN CREATIVITAT I HABILITATS SOCIALS	10
4. METODOLOGIA.....	11
4.1. MOSTRA	11
4.2. INSTRUMENTS.....	12
4.2.1. TESTS PASSATS ALS INFANTS	12
4.2.1.1. Test de pensament mitjançant l'anàlisi d'una imatge, TCAI,.....	12
4.2.1.2. Torrance test of creativity thinking, TTCT.....	14
4.2.1.3. Test de resolució de problemes interpersonals, TREPI.....	15
4.2.2. BATERIES DE PERCEPCIÓ PASSEDES ALS DOCENTS	16
4.2.2.1. Bateria de percepció docent de les habilitats socials	16
4.2.2.2. Bateria de percepció docent de la creativitat.....	16
4.2.3. ENTREVISTES ALS DOCENTS	17
4.3. PROCEDIMENT	17
5. RESULTATS, ANÀLISI I DISCUSSIÓ.....	18
5.1. Objectiu 1	18
5.2. Objectiu 2	21
5.3. Objectiu 3	23
5.4. Objectiu 4	25
5.4.1. Creativitat.....	26

5.4.2. Habilitats socials.....	27
5.4.3. Relació entre la creativitat i les habilitats socials	27
6. CONCLUSIONS	28
ANNEXOS.....	35
ANNEX 1. TCAI, activitat 3 (Problema 1).....	36
ANNEX 1.1. Respostes.....	37
Annex 1.2. Resultats.....	38
ANNEX 2. TCAI, activitat 4 (Solució 2).....	39
ANNEX 2.1. Respostes.....	40
ANNEX 2.2. Resultats	41
ANNEX 3. TCAI, còpia suport visual.....	42
ANNEX 4. TTCT verbal, suposem.....	43
ANNEX 4.1. Respostes.....	44
ANNEX 4.2. Resultats	53
ANNEX 5. TTCT figuratiu, línies paral·leles.....	54
ANNEX 5.1 Recull de Respostes	57
ANNEX 5.2. Resultats	74
ANNEX 6. Categories per corregir el component de la flexibilitat (TTCT figuratiu).....	75
ANNEX 7. Criteris de correcció originalitat (TTCT figuratiu)	88
ANNEX 8. TREPI situació 2.....	90
ANNEX 8.1. Recull de respostes	91
ANNEX 9. TREPI situació 3.....	94
ANNEX 10. Respostes TREPI, situació 2 i 3.....	95
ANNEX 11. Bateria de percepció docent de les habilitats socials.....	96
ANNEX 11.1 Recull de respostes	97
ANNEX 11.2. Resultats	106
ANNEX 12. Bateria de percepció docent de la creativitat	107
12.1. Recull de resposes.....	108
12.2. Resultats.....	117
ANNEX 13. Entrevistes a les docents	118
ANNEX 13.1. Transcripció de les entrevistes	120
ANNEX 14. Sol·licitud d'autoritzacions	128

1. INTRODUCCIÓ

Per als docents és de gran importància saber que el desenvolupament de la creativitat depèn de diversos factors que s'entrellacen, la influència de l'entorn és un d'ells. De totes les variables contextuals que han estat objecte d'estudi en aquest camp, la percepció docent sobre la creativitat dels alumnes és de gran incidència pel seu desenvolupament creatiu (Karwowski, Gralewski i Szumski, 2015).

D'altra banda, les variables del propi subjecte també influeixen el mateix desenvolupament creatiu, la personalitat n'és una, tot i que no hi ha un consens sobre quina és la que més afavoreix aquest desenvolupament (Csikszentmihalyi, 1998). En concret, unes de les variables estudiades per diferents autors són les que tenen a veure amb el camp social, encara que la teoria mostri controvèrsia respecte a la relació creativitat i habilitats socials (Mumford i Gustafson, 1988; Csikszentmihalyi, 1998; Costa i McCrae, 1992). Tot i això, els dos constructes comparteixen algunes àrees o substrats neuronals, ja que les funcions executives són les encarregades del desenvolupament de la creativitat, com també influeixen en la conducta social (Tirapu, García i Ríos, 2012). En la mateixa línia, Rendón (2009) apunta que el desenvolupament de la creativitat varia en funció de la socialització de l'individu i Woolfolk (1996) afegeix que, davant dels conflictes i al promoure la comunicació amb l'altre, sorgeix la flexibilitat cognitiva, un dels principals components que també es troba en el camp de la creativitat.

Per tant, aquestes possibles relacions motiven a aprofundir en cada un dels camps i en les relacions existents entre creativitat i habilitats socials, en les percepcions de les mestres sobre les dues variables i en les relacions que podrien existir entre aquestes. Tenint present la importància de cada constructe dintre l'àmbit educatiu i, en concret, en l'etapa d'educació infantil com un període crític per la plasticitat cerebral (Segons Bartra, 2008). En referència a la creativitat, entenent la importància del seu desenvolupament perquè els alumnes visquin l'aprenentatge com un procés de superació, des de l'autonomia i l'expressió de les pròpies idees (Cereghino, 2016), a més de promoure que responguin activament davant els reptes actuals i futurs (Runco, 2004 citat per Rodríguez, 2011). Paral·lelament, destacar la importància de l'autoestima dels alumnes pel seu desenvolupament global, tenint present que la conflictivitat escolar és una de les majors preocupacions de la societat occidental (Carrillo, 2015). Així doncs, remarcar la importància de l'aprenentatge de les habilitats socials perquè els alumnes tinguin relacions socials positives no només a la infància, sinó també a la vida adulta (Garaigordobil i Peña, 2014).

2. OBJECTIUS

- 1- Explorar la relació existent entre la creativitat i les habilitats socials durant la primera infància.
  - 1.1- Investigar si els infants de 5-6 anys amb majors nivells de creativitat mostren majors nivells d'habilitat social.
- 2- Investigar si l'estimació que fan els/les mestres del nivell de creativitat i d'habilitats socials dels seus alumnes de 5-6 anys s'ajusta al nivell que mostren aquestes variables en els infants a través de proves estandarditzades.
- 3- Explorar si existeix relació entre la percepció que els/les mestres tenen sobre les habilitats socials dels seus alumnes i la percepció que tenen sobre la creativitat d'aquests. Investigar si aquesta percepció d'habilitats socials es relaciona amb la creativitat mesurada dels infants, a través de proves estandarditzades.
- 4- Explorar les creences i coneixements dels/de les mestres entorn del concepte de creativitat i d'habilitats socials i la relació existent entre aquestes dues variables.

3. MARC TEÒRIC

La present recerca pretén explorar dos constructes molt rellevants per explicar el comportament humà, però alhora controvertits dins de la literatura científica. Tal com es presentarà a continuació aquests dos es poden veure relacionats i influïts mútuament. En el següent marc teòric primer es presentaran els aspectes més rellevants de la teoria i de la recerca en creativitat, després la relació entre aquest constructe i el camp social i, finalment, s'aprofundirà en aquest últim, en concret en les habilitats socials.

3.1. APROXIMACIONS TEÒRIQUES AL CAMP DE LA CREATIVITAT

La importància de l'estudi de la creativitat esdevé en què vivim en un món canviant i cada vegada més complex en el qual la creativitat implica una reacció als futurs desafiaments. Per tant aquesta capacitat innovadora, transformadora i constructiva es converteix en un dels motors de l'evolució cultural (Runco, 2004 citat per Rodríguez, 2011).

Per parlar de creativitat, primer cal tenir present tot el que engloba aquest concepte. Segons Ruiz (2010) en els anys vuitanta es va començar a parlar d'aquest concepte com un fenomen polisèmic, per tenir múltiples definicions i alhora no poder-se estudiar des de la simplicitat. També és multidimensional per les dimensions que integra (persona, procés, mitjà i producte) i factorial, fent referència a la diversitat de formes per les quals es pot manifestar el constructe (comportament, figuratiu i simbòlic).

Malgrat la dificultat en definir un terme tan complex com la creativitat, han estat molts els autors que s'hi han aproximat. En aquestes definicions es contempen totes les dimensions

esmentades anteriorment: la creativitat com a procés, vinculada a la generació de productes o la personalitat creativa.

Tal com apunta Wallas (1926), per generar una idea creativa, el procés es completa tenint en compte fases d'imaginació, espontaneïtat i trencar normes; però també amb estats conscients de reorganitzar informació i tenir una mirada crítica. Així mateix, Mednick (1962) entén la creativitat com la formació d'elements associats i mútuament allunyats entre si, en noves combinacions.

En canvi, Torrance (1974) fa èmfasi al coneixement previ per generar idees creatives i considera que la creativitat és com un procés pel qual una persona és sensible als errors, als buits de coneixement i als fets que no concorden en general. D'aquesta manera, considera que les persones creatives saben identificar les dificultats de les situacions. En la mateixa línia, diferents autors, entre ells Barron (1976), donen importància en el coneixement sobre l'àmbit, és a dir, creuen en la incidència del propi coneixement de la persona en el procés creador.

Gervilla (1980) defineix el concepte de la següent manera, "la capacidad de engendrar algo nuevo, ya sea un producto, una técnica, un modo de enfocar la realidad... La creatividad impulsa a salirse de los cauces trillados, a romper convenciones, las ideas estereotipadas, los modos generalizados de pensar y actuar" (p. 31). Així doncs, cal entendre la creativitat com la capacitat per repensar la norma, per Romo (1987) la redefinició és una aptitud comú del pensament creador, que es basa en la revisió de la forma en què s'utilitza un objecte o concepte.

Per De la Torre (1991) la creativitat és una capacitat, així doncs, cal remarcar que la capacitat la tenim tots els humans. Rendón (2009) afegeix que és un component estructural de la personalitat i que és susceptible de ser desenvolupat, independentment de l'edat. En aquest sentit, tothom és potencialment creatiu i amb l'experiència i el coneixement es pot arribar a construir productes creatius amb la intenció de donar solució als propis problemes o als del col·lectiu, per la societat.

Aquest conjunt de definicions aporten diferents cares de la creativitat que ens demostren que és un concepte multidimensional. En la mateixa línia, segons Ruiz (2010) la creativitat no es limita en un sol àmbit, no només a partir de l'art es treballa la creativitat, en tots els àmbits es pot ser creatiu. Cabezas (1993) també posa èmfasi en l'anterior idea i afirma que es troba en totes les esferes de la vida, parla de tants tipus de creativitat com de formes d'activitats existents: científica, literària, artística, política, pedagògica-educativa... o en la mateixa vida domèstica. Per això, la mesura de la creativitat esdevé una tasca complexa. En aquest sentit, Gardner (1998) explica que la persona pot ser creativa en un camp, i no en

tots, com amb les intel·ligències múltiples. Tot i que també planteja que la creativitat requereix d'un conjunt de talents (Gardner, 1995).

3.1.1. MESURA DE LA CREATIVITAT

Segons Ruiz (2010) a l'hora d'avaluar la creativitat ens trobem amb dos punts de vista: els que afirmen que igual que no es pot definir tampoc es pot mesurar i els que confien en el fet que la creativitat es pot avaluar. Hocevar i Batchelor (1989, citat per Ruiz, 2010) classifiquen més de cent aproximacions psicomètriques en referència aquest constructe en vuit categories, les quals no s'exclouen entre si: 1) els tests de pensament divergent, 2) inventaris d'actituds i interessos, 3) inventaris de personalitat, 4) inventaris biogràfics, 5) avaluació de professors/es, companys/es i supervisors/es, 6) judici dels productes, 7) estudi de persones eminentes, 8) autoinformes sobre activitats i rendiment creatius.

De totes les aproximacions psicomètriques a la creativitat, la que ha estat més àmpliament adoptada en l'àmbit de la recerca ha estat la basada en el model de Guilford (1950). Tanmateix, el concepte de creativitat de Guilford fou seguit per Paul Torrance (1974, citat per Laime, 2005) un dels autors més influents en relació a la mesura de la creativitat. Aquests dos autors contempen que la creativitat es manifesta a través de tres factors que són susceptibles de ser mesurats a través de proves diverses:

-La fluïdesa és la capacitat per elaborar un nombre elevat d'idees o respostes donat un estímul.

-La flexibilitat és la capacitat per donar diferents punts de vista, les diverses formes que té una persona per donar resposta a una mateixa situació tot canviant la línia de pensament o categoria.

-L'originalitat és la capacitat per elaborar idees o solucions peculiars, úniques, el més diferent possibles de les ja existents, tenint en compte un grup o moment determinat.

Tot i que també fa menció d'altres aspectes com la sensibilitat als problemes. La redefinició, combinar dos objectes per construir un instrument que serveixi per a una nova finalitat i l'elaboració, la capacitat per incorporar detalls en un producte, capacitat per completar una resposta.

El test que ha sigut més utilitzat en les últimes dècades ha sigut el Torrance Test of Creative Thinking (TTCT, Torrance, 1962), basat en el model de Guilford (1950), Torrance va adaptar-lo a la població escolar i està format per diferents tests: expressió verbal i figurativa.

3.1.2. EL DESENVOLUPAMENT DE LA CREATIVITAT EN EDUCACIÓ INFANTIL

La creativitat esdevé una variable que es desenvolupa al llarg de la vida, essent la infància un període crític per la plasticitat cerebral que posseeixen els infants. Autors com Justo, (2006, citat per Díaz i López, 2016) apunten la importància de l'estimulació de la creativitat en aquestes edats. Segons Bartra (2008) la neuroplasticitat permet explicar que, com més complexos siguin els conceptes, com més interactiva sigui la xarxa que es forma entre aquests i com més quantitat de xarxes manegi l'infant, major serà la possibilitat d'establir connexions neuronals inusuals i diverses que trenquin amb les xarxes rígides del cervell. Aquest procés passa al llarg de la vida, però s'observa principalment durant el període infantil, ja que en aquesta etapa té lloc una maduració intensiva de l'organisme i en particular del cervell, la qual marca el desenvolupament futur d'aquest.

Seguint amb les idees anteriors, el desenvolupament del cervell i la construcció de les xarxes esmentades depenen de l'entorn en el qual creixi el subjecte. En la mateixa línia, Sternberg (1985) considera que el desenvolupament de la creativitat depèn de factors de tipus cognitiu i ambiental. Feldman (1999) també posa èmfasi als aspectes familiars i actuals, a l'educació i els aspectes contextuais socioculturals, entre d'altres.

3.1.3. L'ENTORN EDUCATIU I EL PAPER DELS DOCENTS

La creativitat és sensible a l'entorn i la mateixa escola hi juga un paper important a l'hora de facilitar o limitar el seu desenvolupament. Segons Cereghino (2016) "El aula de educación infantil es el escenario perfecto para mantener esa libertad, esa naturalidad con que los niños hacen frente a las dificultades que se le presentan" (p.50). Cereghino (2016) també explica que si es vol desenvolupar el pensament divergent en els nens i nenes, l'ensenyament/aprenentatge ha d'afavorir l'autonomia i s'ha de crear un ambient democràtic a l'aula que permeti a l'infant donar les seves opinions i respectar les dels altres.

Així com explica López i Navarro (2010), un dels pilars que permeten desenvolupar la creativitat és la metodologia que es viu al llarg de la jornada i la pròpia creativitat del docent. En la mateixa línia, la percepció docent sobre les habilitats dels alumnes influeix i molt en aquests (Andiliou & Murphy, 2010, citat per Karwowski, Gralewski i Szumski, 2015).

Segons Karwowski, Gralewski i Szumski, (2015), els/les docents són una de les principals fonts que influencien la percepció que tenen els mateixos estudiants sobre el seu desenvolupament de la creativitat. Aquesta percepció es pot veure esbiaixada pel coneixement que el docent té sobre el concepte de creativitat.

Díaz i López (2016) apunten que els docents mostren en moltes ocasions un dèficit en coneixements sobre aspectes neuropsicològics i creatius, igualment, en multitud d'ocasions la creativitat es promou en moments puntuals, sense aprofitar la resta de la jornada diària

per la pràctica real d'aquesta. En relació amb aquesta idea, un altre terme interessant és el de "seudocreatividad", és a dir posar el nom de creativitat a allò que ho sembla però realment no ho és, de manera conscient o inconscient, i que busca l'aprovació social fet que pot passar dintre l'àmbit educatiu (Heinelt, 1992, citat de Ruiz, 2010).

L'última aproximació teòrica que es contempla en el present treball és la relació entre variables del subjecte i la creativitat. Sternberg (1985) considera que la personalitat influeix en el mateix procés creatiu. Feldman (1999) també posa èmfasi als processos socioemocionals.

3.2 VARIABLES DEL SUBJECTE EN RELACIÓ AMB LA CREATIVITAT

De totes les variables del subjecte que s'han intentat vincular a la creativitat, la personalitat ha estat una de les més influents en els últims anys. Sobre aquest terme, diferents autors troben dificultats a l'hora de concretar quina personalitat permet desenvolupar més la creativitat. Segons Csikszentmihalyi (1998) persones molt diferents han sigut creatives al llarg de la història.

Segons Ruiz (2010) i Bermejo et al. (2010) les persones molt creatives són més enèrgiques i capaces de concentrar-se en treballs complexos i, en general, estan fortament motivades intrínsecament cap al seu treball. En la mateixa línia, segons Romo (1998) l'etapa escolar té una gran importància per posar les bases d'una motivació intrínseca que sustenti en el futur una dedicació creativa. A més a més, les persones amb una elevada creativitat solen tenir alta autoestima (Gardner, 1998), també són persones que s'arrisquen, creuen i defenen les seves idees, superen obstacles i perden la por al ridícul, fet que permet que incloguin el sentit de l'humor (Sternberg i Lubart, 1997). Segons Bermejo et al. (2010) demostren tolerància a l'ambigüitat, perseverança, apertura de ment i desig de créixer.

En la mateixa línia, Csikszentmihalyi (1998) apunta que les persones especialment creatives són complexes. També que són responsables i irresponsables, en el sentit de tenir una actitud treballadora, però també són alegres, tenen una manera divertida de donar voltes a les coses i d'explorar les idees. Alternen entre la imaginació i la fantasia, en un extrem, i un arrelat sentit de la realitat per analitzar si les seves idees són factibles. Tenen un gran control sobre ells/elles mateixos/es, en el sentit de controlar la seva energia, treballen molt però també donen importància al descans, és a dir, no controla la seva energia un horari extern. Segons Barron i Harrington (1981) els subjectes creatius tenen una elevada sensibilitat estètica, interessos variats, autonomia i intuïció i integren en l'autoconcepte trets aparentment oposats. De la mateixa manera, Csikszentmihalyi (1998) considera que són capaces d'expressar la totalitat del ventall de trets que estan potencialment presents en el repertori humà. Passen d'un extrem a l'altre quan la situació ho requereix.

De totes les variables del subjecte relacionades amb el desenvolupament de la creativitat, les que tenen a veure amb les relacions entre persones i les habilitats socials esdevenen de les més rellevants.

3.2.1 L'ÀMBIT SOCIAL

Pel que fa a la relació existent entre la creativitat i les habilitats socials, Mumford i Gustafson (1988) consideren que les persones especialment creatives demostren alta empatia i capacitat per liderar, baixa sociabilitat i desitjos de causar bona impressió.

Costa i McCrae (1992) en el model teòric de la personalitat dels "Big five" (FFM), com a sistema de classificació acceptat amb validesa transcultural que integra les línies d'altres treballs, dintre dels cinc factors de la personalitat consideren que les persones creatives són extravertides, amables i responsables. Tot i que el factor amb el qual s'ha trobat un vincle més consistent amb la creativitat és l'apertura: persones curioses per experimentar, descobrir i aprendre, fet que els facilita centrar el focus d'atenció i obtenir informació més variada i inusual (Kandler et al. 2016).

En canvi, Csikszentmihalyi (1998) creu que les persones més creatives poden tenir tendències oposades al continu entre la introversió i l'extraversió. És a dir, normalment cada persona sol ser o una cosa o l'altra, però els individus que demostren especialment la seva creativitat sembla que manifesten els dos trets al mateix temps. Són persones que necessiten moments de solitud, de reflexió i treball individual. Però, també necessiten moments per compartir noves perspectives, idees i opinions que els permeti ampliar el seu coneixement.

En la mateixa línia, Salavera, Larraz, Usán, (2019) consideren que la creativitat podria estar relacionada amb la intel·ligència emocional, tenint present que aquesta parteix d'un tipus d'habilitat intel·lectual del coneixement emocional interpersonal i intrapersonal. Els autors estableixen aquesta relació perquè les dues són habilitats intel·lectuals que permeten a l'individu expressar-se i adaptar-se al medi en el qual es relaciona.

En conclusió, dintre de l'àmbit social diferents autors tenen posicions diverses en referència la relació entre aquests àmbits, algunes més properes que d'altres. Per aprofundir-hi des d'una altra perspectiva, la neurociència permet conèixer aquesta relació des del funcionament i els mecanismes del nostre cervell.

La neurociència permet explicar que algunes àrees del cervell o substrats neuronals que són els encarregats del desenvolupament de la creativitat són compartides amb les del desenvolupament social.

Segons Díaz i López (2016) la majoria dels autors coincideixen en el fet que les àrees que col·laboren en la creació d'idees noves i originals són pràcticament les mateixes que ho fan per les idees no creatives o que impliquen processos més comuns. A més d'entendre que el cervell funciona de manera globalitzada. Tot i això, en relació amb el desenvolupament de la creativitat, diferents autors donen un gran pes a les funcions executives (Flaherty, 2005; Heilman, Nadeau i Beversdorf, 2003). En la mateixa línia, García, Enseñat, Tirapu, i Roig, (2009) també parlen d'aquesta mateixa zona del cervell com l'encarregada del desenvolupament social. A més a més, consideren que el procés de maduració de l'escorça prefrontal (encarregada de les funcions executives) cal tenir-lo present, sobretot en la infància, per assegurar el seu desenvolupament normal en les àrees cognitives de desenvolupament social i afectiu. Aquesta zona ens permet trobar resposta a: per què som com som.

En la mateixa línia, Tirapu, García i Ríos, (2012) expliquen que les funcions executives exerceixen una influència bàsica en la conducta social, la tria de decisions i el judici ètic i moral, entre d'altres. Així mateix, Yang i Raine (2009) creuen que aquesta part del cervell tracta la personalitat i l'adequació de comportaments socials adaptats en els diferents moments o situacions.

Tal com diuen Tirapu, García i Ríos, (2012) és en l'escorça prefrontal on es localitzen les funcions cognitives més complexes i evolucionades de l'ésser humà. Segons Goldberg (2009), les nostres funcions executives són les que permeten que puguem preveure les conseqüències de les nostres accions i responsabilitzar-nos d'aquestes, fer els canvis i ajustos necessaris si els resultats no són els esperats i que les nostres expectatives frustrades no siguin obstacle perquè inhibim els nostres impulsos.

Aquest apartat ens porta a parlar de la resolució dels conflictes interpersonals, ja que aquestes situacions ens permeten conèixer com reacciona cada individu i de quina manera, l'adequació del comportament en una situació social, la prevenció de les conseqüències de les pròpies accions, el judici ètic, entre altres idees que han sortit anteriorment.

3.2.2. ELS CONFLICTES INTERPERSONALS

Segons Rendón (2009), el desenvolupament de la creativitat varia en funció de l'estimulació social que rebí l'individu. Woolfolk (1996) afegeix que, davant dels conflictes i al promoure la comunicació amb l'altre, sorgeix la flexibilitat cognitiva. La flexibilitat cognitiva permet generar més quantitat d'alternatives per solucionar-lo i crear solucions més rellevants i prosocials, és a dir una conducta social positiva que afavoreix a l'altre. Tal com s'ha comentat en l'apartat de creativitat, la flexibilitat també és un component de la creativitat que s'avalua en els tests.

En la mateixa línia, Segons Spivack, Platt i Shure (1976), concretament a l'etapa infantil, van identificar les habilitats cognitives presents en la solució de problemes interpersonals, que són la generació d'alternatives i l'anticipació de conseqüències, aquest últim és l'habilitat per considerar com les pròpies accions poden resoldre el problema i com poden afectar els altres i a un mateix, a més permet anticipar les reaccions dels altres.

Tal com s'ha exposat fins al moment, existeixen diverses línies teòriques i de recerca que relacionen el concepte de creativitat amb les habilitats, aptituds, actituds o destreses socials. Tanmateix, les aproximacions teòriques en el camp socials són també multidimensionals i polisèmiques, de la mateixa manera que ho eren les de la creativitat. Cal doncs centrar aquest terreny d'estudi i concretar termes i definicions.

3.3. APROXIMACIONS TEÒRIQUES AL CAMP SOCIAL

Són molts els constructes o termes teòrics que han aparegut en les últimes dècades relacionats amb l'àmbit social assertivitat, habilitat social i competència social. Per Carrillo (2015) són els tres sinònims. Mentre d'altres, com Morán i Olaz, (2014), creuen que l'assertivitat és una classe d'habilitat social.

Llacuna i Pujol (2004) defineixen l'assertivitat com l'habilitat personal que ens permet expressar sentiments, opinions i pensaments, en el moment oportú, de la forma adequada, considerant també els drets dels altres.

Per Rojas (1999), les habilitats socials són comportaments específics que, en conjunt, formen les bases del comportament socialment competent. Segons García (2015) per poder arribar a la competència social són necessàries les habilitats socials executades eficaçment.

Segons Carrillo (2015) per definir una conducta com socialment hàbil, cal tenir en compte el marc cultural, cal considerar les normes d'educació, comunicació i factors com l'edat i el context. Una conducta que pot ser adequada en una situació, pot ser inadequada en una altra, igual que dues persones poden comportar-se diferent en una mateixa situació i la seva conducta pot ser socialment hàbil.

Caballo (1986) ho defineix com "la conducta socialment habilidosa es ese conjunto de conductas emitidas por un individuo en un contexto interpersonal que expresa los sentimientos, actitudes, deseos, opiniones o derechos de ese individuo de un modo adecuado a la situación, respetando esas conductas en los demás y que generalmente resuelve los problemas inmediatos de la situación mientras minimiza la probabilidad de futuros problemas" (p. 556). En la mateixa línia que l'assertivitat, Riso, (1988, citat per Carrillo 2015) posa èmfasi en expressar sense ansietat tant els sentiments positius com els desacords.

Les habilitats més generalment acceptades per diferents autors (Monjas 2002; Fernández i Ramírez 2002; Morgeson, Reider i Campion, 2005 citats per Carrillo 2015), són, fer

compliments o lloances, acceptar compliments; expressar amor, expressar el que agrada, demostrar afecte, iniciar i mantenir conversacions, defensar els propis drets, fer peticions, rebutjar peticions, expressar opinions personals, expressar molèstia, el que desagrada o enfado, demanar canvi de conducta de l'altre, disculpar-se o admetre ignorància i afrontar crítiques.

3.3.1. MESURA DE LES HABILITATS SOCIALS

Segons Carrillo (2015), principalment s'han utilitzat tres modalitats diferents per avaluar les habilitats socials en el context escolar, que són l'observació conductual, és a dir l'observació directa a partir de situacions reals o artificials (test de role-playing i joc de papers), els informes d'altres persones i les valoracions d'aquestes i, finalment, els autoinformes on els mateixos infants responen sobre el seu comportament.

3.3.2. LES HABILITATS SOCIALS A L'ESCOLA

Segons Garaigordobil i Peña, (2014) en els últims anys es posa més èmfasi en les habilitats socials en l'àmbit educatiu (tant amb infants com amb adolescents), ja que permeten disminuir problemes de comportament a l'aula. A més, contribueixen a una millor autoestima, empatia i a la solució de problemes interpersonals. Tot això permet un millor rendiment escolar i social, a més d'un bon ajust social no només en la infància, sinó també en la vida adulta.

Segons Carrillo (2015), la necessitat d'abordar el tema sorgeix dels problemes de relació interpersonals entre infants i les dificultats d'interacció amb els adults. La conflictivitat escolar és una de les majors preocupacions de la societat occidental. Tot i els intents per millorar la convivència existeixen casos d'agressions o assetjament, discriminació i ofenses que ens fan ser més conscients de la importància d'abordar les habilitats socials en l'àmbit escolar. Així doncs, actualment en els centres es vol tenir en compte les habilitats socials com a prevenció. Segons Hargie, Saunders, i Dickson, (1994) l'habilitat social es pot aprendre i està sota control del propi individu.

D'aquesta manera, les relacions interpersonals positives promouen l'acceptació entre iguals, així com les amistats duradores i mútuament satisfactòries. (Gresham, 2001; Newcomb i Bagwell, 1995; Walker, Ramsay i Gresham, 2004, citat per Carrillo 2015).

3.4. ANTECEDENTS DE RECERCA QUE RELACIONEN CREATIVITAT I HABILITATS SOCIALS

Donada la rellevància tant de la creativitat com de les habilitats socials en el desenvolupament òptim d'infants i adults i les possibles connexions entre aquests dos constructes que apunten diferents aproximacions teòriques, en els últims anys han estat diverses les recerques que han intentat investigar la relació entre aquestes variables. No obstant, els resultats de les mateixes han estat poc conclouents.

Garaigordobil (1997) en un estudi realitzat amb 155 infants de 8 a 10 anys va concloure que els infants amb una elevada creativitat verbal mostraven poques conductes agressives i, en canvi, en mostraven bastants d'assertives i algunes de passives. Tot i que no es van donar correlacions significatives amb la conducta d'ajuda i, la creativitat gràfica va mostrar una escassa correlació amb els factors anteriors.

Salavera, Larraz i Usán (2019), en canvi, van trobar resultats contraris als de Garaigordobil (1997) en una mostra de 957 infants de 6 a 8 anys, demostrant correlacions molt baixes entre la creativitat i la intel·ligència emocional.

02).

4. METODOLOGIA

Per tal d'assolir els objectius plantejats es va optar per utilitzar una metodologia quantitativa i qualitativa. La metodologia quantitativa contempla la mesura de la creativitat i les habilitats socials en un grup de 40 infants a partir de diversos tests estandarditzats i l'estimació que les mestres fan d'aquests mateixos infants en referència a aquestes variables a partir de bateries de percepció. La metodologia qualitativa, en canvi, es va utilitzar amb l'objectiu d'explorar què entenien les mestres per creativitat i habilitats socials. És a dir les seves teories implícites o concepcions sobre aquests constructes de naturalesa psicològica.

4.1. MOSTRA

La mostra consta de dues aules d'infants de 5-6 anys, de P5. Són 40 alumnes en conjunt, 20 nenes i 20 nens, a més de la participació de la tutora de cada grup, un total de dues. L'escola està situada a Solsona. Segons la informació que el centre facilita, es defineix com una escola catalana, pública, laica, inclusiva, acollidora, compromesa, participativa i innovadora. La metodologia emprada parteix del més proper i tangible per arribar a coneixements més abstractes al final de l'escolaritat. Així doncs, a Educació Infantil s'incideix en un treball més manipulatiu, vivencial i experimental.

Es va decidir escollir aquesta escola perquè consta de dues línies de P5 i a l'hora de passar els tests escollits la majoria requereixen aquesta edat mínima. A més, permetia tenir una mostra interessant a l'hora d'obtenir resultats.

Formaven també part de la mostra les dues mestres d'aquests dos grups d'aula. La primera d'elles, la docent 1, fa 5 anys que està dins del món educatiu exercint de docent, sempre havia estat a primària excepte els tres últims anys que ha estat a infantil, compta amb els estudis del grau d'Educació Primària i el màster de Psicopedagogia. La segona docent, fa 38 anys que està dins del món educatiu exercint de docent, ha estat a cicle inicial 5 anys, a una escola rural (infantil fins a vuitè) uns 15 anys i a infantil gran part de la seva trajectòria. Sobre els estudis, té la diplomatura de magisteri, l'especialitat de filologia i infantil.

4.2. INSTRUMENTS

La taula 1 presenta els instruments utilitzats en la present recerca.

Taula 1: Instruments utilitzats en la present recerca			
TESTS ESTANDARDITZATS - infants			
Avaluació de la creativitat		Avaluació de les habilitats social	
Test de pensament creatiu mitjançant l'anàlisi d'una imatge TCAI (Garaigordobil i Berruenco, 2005)		Test de resolució de problemes interpersonals TREPI (Garaigordobil i Berruenco, 2005)	
<u>Activitat 3 (problema 1)</u> Escala d'identificar problemes: <i>Caixa de peixos</i> (veure annex 1)	<u>Activitat 4 (solució 2)</u> Escala de resoldre problemes: <i>Ninot de neu a la cuina</i> (veure annex 2)	<u>Situació 2</u> <i>Un infant més gran pren una joguina</i> (veure annex 8)	<u>Situació 3</u> <i>Conflicte entre iguals, no deixar jugar a corda</i> (veure annex 9)
Torrance Test of Creative Thinking TTCT (Torrance, 1962)			
<u>Subtest 6 de la bateria verbal:</u> <i>Suposem</i> (veure annex 4)	<u>Subtest 3 de la bateria figurativa:</u> <i>Línies paral·leles</i> (veure annex 5)		
BATERIES DE PERCEPCIÓ - docents			
Avaluació de la creativitat		Avaluació de les habilitats socials	
<u>Selecció i creació a partir:</u> - <i>Escala de conductas y rasgos de la personalidad creadora</i> , EPC (Garaigordobil i Berruenco, 2005) - Marc teòric de (Guiford, 1986) (veure annex 12)		<u>Selecció d'ítems a partir:</u> - <i>Battelle inventario de desarrollo</i> (Newborg, Stock, i Wnek, 1996) - <i>La versió revisada de la Preschool and Kindergarten Behavior Scale</i> PKBS (Fernández et al., 2010) (veure annex 11)	
ENTREVISTES INDIVIDUALS- docents			
Creació pròpia a partir del marc teòric (veure annex 13)			

4.2.1. TESTS PASSATS ALS INFANTS

La complexitat per avaluar el terme de creativitat que és un concepte multidimensional, factorial i de múltiples definicions ha sigut el motiu pel qual s'ha optat per la utilització de diferents tests. A continuació es passen a descriure amb detall els tests utilitzats amb els infants.

4.2.1.1. Test de pensament mitjançant l'anàlisi d'una imatge, TCAI, (Garaigordobil i Berruenco, 2005). Està destinat per infants de 5-6 anys. L'infant ha de respondre davant d'una situació que presenta l'avaluadora, amb l'ajuda d'un suport visual que s'ensenya. Les activitats escollides exploren la capacitat per identificar problemes i la capacitat per resoldre problemes. S'avalua el component d'originalitat i fluïdesa.

Es va decidir escollir una pregunta de l'activitat 3 i una de l'activitat 4 perquè permeten veure com l'infant s'enfronta a dues situacions tenint en compte dues mirades: la capacitat per identificar problemes i la resolució de problemes, ambdues relacionades amb la creativitat.

- TCAI, activitat 3 (Problema 1), s'explica al nen/nena una situació perquè s'imagini tots els problemes que es podrien derivar d'aquesta, acompanyat d'un dibuix (veure annex 1). El dibuix mostra peixos amb aigua dins d'un caixó de fusta i la pregunta a fer, seguint les indicacions del manual d'aplicació és: "Pot passar alguna cosa si posem els peixos en un caixó, o si utilitzem el caixó de peixera?, Quines coses creus tu que podrien passar si tinguéssim els peixos dins d'un calaix?". Primer es demana a l'infant si creu que la situació planteja algun problema i si respon de forma positiva se l'ànima a dir el major nombre de problemes. Si l'infant respon de forma negativa, se li demana que argumenti la seva resposta. Es passa de manera individual, no hi ha un temps determinat i l'avaluadora ha de recollir totes les respostes de l'infant. S'ha creat una còpia del suport original –a partir d'un dibuix-, però al passar només dues preguntes del conjunt del test, la copia és només de les parts necessàries per aquestes preguntes (veure annex 3).

Segons Garaigordobil i Barrueco (2005) s'avalua la fluïdesa pel nombre de respostes donades que responguin a l'estímul que es presenta, no repetides, 1 punt per cada problema. També s'avalua la originalitat de les respostes, en base el criteri de freqüència estadística, és a dir segons les respostes obtingudes en el grup objecte d'estudi, 0 punts si la idea està indicada per més de tres subjectes, 1 punt si està mencionada per tres subjectes, 2 punts si està mencionada per dos subjectes i 3 punts si la idea l'exposa només un subjecte (veure respostes i resultats a l'annex 1.1. i 1.2.).

- TCAI, activitat 4 (Solució 2), s'explica una situació i es demana al nen/nena que trobin totes les solucions possibles al problema plantejat, acompanyat d'un dibuix (veure annex 2). El dibuix mostra un ninot de neu sota una dutxa i la història i pregunta a fer, seguint les indicacions del manual d'aplicació és: "Un nen li ha dit al seu amic que havia fet un ninot de neu molt bonic i que el té de decoració a la cuina de casa seva. L'amic no s'ho creu. El nen li promet que, si va a casa seva l'endemà, el veurà. Quan el nen arriba a casa veu que el ninot està començant a desfer-se. Quines coses li diem al nen que faci perquè el ninot duri més d'un dia sense desfer-se?". S'anima a l'infant a dir el major nombre de solucions possibles i es recorda que es pot resoldre de diferents maneres. Es passa de manera individual, no hi ha un temps determinat per passar el test, l'avaluadora ha de recollir totes les respostes de l'infant que trobin alguna solució perquè el ninot de neu no es desfaci, encara que li caigui aigua al damunt. Es fa ús d'una còpia del suport original -a partir d'un dibuix-, la còpia és només de les parts necessàries per a les preguntes seleccionades (veure annex 3).

Per avaluar l'activitat, segons Garaigordobil i Barrueco (2005) cal tenir en compte que l'habilitat per resoldre problemes es defineix com la capacitat per trobar solucions lògiques i pertinents, encara que a vegades no necessàriament eficaces, però que permetin aportar una solució específica a aquest problema. Igual que en l'activitat anterior i seguint els mateixos criteris esmentats, s'avalua la fluïdesa i la originalitat (veure respostes i resultats a l'annex 2.1. i 2.2.).

4.2.1.2. Torrance test of creativity thinking, TTCT (Torrance, 1962). L'edat d'aplicació d'aquest instrument és a partir de 6 anys. Tanmateix, Ferrando, Ferrándiz, Bermejo, Sánchez, Parra i Prieto (2007) donen validesa per passar-lo a infants de P5. Aquest test consta d'una prova verbal i una figurativa que es basen en el model de creativitat proposat per Guilford (1950) i avalua els factors de fluïdesa, flexibilitat, elaboració i originalitat. En la present recerca es va utilitzar el subtest 6 de la bateria verbal i el 3 de la bateria figurativa.

- TTCT, subtest 6 de la bateria verbal: *suposem*. Aquesta promou la imaginació a partir d'una tasca inusual que mai succeirà. Se li presenta a l'infant la imatge del test original amb cordes caient dels núvols (veure annex 4) i se li diu: "Imaginem-nos una situació que mai passarà, però suposem que passa. Això et donarà l'oportunitat d'imaginar altres coses emocionants que podrien passar. En la teva imaginació suposa que la situació que ara t'explicaré és real. Pensa en totes les coses que passarien si això passes. Imagina tantes coses com puguis. Aquesta és la situació: imagina't que els núvols tenen unes cordes lligades i que aquestes cauen cap a terra. Què passaria? Explica'm totes les teves idees, tot el que se t'acudeixi". L'avaluadora ha de convidar a imaginar tantes coses com es pugui i ha d'agafar nota de les idees de la manera més fidedigna possible. Es passa de manera individual, no hi ha un temps determinat i l'avaluadora ha de recollir totes les respostes de l'infant.

Igual que en el TCAI, el test anterior, i seguint els mateixos criteris esmentats, s'avalua la fluïdesa pel nombre de respostes i la originalitat en base el criteri de freqüència estadística (veure respostes i resultats a l'annex 4.1. i 4.2.).

- TTCT, subtest 3 de la bateria figurativa: *línies paral·leles*. Consta de 30 línies paral·leles, que tindrà cada infant i haurà d'aprofitar-les per realitzar la major quantitat de dibuixos, cada un diferent dels altres (veure annex 5). Les instruccions que explica l'avaluador són les següents: "Ara anem a veure quants dibuixos pots fer a partir de dues línies. Amb el teu llapis pots afegir coses a aquestes dues línies: a sota, a dalt, per dintre, per fora, com tu vulguis. Però és necessari que aquestes dues línies siguin la part més important del teu dibuix. Intenta fer dibuixos bonics, que expliquin una història. Fixa't bé que els teus dibuixos no siguin tots iguals." S'ha d'advertir que els infants no poden mirar els companys/es perquè d'aquesta manera poden perdre la concentració i, per tant, poden perdre possibles idees originals. Si

algun infant no sap quina idea dibuixar, se li dirà que intenti pensar. Si algun infant vol combinar línies paral·leles per realitzar els seus dibuixos, se li permetrà, però indicant que ha d'utilitzar les línies.

Els nens/es només tenen a l'abast un llapis. L'administració de la prova és col·lectiva i el temps que dura és de 10 minuts després d'haver explicat les instruccions. El dibuix ha d'anar acompanyat d'un títol que l'avaluador demana i anota un cop acabada la prova.

La correcció es farà a partir de l'adaptació del test en població Canària i utilitzant les llistes i els barems utilitzats en aquesta adaptació. En el test es puntua la fluïdesa, 1 punt per dibuix fet. La flexibilitat, 1 punt per categoria, tenint en compte les categories que proposa el manual (veure annex 6). La originalitat tenint en compte el criteri de freqüència i a partir de les llistes que apareixen en l'adaptació en mostra Canària (veure annex 7) i, finalment, l'elaboració, 1 punt per la decoració, quan s'afegeixin ornaments per fer més bonic el dibuix, 1 punt quan s'afegeixin detalls no necessaris per representar la idea base i 1 punt al títol quan fa èmfasi al significat o al que representa el dibuix i no és només a una descripció (veure respostes i resultats a l'annex 5.1. i 5.2.).

4.2.1.3. Test de resolució de problemes interpersonals, TREPI, (Garaigordobil i Barrueco, 2005). Està destinat per infants de 3 a 5 anys. L'infant ha de respondre davant d'una situació que presenta l'avaluadora, amb l'ajuda d'un suport visual que s'ensenya. Permet avaluar les estratègies cognitives de solució de problemes interpersonals, permet conèixer quines són les respostes afavoridores de la interacció social (conducta prosocial).

El test mostra tres situacions problemàtiques que poden sorgir de la interacció social i són properes a la vida dels infants. Concretament en el present estudi s'han utilitzat la situació 2 i 3, ja que són les que estan més relacionades amb els objectius, les habilitats socials en el context escolar. Cada situació va acompanyada d'un dibuix que s'ensenya. El total del test dura uns 15 minuts, però com que s'han escollit dues situacions la duració va ser de 10 minuts. A l'infant se li demana, individualment, que expressi diferents respostes sobre què pot fer el protagonista per resoldre la situació.

- **TREPI, situació 2:** s'explica al nen/nena una situació perquè s'imagini totes les possibles solucions, acompanyat d'un dibuix (annex 8). El dibuix mostra un nen petit enfadat i un nen més gran amb un cotxe a la mà. A continuació, seguint les instruccions del manual d'aplicació s'explica la situació: "Mira, aquest nen es diu Àlex. Un altre nen més gran que es diu Francisco li acaba de treure el seu cotxe". Es llegeixen les vinyetes del dibuix: "Ara vull jugar amb el teu cotxe" (diu el Francisco), "Torna'm el cotxe!" (diu l'Àlex) i se li formula la següent pregunta "Què pot fer l'Àlex per recuperar el seu cotxe?". Es passa de manera individual i s'anima a l'infant a dir

el major nombre de respostes perquè el protagonista resolgui la situació. La duració és de 5 minuts.

Segons Garaigordobil i Barrueco, (2005) s'avalua donant 1 punt per cada resposta positiva, és a dir totes aquelles que es puguin organitzar en: conductes de compartir el joguet, conductes de diàleg i resposta raonada, estratègies de negociació, conductes de cessió, conductes i missatges afectuosos i conductes afavoridores de la integració grupal. Les respostes positives inclouen aquelles que el protagonista afronti directament la situació problemàtica i tendeixi a no ser agressiu per aconseguir els seus objectius

(veure respostes i resultats a l'annex 8.1. i 10).

- **TREPI, situació 3:** s'explica al nen/nena una situació perquè s'imagini totes les possibles solucions, acompanyat d'un dibuix (annex 9). El dibuix mostra un nen que mira un grup d'infants que estan jugant a corda. A continuació, seguint les instruccions del manual d'aplicació s'explica la situació: "Aquest nen es diu José. Està mirant a un grup de nens i nenes que estan jugant amb la corda al pati de l'escola. Ell vol jugar però no el deixen." Es llegeixen les vinyetes del dibuix: "Puc jugar?" (pregunta el José), "No, ara no pots" (li respon un infant) i se li formula la següent pregunta "Què pot fer per poder jugar?". Es passa de manera individual i s'anima a l'infant a dir el major nombre de respostes perquè el protagonista resolgui la situació. La duració és de 5 minuts.

Igual que en la situació anterior, i seguint els mateixos criteris esmentats, s'avalua el nombre de respostes positives (veure resultats a l'annex 10).

4.2.2. BATERIES DE PERCEPCIÓ PASSADES ALS DOCENTS

Per aprofundir en major mesura en la creativitat i les habilitats socials dels infants es va demanar a les seves mestres que estimessin el nivell dels alumnes en aquestes dues variables. Per fer-ho es van dissenyar dos instruments: la bateria d'habilitats socials i la bateria de creativitat.

4.2.2.1. Bateria de percepció docent de les habilitats socials, la bateria està formada per 16 ítems que es presenten en una escala likert de 5 punt, on 1 és mai o gens i 5 és sempre o molt. Els ítems es plantegen en format afirmació i fan referència a les habilitats socials dels alumnes. Està composta per 14 ítems positius i 2 ítems negatius (veure annex 11). La totalitat dels ítems van ser extrets de *Battelle inventario de desarrollo*, (Newborg, Stock, i Wnek, 1996), per infants de 0 a 8 anys, i de *la versió revisada de la Preschool and Kindergarten Behavior Scale PKBS*, (Fernández et al., 2010), per infants de 3 a 6 anys (veure respostes i resultats a l'annex 11.1. i 11.2.).

4.2.2.2. Bateria de percepció docent de la creativitat, la bateria està formada per 10 ítems que es presenten en una escala likert de 5 punt, on 1 és mai o gens i 5 és sempre o

molt. Els ítems es plantegen en format afirmació i fan referència a la creativitat dels alumnes. Està composta per 10 ítems positius (veure annex 12). La majoria dels ítems van ser extrets de la *Escala de conductas y rasgos de la personalidad creadora*, EPC, (Garaigordobil i Berrueco, 2005), per infants de 5 a 8 anys. Tot i que tres ítems van ser afegits tenint en compte la teoria trobada, concretament aquests: “busca diferents alternatives per resoldre un problema”, “fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats”. En la línia de Guiford (1986) l’avaluació de la creativitat ha de tenir en compte la flexibilitat. També es va afegir el següent ítem: “és capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d’una situació o problema”. En la línia de Guiford (1986) qui considera que cal tenir en compte la fluïdesa per avaluar la creativitat (veure respostes i resultats a l’annex 12.1. i 12.2.).

4.2.3. ENTREVISTES ALS DOCENTS

Entrevista sobre la creativitat i les habilitats social, l’entrevista consta de 2 preguntes introductòries per conèixer la trajectòria professional de la persona entrevistada i de 12 preguntes obertes que pretenen explorar com entenen les docents els conceptes de creativitat i habilitats socials (annex 13). Per aprofundir, les preguntes es plantegen amb la intenció de conèixer els seus coneixements, opinions i experiència professional respecte aquestes variables. Així com per saber la seva visió educativa d’aquests, en què es basen per identificar que un infant és més o menys competent en aquests àmbits i en la possible relació entre els dos conceptes. La totalitat de les preguntes van ser creades a partir de la teoria (veure respostes a l’annex 13.1.).

4.3. PROCEDIMENT

Tots els tests es van passar als infants entre els mesos de gener i febrer de 2020. Les preguntes seleccionades del TCAI, del TREPI i el TTCT (la bateria verbal), es van passar de forma individual i el TTCT (la bateria figurativa) de forma col·lectiva, en grups de 6 o 7 alumnes, totes les proves es van passar en una aula a part de la principal. Per igualar al màxim les condicions sempre es feia a la mateixa hora: de 9 h. a 10:30 h. Les respostes s’enregistraven a partir de l’escriptura, però també amb la gravació de veu. També cal afegir que en tots els tests passats es va propiciar un clima de confiança amb l’infant. A més a més de guiar el pensament creatiu i potenciar-lo indirectament, ja que l’avaluadora motivava als infants perquè diguessin o dibuixessin tantes idees com poguessin, sense jutjar-los en cap moment i donant suport positiu a provar, tal com es proposa a les instruccions de cada una de les proves. Les docents no van veure els resultats dels tests perquè això no influís a les respostes en les bateries de percepció ni a les respostes de l’entrevista.

Les entrevistes a les mestres es van realitzar de manera individual. Després d'aquestes es van proporcionar les bateries de percepció perquè poguessin anar responnent, deixant el temps que necessitessin. Es va decidir realitzar en aquest ordre perquè les respostes de les entrevistes no estiguessin influïdes pels ítems de les bateries (veure taula 2).

	GENER											FEBRER																		
	Semana 1					Semana 2						Semana 3					Semana 4				Semana 5				Semana 6					
Dies lectius	20	21	22	23	24	27	28	29	30	31	3	4	5	6	7	10	11	12	13	14	17	18	19	20	21	24	25	26	27	28
TCAI activitat 3 i 4	■	■	■	■	■	■	■																							
TREPI situació 2 i 3							■	■	■	■	■	■	■	■																
Entrevistes								■																						
TTCT subtest 6: verbal														■				■	■				■					■		■
TTCT subtest 3: figuratiu														■	■								■	■						

Taula 2: Cronograma de l'estudi.

5. RESULTATS, ANÀLISI I DISCUSSIÓ

La presentació dels resultats, l'anàlisi i la discussió seguirà el mateix ordre que els objectius de la present recerca.

5.1. Objectiu 1: "Explorar la relació existent entre la creativitat i les habilitats socials durant la primera infància", i concretament "1.1- Investigar si els infants de 5-6 anys amb majors nivells de creativitat mostren majors nivells d'habilitat social.

Els resultats obtinguts pel TREPI es mostren i s'analitzen a partir de la suma de les puntuacions obtingudes en la situació 2 i les obtingudes en situació la 3, tal com es pot veure a la taula 3 (veure annex 10).

L'estadístic r de Pearson entre les habilitats socials, mesurades a través del TREPI, i la creativitat, mesurada a través del TCAI o el TTCT, evidencia que es tracta de dos variables que es relacionen de manera molt feble o feble. La majoria de les correlacions es troben en intervals entre -0,09 i 0,08, essent molt febles, i només destaquen com a febles positives les trobades entre el TREPI i el TCAI 3 i especialment les trobades entre el TREPI i el component de la fluïdesa del TCAI 3 ($r=0,35$), tal com es pot veure a la taula 3.

Taula 3: Relació entre les habilitats socials i la creativitat. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts a través del TREPI i els obtinguts en el TCAI i el TTCT, n=40.							
CREATIVITAT							
H A B I L I T A T S	Relació entre les habilitats socials i la creativitat. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts a través del TREPI (situació 1 i situació 2) i els obtinguts en el TCAI (subtest 3 i 4).						
		TCAI 3 (identificar problemes) <i>Calaix de peixos</i>			TCAI 4 (resoldre problemes) <i>Ninot de neu a la cuina</i>		
		fluïdesa	originalitat	TOTAL	fluïdesa	originalitat	TOTAL
	TREPI (situació 2+3)	0,35	0,13	0,26	0,08	0,01	0,06
S O C I A L S	Relació entre les habilitats socials i la creativitat. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts a través del TREPI (situació 2 i situació 3) i els obtinguts en el TTCT figuratiu (subtest 3).						
		Subtest 3 TTCT figuratiu línies paral·leles					
		fluïdesa	flexibilitat	originalitat	elaboració	TOTAL	
	TREPI (situació 2+3)	-0,06	-0,05	-0,06	-0,09	-0,07	
A L S	Relació entre les habilitats socials i la creativitat. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts a través del TREPI (situació 2 i situació 3) i els obtinguts en el TTCT verbal (subtest 6).						
		Subtest 6 TTCT verbal suposem					
		fluïdesa	originalitat		TOTAL		
TREPI (situació 2+3)	0,08	-0,05		-0,00			

Els resultats indiquen que les habilitats socials i la creativitat esdevenen variables independents o poc relacionades. En primer lloc, cal assenyalar que la definició d'habilitats socials, i les bateries existents per avaluar-les, donen importància a com són les respostes davant la resolució de conflictes interpersonals -que és el que permet avaluar el TREPI- però el concepte d'habilitats socials és molt més ampli. Per tant, cal mirar els resultats tenint-ho present.

Els resultats obtinguts anirien en la línia de Salavera, Larraz i Usán (2019) en el seu estudi, fet a una mostra de 957 infants de 6 a 8 anys, conclouen que les correlacions entre creativitat i intel·ligència emocional són baixes. Entenent que la intel·ligència emocional parteix de l'estudi d'un tipus d'habilitat intel·lectual pròpia del coneixement emocional interpersonal i intrapersonal (Salavera, Larraz, Usán, 2019). Per tant, tot i que la definició del concepte avaluat no és la mateixa que la d'habilitats social sí que tindria punts en comú.

Tot i l'estudi anterior, autors com Woolfolk (1996) apunten una certa relació entre les habilitats socials i la creativitat, específicament aquest autor considera que, quan s'enforteix la comunicació amb l'altre, a partir de la resolució de conflictes sorgeix la flexibilitat cognitiva. Cal remarcar que la flexibilitat també és un component que influeix el desenvolupament de la creativitat i que s'avalua en aquesta recerca a partir del test de creativitat TTCT. De la mateixa manera, segons l'autor anterior la fluïdesa també és important a l'hora de resoldre conflictes, ja que quan defineix la flexibilitat posa èmfasi en la quantitat d'alternatives. Aquest és un altre component que també coincideix amb el desenvolupament de la creativitat. Per tant, segons aquest autor creativitat i les habilitats socials o específicament la resolució de conflictes podrien estar relacionats. A diferència del que explica Woolfolk (1996), els

resultats d'aquest estudi no mostren cap relació significativa amb els components mencionats anteriorment, o amb cap altre component de la creativitat.

Una possible explicació a la independència de la flexibilitat o fluïdesa mesurada en els tests de creativitat, a través de la resolució de problemes (TCAI), o a través de la producció figurativa i verbal (TTCT), en relació aquests mateixos components presents en l'àmbit interpersonal o social, seria que la creativitat depengués del domini o de la naturalesa de l'activitat realitzada. Per tant, podria ser que els components de fluïdesa i flexibilitat no es manifestin de la mateixa manera davant de problemes que requereixen habilitats socials, com en la resolució de conflictes interpersonals, que en altres situacions com en la resolució de problemes a partir de tasques verbals, figuratives, d'interacció amb objectes o elements no socials de l'entorn.

Aquesta poca relació entre la creativitat i les habilitats socials es pot veure relacionada amb la complexitat que presenten cada un dels camps estudiats. D'una banda, la creativitat com a concepte polisèmic i que té múltiples cares d'estudi, tal com ens demostren els diferents tests existents per avaluar-la (Hocevar i Batchelor, 1989, citat per Ruiz, 2010). D'altra banda, dintre l'estudi de l'àmbit social, també trobem una gran diversitat de conceptes que alguns experts consideren com a sinònims i d'altres no (Carrillo, 2015; Morán i Olaz, 2014). De fet el mateix concepte d'habilitat social és molt ampli i dins d'aquest es troben i s'entrellacen un conjunt de termes, la suma dels quals defineix les habilitats socials (Caballo, 1986; Rojas, 1999), per aquest motiu tampoc és senzill d'avaluar. Per tant, la teoria trobada i els resultats en aquest estudi ens permet ser conscients que no hi ha una resposta clara i evident.

Tot i la poca relació que mostren els tests utilitzats en aquesta recerca, cal destacar els resultats del TCAI 3 que són els més alts, tot i ser de correlació feble. Segons Spivack, Platt i Shure (1976) una de les habilitats cognitives presents en els infants de l'etapa d'infantil, durant la resolució de problemes interpersonals, és l'anticipació de conseqüències. És a dir, com les pròpies accions poden resoldre el problema i com poden afectar els altres i a un mateix, de la mateixa manera que també posa èmfasi en l'anticipació a les reaccions dels altres. Per tant, aquesta visualització del que passarà en conseqüència dels nostres actes podria tenir alguna relació amb els resultats del TCAI 3. De fet, aquest test posa a l'infant davant d'una situació concreta i busca que l'analitzi i pugui identificar problemes a curt o llarg termini, per tant també ha d'anticipar. Així doncs, aquest component d'anticipació necessari per al TCAI 3 que avalua la creativitat i pel TREPI que avalua la resolució de conflictes interpersonals podria trobar-se relacionat.

Aquesta relació trobada entre el TREPI i el TCAI 3 podria explicar-se per un correlat neurològic. Segons Goldberg (2009), les nostres funcions executives són les que permeten que puguem preveure les conseqüències de les nostres accions i responsabilitzar-nos d'aquestes. En relació amb aquesta idea, diferents autors apunten que les mateixes funcions

executives tenen un paper important tant en el desenvolupament de la creativitat (Flaherty, 2005; Heilman, Nadeau i Beversdorf, 2003) com en el desenvolupament social (García, Enseñat, Tirapu, i Roig, 2009).

5.2. Objectiu 2: “Investigar si l’estimació que fan els/les mestres del nivell de creativitat i d’habilitats socials dels seus alumnes de 5-6 anys s’ajusta al nivell que mostren aquestes variables en els infants a través de proves estandarditzades.”

Segons els resultats obtinguts, la relació entre la percepció que tenen les docents sobre la creativitat dels seus alumnes i els resultats obtinguts pels infants en els tests de creativitat és variable en funció del component que estiguin mesurant els tests i el tipus de test utilitzat.

Entre la percepció docent de la creativitat dels alumnes i els resultats obtinguts per aquests en el TCAI 3 i 4 existeix una correlació pobra, o molt pobra (veure taula 4). Cal apuntar, però, que en els dos casos el component que més es relaciona amb les percepcions de les mestres és la fluïdesa, amb una correlació de 0,29 i 0,33 respectivament. Per tant, els alumnes que per les docents són més creatius no són els mateixos que obtenen una puntuació més alta en aquest test.

Taula 4 : Relació entre la percepció dels docents envers el nivell de creativitat que tenen els seus alumnes i la creativitat mesurada dels mateixos. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts en la bateria docent (creativitat) i els obtinguts en el TCAI (subtest 3 i 4) pels alumnes, n=40.						
	CREATIVITAT					
	TCAI 3 (identificar problemes)			TCAI 4 (resoldre problemes)		
	fluïdesa	originalitat	TOTAL	fluïdesa	originalitat	TOTAL
Bateria de percepció docent, creativitat	0,29	0,19	0,26	0,33	-0,02	0,22

En canvi, els resultats que relacionen la percepció de les mestres envers la creativitat dels seus alumnes i el TTCT figuratiu total, que mesura la creativitat d’aquests, ens mostren una correlació forta positiva ($r=0,66$) (veure taula 5). Cal destacar, de nou, el component de la fluïdesa que és el que més destaca, amb una correlació forta ($r=0,67$), a continuació l’originalitat ($r=0,66$), després la flexibilitat ($r=0,64$) i finalment l’elaboració, aquest a diferència dels altres, té una correlació moderada ($r=0,46$). Per tant, mesurant la creativitat a través d’aquest test sí que es troba una clara relació entre els infants que les docents veuen com a més creatius i els que, segons el test, són més creatius.

Taula 5: Relació entre la percepció dels docents envers el nivell de creativitat que tenen els seus alumnes i la creativitat mesurada dels mateixos. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts en la bateria docent (creativitat) i els obtinguts en TTCT figuratiu (subtest 3), n=40.					
	CREATIVITAT, Subtest 3 TTCT figuratiu línies paral·leles				
	fluïdesa	flexibilitat	originalitat	elaboració	TOTAL
Bateria de percepció docent, creativitat	0,67	0,64	0,66	0,46	0,66

Respecte els resultats que relacionen la percepció de les mestres envers la creativitat dels seus alumnes i el TTCT verbal, cal destacar especialment el component de l'originalitat que té una correlació moderada ($r=0,47$). Per tant, segons els resultats d'aquest test el component de l'originalitat és el que es troba més relacionat amb la percepció de les docents envers la creativitat dels alumnes (veure taula 6).

Taula 6: Relació entre la percepció dels docents envers el nivell de creativitat que tenen els seus alumnes i la creativitat mesurada dels mateixos. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts en la bateria docent i els obtinguts en el TTCT verbal (subtest 6), n=40.			
	CREATIVITAT, Subtest 6 TTCT verbal <i>suposem</i>		
	fluïdesa	originalitat	TOTAL
Bateria de percepció docent, creativitat	0,24	0,47	0,41

Finalment, la r de Pearson entre la percepció dels docents envers les habilitats socials que tenen els seus alumnes, mesurada a través de la bateria docent d'habilitats socials, i els resultats obtinguts per aquests en el test d'habilitats socials, el TREPI, en la suma de la situació 1 i 2, és molt baixa i positiva ($r=0,17$).

Segons les dades obtingudes, i en referència a la creativitat, podem dir que les docents s'aproximen als resultats obtinguts pels infants sobretot en els tests que es realitzen a través de dibuixos i el d'imaginar, TTCT figuratiu i TTCT verbal. Però, en canvi, aquest ajust és molt menor en el cas de la identificació i solució de problemes a través del TCAI.

Això fa pensar que les docents presten atenció i identifiquen la creativitat dels infants sobretot a partir dels paràmetres que mesuren el test de Torrance (1962). També podria estar indicant que els instruments de Torrance (1962) resulten vàlids, ja que s'ajusten a la realitat d'aula. Aquesta correlació en l'exercici docent és un factor molt positiu, ja que els docents són una de les principals fonts que influencien la percepció que tenen els mateixos estudiants sobre el seu desenvolupament creatiu. Aquesta percepció es pot veure esbiaixada pel coneixement que té el mestre (Karwowski, Gralowski i Szumski, 2015). Per tant, el docent essent coneixedor de la creativitat i sabent-la percebre pot ajudar a promoure-la en els alumnes.

Contràriament, cal destacar que les baixes correlacions existents entre les percepcions docents sobre la creativitat dels alumnes i els resultats obtinguts per aquests en el TCAI semblen indicar que la visió de les docents del present estudi respecte a la creativitat dista del que mesura el test de Garaigordobil i Berruero (2005).

En primer lloc, cal recalcar que aquest test, el TCAI a diferència dels altres, identifica la creativitat a partir de la identificació i resolució de problemes en relació amb l'entorn, és a dir en una situació contextualitzada i quotidiana. Per tant, sembla que davant d'aquests paràmetres les docents no identifiquen tant la creativitat dels infants. Així doncs, la diferència en la percepció de la creativitat entre TCAI i el TTCT podria indicar que les docents

promouen o identifiquen la creativitat sobretot en activitats més tradicionals acadèmicament parlant, de llapis i paper, en moments puntuals. Autores com Díaz i López (2016) recalquen la importància que té que els docents promoguin la creativitat durant tota la jornada educativa. Una altra explicació a aquestes correlacions febles, sobretot si les comparem amb les correlacions obtingudes entre les percepcions docents i els resultats en TCAI, podria ser que els instruments de Garaigordobil i Berrueco (2005) no esdevenen mesures de la creativitat tan vàlides com els clàssics de Torrance (1962).

També afegir que, aquests diferents resultats, reforcen el fet de ser conscients de l'amplitud del concepte de creativitat. Segons Ruiz (2010) el concepte té múltiples definicions i alhora no es pot estudiar des de la simplicitat. També és multidimensional i factorial, fent referència a la diversitat de formes per les quals es pot manifestar. En relació amb els diferents tests escollits en aquest estudi per avaluar la creativitat, ja que cada un l'identifica des d'una perspectiva concreta i diferenciada.

Finalment, cal destacar especialment la poca relació entre les habilitats socials que les mestres perceben que té l'alumnat i les que aquests mostren a través del TREPI, el qual avalua les habilitats socials. Cal assenyalar que les bateries existents per avaluar les habilitats socials i la definició d'aquest concepte donen importància a com són les respostes davant la resolució de conflictes, -que és el que permet avaluar el TREPI- però el concepte d'habilitats socials és molt més ampli (Monjas 2002; Fernández i Ramírez 2002; Morgeson, Reider i Campion, 2005 citats per Carrillo 2015), tal com també demostren les bateries d'avaluació de les habilitats socials (Newborg, Stock, i Wnek, 1996; Fernández et al., 2010). Per tant, aquesta diferència significativa en els resultats pot venir donada perquè un infant pot ser molt més hàbil en uns determinats ítems o aspectes a diferència d'altres, dins de la multitud de paràmetres que contempla la bateria de percepció de les docents sobre les habilitats socials dels alumnes, utilitzada en aquest estudi. Per una altra banda, els resultats també ens permet plantejar si la percepció o el coneixement que tenen les docents sobre les habilitats dels seus alumnes o sobre el concepte d'habilitat social és o no és ajustada. Finalment, els resultats obtinguts podrien estar indicant la baixa idoneïtat, o validesa de constructe, del test TREPI, és a dir, que no esdevingui un bon test per mesurar les habilitats socials.

5.3. Objectiu 3: “Explorar si existeix relació entre la percepció que els/les mestres tenen sobre les habilitats socials dels seus alumnes i la percepció que tenen sobre la creativitat d'aquests. Investigar si aquesta percepció d'habilitats socials es relaciona amb la creativitat mesurada dels infants, a través de proves estandarditzades.”

L'objectiu té dues parts diferenciades, encara que relacionades i se li donarà resposta per separat.

En referència a la primera part de l'objectiu, les dades obtingudes a partir de l'estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts en les bateries de percepció docent sobre el nivell de creativitat dels infants i la percepció docent envers el nivell de les habilitats socials d'aquests són d'un grau de correlació forta i positiva ($r=0,73$). Per tant les docents sí que consideren, de manera molt clara, que els infants més hàbils socialment també són més creatius.

En referència a la segona part de l'objectiu, les correlacions obtingudes entre la percepció de les mestres envers les habilitats socials dels seus alumnes i la creativitat d'aquests depenen de l'instrument a partir del qual s'ha mesurat la creativitat (veure taula7). Mentre que aquesta relació és molt feble en el cas del TCAI 3 i 4, oscil·lant entre -0,01 i 0,16, arriba a ser moderada quan el què es relaciona és la percepció d'habilitats socials de les mestres i la creativitat figurativa i verbal. Essent les correlacions més altes les trobades en el TTCT figuratiu, d'entre 0,49 i 0,56, que s'accentua sobretot en el component de la fluïdesa ($r=0,56$). A diferència d'aquest, del TTCT verbal destaca el component de l'originalitat que té una correlació pobra positiva, però per molt poc no arriba a una correlació moderadament positiva ($r=0,37$).

Els resultats indiquen que els infants percebuts per les mestres com a més hàbils socialment obtenen majors puntuacions en els tests de creativitat de Torrance (1962), sobretot en la bateria figurativa, però també en la verbal, mentre que, aquests mateixos infants no es mostren més creatius a l'hora d'identificar i solucionar problemes a partir de les situacions que proposa el TCAI.

Taula 7: Relació entre les habilitats socials i la creativitat. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts a través de les bateries de percepció d'habilitats socials i els obtinguts en el TCAI i el TTCT, n=40.							
CREATIVITAT							
H A B I L I T A T S O C I A L S	Relació entre la percepció dels docents envers l'habilitat social que tenen els seus alumnes i la creativitat mesurada dels mateixos. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts en la bateria docent (habilitat social) i els obtinguts en el TCAI (subtest 3 i 4) pels alumnes.						
	TCAI 3 (identificar problemes) <i>Calaix de peixos</i>			TCAI 4 (resoldre problemes) <i>Ninot de neu a la cuina</i>			
		fluïdesa	originalitat	TOTAL	fluïdesa	originalitat	TOTAL
	Bateria docent habilitat social	0,08	0,06	0,08	0,16	-0,01	0,11
	Relació entre la percepció dels docents envers l'habilitat social que tenen els seus alumnes i la creativitat mesurada dels mateixos. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts en la bateria docent (habilitat social) i els obtinguts en TTCT figuratiu (subtest 3).						
	Subtest 3 TTCT figuratiu línies paral·leles						
		fluïdesa	flexibilitat	originalitat	elaboració	TOTAL	
	Bateria docent habilitat social	0,56	0,50	0,52	0,49	0,54	
	Relació entre la percepció dels docents envers l'habilitat social que tenen els seus alumnes i la creativitat mesurada dels mateixos. Estadístic r de Pearson entre els resultats obtinguts en la bateria docent (habilitat social) i els obtinguts en el TTCT verbal (subtest 6).						
	Subtest 6 TTCT verbal suposem						
	fluïdesa		originalitat	TOTAL			
Bateria docent habilitat social	0,21		0,37	0,33			

Les correlacions entre els instruments de Torrance figuratiu i la bateria de percepció d'habilitats socials que van contestar les mestres es troben al voltant del 0,50, així que són prou significatives. Per tant, en relació a aquest objectiu podem fer diverses interpretacions.

Si les docents tenen una percepció sobre les habilitats dels seus alumnes molt ajustada a la de l'aula, i per tant tenen un gran coneixement sobre el concepte de les habilitats socials, els resultats ens estarien explicant que aquesta relació entre els dos conceptes és sobretot a partir dels paràmetres que avalua el test del Torrance (1962). És a dir, les habilitats creatives que els infants mostren a l'hora de solucionar activitats com les línies paral·leles o la tasca verbal que presenta una situació imaginària, poden estar relacionades amb un millor desenvolupament de les habilitats socials. Així doncs, el desenvolupament de la creativitat pot variar en funció de la socialització (Rendón, 2009).

Garaigordobil (1997) en el seu estudi va concloure que els infants amb una elevada creativitat verbal mostraven poques conductes agressives i, en canvi, en mostraven bastants d'assertives i algunes de passives. Aquests ítems avaluats es podrien relacionar amb el concepte d'habilitats socials, ja que les bateries presentades a les docents en aquest estudi, per conèixer la seva percepció de les habilitats socials dels seus alumnes, tenen en compte els ítems anteriors, entre altres. Així doncs, els resultats del present estudi són similars als de Garaigordobil (1997) i mostren relació entre creativitat i la percepció de les docents sobre l'habilitat social dels alumnes en relació el TTCT verbal, però especialment amb el subtest figuratiu. Tot i que pel que fa a la creativitat gràfica, Garaigordobil (1997) va mostrar una escassa correlació amb aquests factors anteriorment esmentats, els quals formen part del concepte d'habilitat social.

Per una altra banda, aquests resultats podrien indicar que unes millors habilitats socials dels alumnes són un indicador o mitjà important pel qual les docents reconèixer la creativitat dels infants. De fet, la creativitat i les habilitats socials percebudes per les docents es troben més fortament relacionades que la creativitat mesurada i les habilitats socials percebudes per les mestres. Per tant, més enllà de si els dos conceptes, creativitat i habilitats socials estan relacionats o no, les docents probablement mostren més dificultats per identificar la creativitat en aquells infants que no sigui tan hàbils socialment.

5.4. Objectiu 4: “Explorar les creences i coneixements dels/de les mestres entorn del concepte de creativitat i d'habilitats socials i la relació existent entre aquestes dues variables.”

Els resultats obtinguts de les entrevistes a les dues mestres (veure annex 13.1.) s'organitzen en tres blocs que s'ajusten a l'objectiu de la present recerca, conèixer les creences i els coneixements de les docents respecte als constructes.

5.4.1. Creativitat

En aquest paràgraf s'explica la idea que tenen les docents sobre el concepte de creativitat i com la identifiquen. Les dues mestres expliquen que la creativitat està en diferents àmbits i no només en un, la Docent 1 destaca que cadascú té unes potencialitats més desenvolupades que unes altres, per tant es pot ser més creatiu en unes àrees i no tant en unes altres. Les dues també posen èmfasi quan els infants canvien un esquema establert, és a dir quan fan alguna acció poc usual. La Docent 1 destaca uns altres indicadors, el progrés que observa i l'elaboració. També, les dues posen èmfasi en la motivació com un motor que ajuda a desenvolupar la creativitat. Pel que fa al seu paper com a docents, consideren que cal deixar llibertat, tot i que donen importància en ensenyar diferents models perquè els infants amplii mirades.

En el següent paràgraf s'explica els exemples de les docents en referència la identificació de la creativitat. Les dues docents la identifiquen durant la composició a partir de retalls, en el dibuix, "cada vegada fa dibuixos més elaborats" (docent 1, comunicació personal, 29 gener 2020), en l'escriptura quan posen ornaments o relleu a les lletres i en les construccions, "normalment fem construccions de quatre i anar pujant cap amunt, doncs el primer dia que a P-4 un nen va sortir d'aquest esquema i va començar a fer un altre tipus de construcció més cap al pla" (docent 1, comunicació personal, 29 gener 2020). La Docent 2 també afegeix exemples en els espais: a l'espai ciències, en el joc, a partir del llenguatge quan inventen històries o en alguna activitat lliure perquè cadascú faci el que vulgui, "quan inventem històries si se cenyeixen molt al normal o posen personatges que no existeixen" (docent 2, comunicació personal, 29 gener 2020).

En els seus exemples i explicacions les docents destaquen sobretot el component de la originalitat, és a dir, identifiquen la creativitat sobretot quan l'infant fa alguna cosa poc comuna o que elles no havien planificat o esperen, especialment quan modifiquen o creen una nova proposta. Així doncs estan força en la mateixa línia que Gervilla (1980) "La creatividad impulsa a salirse de los cauces trillados, a romper convenciones, las ideas estereotipadas, los modos generalizados de pensar y actuar" (p. 31). També destaquen el component de la imaginació i l'elaboració, que concordaria amb les idees de Wallas (1926). També estan d'acord amb idees d'autors com Cabezas (1993) qui afirma que es troba en totes les esferes de la vida i Gardner (1995) la persona pot ser creativa en un camp, i no en tots. Tot i que no posen èmfasi en la identificació ni en la solució de problemes, tal com destaquen Torrance (1974) sensible als errors i Rendón (2009) que destaca el fet de donar solució als problemes. Tampoc a la mirada crítica de la qual parla Wallas (1926). En algun cas destaquen el procés de l'infant, però en general en els seus exemples no ho tenen en compte i expliquen que identifiquen la creativitat en moments puntuals, en canvi, Wallas (1926) defineix el terme parlant d'un procés.

5.4.2. Habilitats socials

En aquest paràgraf s'explica com les docents identifiquen els infants amb uns bons recursos socials. Les dues docents posen èmfasi en l'empatia i en el fet de no agredir als altres. La Docent 1 destaca un infant que es comporta seguint les normes, que sempre s'intenten portar molt bé, no s'enfada gaire, té una gran sensibilitat, conductes d'ajuda i també parla dels infants amb bones habilitats socials com a líders. La docent 2 destaca infants que, quan ve una persona que no coneixen, de seguida s'hi comuniquen i defineix el concepte d'habilitats socials de la següent manera "La manera de relacionar-se amb els companys, amb els adults, amb els materials, un comportament dins d'un grup, un comportament individual, la manera de conèixer. En definitiva, tot el que ells fan per estar bé amb el món que l'envolta" (docent 2, comunicació personal, 29 gener 2020).

En el següent paràgraf s'explica com les docents identifiquen els infants amb no tan bons recursos socials. Les dues docents destaquen comportaments de tímida i de poca comunicació. La docent 1 posa un exemple d'un infant que li costa parlar amb els adults o amb les docents, és a dir fora del seu nucli familiar, també destaca que quan estigui enfadat no sàpiga dir-ho o no ho vulgui dir. De manera similar, la docent 2 destaca la poca comunicació amb persones noves, o fins i tot amb persones conegudes. La docent 1 també posa èmfasi en si l'infant té un cercle d'amistats molt petit a l'escola. D'altra banda, la docent 2 afegeix altres comportaments com infants que sovint tenen conflictes "intentes parlar-ne i modificar la seva conducta, costa menys amb els que tenen sovint conflictes que amb els que són per tímida i per tot això els costa comunicar-se" (docent 2, comunicació personal, 29 gener 2020), infants més violents que es relacionen força amb el contacte físic, infants molt nerviosos i també destaca infants que tenen tantes ganes de parlar que no deixen parlar als altres.

En general cal destacar que les docents destaquen una multitud d'idees o exemples diferents que permeten veure que tenen present l'amplitud del concepte d'habilitats socials. En la mateixa línia als ítems de les bateries donades en aquest estudi per conèixer la seva percepció sobre les habilitats socials (Newborg, Stock, i Wnek, 1996) i (Fernández et al., 2010). Cal destacar que les docents posen molt èmfasi en si hi ha o no comunicació, la part més visible de les habilitats socials, però no destaquen la defensa dels propis drets ni l'expressió de sentiments, tal com destaquen els autors anteriors i Caballo (1986).

5.4.3. Relació entre la creativitat i les habilitats socials

En aquest paràgraf s'explica si les docents troben relacions entre els dos constructes. La docent 1 i la 2 en general consideren que els seus alumnes més creatius també són més hàbils socialment, però no tots. Les dues destaquen que aquesta relació i que el mateix desenvolupament dels infants en cada constructe pot ser que canviï, ja que estan en procés de desenvolupament. La docent 1 destaca que la seguretat que un mateix té afecta a les

habilitats socials, “anar-la ajudant perquè se senti segura aquí per poder comportar-se com realment és amb la seva família” (docent 1, comunicació personal, 29 gener 2020). En canvi, la docent 2, posa èmfasi en la por de fer alguna cosa malament, la seguretat d’un mateix, com un limitador de la creativitat. Per tant les dues consideren que la poca seguretat en un mateix pot limitar ambdós conceptes. En la mateixa línia, Garaigordobil i Peña, (2014) consideren que l’aprenentatge de les habilitats socials millora l’autoestima, d’altra banda, les persones especialment creatives, segons Gardner (1998) solen tenir alta autoestima, paral·lelament, Sternberg i Lubart (1997) consideren que són persones que creuen i defenen les seves idees.

En el següent paràgraf s’explica quin constructe consideren que permet millorar o promou el desenvolupament de l’altre. La Docent 1 considera que hi ha una relació entre els dos conceptes però no sap dir quin dels dos influencia o promou l’altre, tot i que explica el següent exemple “jo, en aquest infant, quan encara no era tan hàbil socialment la creativitat ja li veia”. En canvi, la docent 2 creu que el fet de ser sociables amb els companys i de relacionar-se molt bé els permet augmentar o afavorir la creativitat, ja que agafen idees de tot arreu. En canvi, ho veu més difícil al revés, és a dir que un infant força creatiu millori les habilitats socials per aquest fet. Similar a les idees de Rendón (2009) qui també defensa que la creativitat pot variar depenent de la socialització de l’individu.

6. CONCLUSIONS

La present investigació ha demostrat que la relació entre les habilitats socials i la creativitat és feble o molt feble, objectiu 1. És a dir, els resultats del TREPI, el qual avalua el concepte d’habilitat social a partir la resolució de conflictes interpersonals, en relació al TTCT i el TCAI, que avaluen la creativitat, esdevenen pràcticament independents. Tot i que es mostren una mica més relacionats, de manera feble, les habilitats socials amb el TCAI 3, el qual avalua la creativitat a partir de les habilitats dels alumnes per identificar problemes de l’entorn. Així doncs, els dos constructes podrien trobar-se relacionats pel component que tenen en comú els dos tests anteriors, l’habilitat cognitiva d’anticipació de conseqüències, present en el TCAI 3 per poder identificar els problemes i present durant la resolució de problemes interpersonals (Spivack, Platt i Shure, 1976).

En relació a l’objectiu 2, el concepte de creativitat de les mestres és més proper al que es mesura en el test de creativitat TTCT, a diferència del test TCAI. El TTCT, amb correlacions moderades, es basa més aviat en la generació d’idees figuratives o verbals a partir d’estímuls visuals i de la imaginació. A diferència del que es mesura amb el TCAI, amb correlacions febles, a partir de la identificació i resolució de problemes en relació amb l’entorn quotidià.

Així doncs, aquesta diferenciació de resultats podria dependre de com entenen les docents el concepte de creativitat. En relació a l’objectiu 4, les entrevistes realitzades van permetre

conèixer que les mestres no destaquen identificar la creativitat en la resolució o identificació de problemes i tampoc donen importància a la mirada crítica de la qual parla Wallas (1926) pel desenvolupament creatiu. Per tant, aquests factors podrien explicar la poca relació entre la percepció docent de la creativitat i el TCAI, ja que aquest test promou el raonament i l'argumentació de les idees davant la identificació i resolució de problemes. En canvi, el component de la imaginació i l'originalitat el tenen molt present les mestres i concordaria amb els resultats del TTCT verbal. De la mateixa manera, en referència als exemples que les docents expliquen en les entrevistes per identificar la creativitat, destaquen especialment la realització de dibuixos o similar, per tant concordaria amb els resultats del TTCT figuratiu. Una alternativa a aquesta hipòtesi, si es confia plenament amb el criteri de les mestres, seria que el test de Paul Torrance (1962) esdevé més vàlid per mesurar la creativitat.

Aquest encert entre la percepció de les docents sobre la creativitat i la mesura d'aquest constructe no s'ha trobat, en canvi, en el cas de les habilitats socials, amb unes correlacions febles. És a dir, els infants percebuts per les mestres com a més hàbils socialment no necessàriament són els que obtenen majors puntuacions en la mesura de les habilitats socials, a partir del TREPI. D'una banda, aquest fet pot explicar-se per una baixa habilitat per part de les mestres en la identificació dels recursos socials dels seus alumnes. En relació amb les entrevistes, objectiu 4, les docents no destaquen com una habilitat social la defensa dels propis drets. En canvi, aquest paràmetre l'avalua el TREPI. Per tant, això podria explicar aquestes baixes correlacions, ja que el TREPI estaria mesurant una parcel·la del constructe d'habilitats socials diferent del que contemples les mestres quan les avaluen en els seus alumnes. D'altra banda, el TREPI, a diferència de les bateries de percepció passades a les docents, mesura només una part de l'ampli concepte d'habilitats socials (Caballo, 1986; Rojas, 1999). Per tant, els resultats podrien indicar que els infants són més hàbils en uns determinats aspectes i no tant en uns altres, dintre del mateix concepte d'habilitats socials. Una altra alternativa podria ser la manca de validesa del test de Garaigordobil i Barrueco, (2005) a l'hora d'avaluar les habilitats socials.

Fent referència a l'objectiu 3, la relació entre creativitat i habilitat social, quan es compara la percepció docent de les habilitats socials dels alumnes amb els tests de creativitat, les mestres identifiquen com a més hàbils socialment aquells alumnes que obtenen majors puntuacions en el test de Torrance (1962) i aquesta relació resulta inexistente en el cas dels infants que obtenen majors puntuacions en el TCAI. Aquests resultats no concorden amb l'objectiu 1, ja que en aquest quan es mesuren aquests dos constructes es troben més relacionats a partir del TCAI 3 que es basa en la identificació de problemes. Així doncs, a diferència de l'objectiu 1, la creativitat mesurada en les activitats de dibuixar o les tasques verbals imaginatives estaria més relacionades amb les habilitats socials dels alumnes percebudes per les docents.

Aquests resultats anteriors, si els comparem amb els resultats obtinguts a partir de la percepció de les docents respecte a la creativitat dels seus alumnes i la seva percepció respecte a les habilitats socials d'aquests, objectiu 3, la relació entre les dues variables encara és molt més evident, amb correlacions fortes. Així doncs, ens podria indicar que les mestres tendeixen a percebre com a més creatius els infants que mostren majors nivells d'habilitats socials. Aquests resultats concorden amb les respostes de les entrevistes, objectiu 4. A més, aquesta relació podria trobar-se perquè els infants que més es mostren, més comunicatius, són aquells que les docents identifiquen la seva creativitat amb més facilitat. Concordaria amb les entrevistes, ja que les mestres es fixen especialment en si els infants es comuniquen amb els altres, la part més visible de les habilitats socials.

Globalment, els resultats obtinguts indiquen interaccions complexes entre les dues variables objecte d'estudi, així com la relació entre la mesura de les mateixes i les percepcions per part dels docents en infants d'educació infantil.

En referència les limitacions, sobre els sistemes de mesura escollits destacar la impossibilitat per passar totes les bateries dels tests senceres. D'altra banda, recalcar la complexitat per avaluar la creativitat i el fet que les normes de correcció a vegades donin peu a certes ambigüitats, per tant hauria estat bé poder comptar amb una metodologia interjutges. També assenyalar la limitació en referència la mida de la mostra. Tot i això, pel que fa a les fortaleses, per avaluar la creativitat s'han passat subtests o activitats de diferents tests, això ha permès aproximar-se a l'anàlisi d'aquest concepte de manera àmplia. També recalcar que la majoria de les activitats passades no tenien un temps límit i així es permetia respectar el ritme de cada alumne.

En futurs estudis, seria interessant poder continuar aprofundint en la relació existent entre aquests dos constructes, els estudis podrien encaminar-se en conèixer si hi ha diferències significatives en referència a l'edat, tal com apunten les docents en les entrevistes. D'altra banda, seria interessant partir d'una mostra més gran i aprofundint en aquesta relació tenint com a component comú de les dues variables l'habilitat cognitiva d'anticipació de conseqüències, ja que els resultats apunten a una certa relació. També es podria plantejar altres estratègies per avaluar l'ampli àmbit de les habilitats socials, com podria ser l'observació directa o la utilització de diferents tests. Una altra possibilitat seria investigar si dintre de les habilitats socials alguns determinats comportaments podrien trobar-se especialment més relacionats amb un major desenvolupament de la creativitat. Finalment, també seria interessant continuar explorant en una mostra més gran les percepcions docents respecte a la creativitat i les habilitats socials dels seus alumnes. Com podria ser contrastar les percepcions docents amb la mesura de la creativitat a partir de tests similars al TCAI, basats en la identificació i resolució de problemes a partir d'una situació quotidiana, ja que s'han trobat baixes relacions d'aquest test amb la identificació docent de la creativitat.

BIBLIOGRAFIA

- Amabile, T. M. (2000). Cómo matar la creatividad. Dins Harvard Business Review, *Creatividad e innovación* (pp. 1-31). Bilbao: Deusto.
- Barron, F. (1976). *Personalidad creadora y proceso creativo*. Madrid: Marova.
- Barron, F. y Harrington, D. (1981). Creativity, intelligence, and personality. *Annual Review of Psychology*, 32, 439-476.
- Bartra, R. (2008). *Antropología del cerebro*. México: Pre-textos.
- Bermejo, R., Hernández, D., Ferrando, M., Soto, G., Sainz M., i Prieto, D. (2010). Creatividad, inteligencia sintética y alta habilidad. *Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 13 (1), 97-109. Recuperat de http://www.aufop.com/aufop/uploaded_files/articulos/1268617661.pdf
- Caballo, V. (1986). Evaluación de las habilidades sociales. Dins R. Fernández Ballesteros i J.A. Carrobles (Coord.) *Evaluación conductual: metodología y aplicaciones* (3ª ed.) Madrid: Pirámide.
- Cabezas, J.A. (1993). *La creatividad. Teoría básica e implicaciones pedagógicas*. Salamanca: Librería Cervantes.
- Carrillo, G. B. (2015). *Validación de un programa lúdico para la mejora de las habilidades sociales en niños de 9 a 12 años* (Tesi doctoral, Universitat de Granada, Granada). Recuperat de <https://docplayer.es/58604970-Validacion-de-un-programa-ludico-para-la-mejora-de-las-habilidades-sociales-en-ninos-de-9-a-12-anos-tesis-doctoral.html>
- Cereghino, B. (2016). Estrategias de enseñanza para el desarrollo de la creatividad en los niños. *Educación*, (22), 50-53. Recuperat de <http://revistas.unife.edu.pe/index.php/educacion/article/view/1146>
- Costa, P.T. i McCrae, R. R. (1992). *Revised NEO personality inventory (NEO-PI-R) and NEO five factor inventory (NEO-FFI): Professional manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Csikszentmihalyi, M. (1998). *Creatividad: el flujo y la psicología del descubrimiento y la invención*. Barcelona: Paidós.
- Davidson, J. i Sternberg, R. (1984). The role of insight in intellectual giftedness. *Gifted Child Quarterly*, 28, 58-64.
- De la Torre, S. (1991). *Evaluación de la creatividad. Test de abreacción para evaluar la creatividad. TAEC*. Madrid: Escuela Española.
- Díaz, I., i López, V. (2016). Relación entre la creatividad y las funciones ejecutivas en alumnos de Educación Infantil. *RELAdEI. Revista Latinoamericana de Educación Infantil*, 5(1), 65-73. Recuperat de <http://ojs3usc.devxercode.es/index.php/reladei/article/view/4902>

Feldman, D.H. (1999). The development of creativity. Dins R. Sternberg (Ed.), *Handbook of creativity* (pp. 17-36). New York: Cambridge University press.

Fernández, M., Benítez, J. L., Pichardo, M. C., Fernández, E., Justicia, F., García, T., ...Alba, G. (2010). Análisis factorial confirmatorio de las subescalas del PKBS-2 para la evaluación de las habilidades sociales y los problemas de conducta en educación infantil. *Electronic Journal of Research in Education Psychology*, 8(22), 1229-1252.

Ferrando, M., Ferrándiz, C., Bermejo, M.R., Sánchez, C., Parra, J. i Prieto, M.D. (2007) Estructura interna y baremación del Test de Pensamiento Creativo de Torrance. *Psicothema*. 19 (3), 489-496.

Flaherty, A. W. (2005). Frontotemporal and dopaminergic control of idea generation and creative drive. *The Journal of Comparative Neurology*, 493, 147-143

Garaigordobil, M. (1997). Evaluación de la creatividad en sus correlatos con conducta asertiva, conducta de ayuda, status grupal y autoconcepto. *Revista de Psicología Universitas Tarraconensis*, 19 (1), 53-69. Recuperat de https://www.researchgate.net/publication/268811466_GARAIGORDOBIL_M_1997_Evaluacion_de_la_creatividad_en_sus_correlatos_con_conducta_asertiva_conducta_de_ayuda_status_grupal_y_autoconcepto_Revista_de_Psicologia_Universitas_Tarraconensis_XIX_1_53-69

Garaigordobil, M. y Berrueco, L. (2005). *Evaluación de los efectos de un programa de juego cooperativo y creativo en el desarrollo de niños de 5 a 6 años*. (Tesis doctoral, Universidad del País Vasco-Euskal Herriko Unibertsitatea, País Basc).

Garaigordobil, M., i Peña, A. (2014). Intervención en las habilidades sociales: efectos en la inteligencia emocional y la conducta social. *Behavioral Psychology/Psicología Conductual*, 22(3), 551-567.

Recuperat de

http://www.sc.ehu.es/ptwgalam/art_completo/2014/09%20Habilidades%20Sociales%20PC.pdf

García, A., Enseñat, A., Tirapu, J., i Roig, T. (2009). Maduración de la corteza prefrontal y desarrollo de las funciones ejecutivas durante los primeros cinco años de vida. *Revista de Neurología*, 48(435-440), 40.

García, B. I. (2015). *Adaptación del Social Skills Improvement System-Rating Scales al contexto español en la etapa de educación secundaria*. Facultat d'Educació de la UNED.

Gardner, H. (1995). *Mentes creativas*. Barcelona: Paidós.

Gardner, H. (1998). *Mentes creativas. Una anatomía de la creatividad*. Barcelona: Paidós.

Gervilla, M. A. (1980). La creatividad y su evaluación. *Revista española de Pedagogía*, 38 (149), 31-62. Recuperat de: <https://revistadepedagogia.org/wp-content/uploads/2018/04/2-La-Creatividad-y-su-Evaluaci%C3%B3n.pdf>

Goldberg, E. (2009). *El cerebro ejecutivo: lóbulos frontales y mente civilizada*. Barcelona: Crítica

- Guilford J.P. et al. (1971). *Creatividad y Educación*. Buenos Aires: Paidós
- Guilford, J. (1950). Creativity. *American psychologist*, 5(9), 444-454.
- Guilford, J.P. (1986). *La naturaleza de la inteligencia humana*. Barcelona: Paidós
- Hargie, O., Saunders, C., i Dickson, D. (1994). *Social skills in interpersonal communication* (3ª ed.). London: Routledge.
- Heilman, K. Nadeau, S. i Beversdorf, D. (2003). Creative innovation: Possible brain mechanisms. *Neurocase*, 9, 369-379.
- Kandler, C., Riemann, R., Angleitner, A., Spinath, F. M., Borkenau, P. i Penke, L. (2016). The nature of creativity: The roles of genetic factors, personality traits, cognitive abilities, and environmental sources. *Journal of Personality and Social Psychology*, 230-249.
- Karwowski, M., Gralewski, J., i Szumski, G. (2015). Teachers' effect on students' creative self-beliefs is moderated by students' gender. *Learning and individual differences*, 44, 1-8. Recuperat de https://www.researchgate.net/publication/283504935_Teachers'_Effect_on_Students'_Creative_Self-Beliefs_Is_Moderated_by_Students'_Gender
- Laime, M. C. (2005). La evaluación de la creatividad. *Liberabit*, (11), 35-39. Recuperat de <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/2750690.pdf>
- Llacuna, J. i Pujol, L. (2004). *La conducta asertiva como habilidad social*. Barcelona: Albor-Cohs.
- López, O., i Navarro, J. (2010). Influencia de una metodología creativa en el aula de primaria. *European Journal of Education and Psychology*, 3 (1), 89-102. Recuperat de <https://www.redalyc.org/pdf/1293/129313736007.pdf>
- Mednick, S. (1962). The associative basis of the creative process. *Psychological Review*, 69 (3), 220-232.
- Morán, V. E., i Olaz, F. O. (2014). Instrumentos de evaluación de habilidades sociales en América Latina: un análisis bibliométrico. *Revista de Psicología*, 23(1), 93-105. Recuperat de: https://www.researchgate.net/publication/266900296_Instrumentos_de_evaluacion_de_habilidades_sociales_en_America_Latina_un_analisis_bibliometrico
- Mumford, M. i Gustafson, S. (1988). Creativity syndrome: Integration, application and innovation. *Psychological Bulletin*, 103, 27-43.
- Newborg, J., Stock, J. R., i Wnek, L. (1996). *Battelle: Inventario de desarrollo*. Madrid: Tea.
- Pastor, J. J. (2013). *Creatividad e Innovación*. Madrid: ICES España.
- Rendón, M. A. (2009). Creatividad y cerebro: bases neurológicas de la creatividad. *Aula, revista de Pedagogía de la Universidad de Salamanca*, 15, 117-135. Recuperat de Recuperat de

http://bibliotecadigital.udea.edu.co/bitstream/10495/6956/1/RendonMaria_2009_creatividadcerebroneurologicas.pdf

Rodríguez, F. J. (2011). Contribuciones de la neurociencia al entendimiento de la creatividad humana. *Arte, individuo y sociedad*, 23(2), 45-54. Recuperat de <https://www.redalyc.org/pdf/5135/513551280004.pdf>

Rojas, M. (1999). *Educación en el siglo XXI*. México: Noriega

Romo, M. (1998). Algunas claves para fomentar la creatividad en el aula. *Tendencias pedagógicas*, 1, 251-259.

Ruiz, S. (2010). *Práctica educativa y creatividad en educación infantil* (Tesis doctoral, Universitat de Màlaga, Màlaga). Recuperat de:

https://riuma.uma.es/xmlui/bitstream/handle/10630/4618/TDR_RUIZ_GUTIERREZ.pdf?sequence=6

Salavera, C., Larraz, N. i Usán, P. (2019). Inteligencia emocional y creatividad en alumnos de 1º y 2º de Primaria. ¿ Existen diferencias por género?. *Contextos Educativos. Revista de Educación*, 24, 181-196. Recuperat de <https://publicaciones.unirioja.es/ojs/index.php/contextos/article/view/3530/3551>

Santos, M. R. (1986). Treinta y cinco años del pensamiento divergente: teoría de la creatividad de Guilford. *Estudios de psicología*, 7(27-28), 175-192. Recuperat de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=65974>

Spivack, G., Platt, J. i Shure, M. (1976). *The problem solving approach to adjustment*. San Francisco: Jossey-Bass.

Sternberg, R. (1985). *Mas allá del CI*. Bilbao: DDB.

Sternberg, R. y Lubart, T. (1997). *La creatividad en una cultura conformista: un desafío a las masas*. Barcelona: Paidós

Tirapu, A., García, A., i Ríos, M. (2012). *Neuropsicología de la corteza prefrontal y las funciones ejecutivas*. Barcelona: Viguera.

Torrance, E. P. (1962). *Orientación del talento creativo*. Argentina: Troquel.

Torrance, P. (1974). *The Torrance Tests of Creative Thinking - Norms-Technical Manual Research Edition - Verbal Tests, Forms A and B - Figural Tests, Forms A and B*. Princeton NJ.: Personnel Press.

Wallas, G. (1926). *El Arte del Pensamiento*. New York: Harcourt-Brace

Woolfolk, A. (1996). *Psicología Educativa* (6ªed.). México: Prentice-Hall Hispanoamericana, S.A

Yang Y. i Raine A. (2009). Prefrontal Structural and Functional Brain Imaging findings in Antisocial, Violent, and Psychopathic Individuals: A Meta-Analysis. *Psychiatry Res* 174 (2), 81-88.

ANNEXOS

ANNEX 1. TCAI, activitat 3 (Problema 1)

TCAI, activitat 3 (Problema 1): “Pot passar alguna cosa si posem els peixos en un caixó, o si utilitzem el caixó de peixera?, Quines coses creus tu que podrien passar si tinguéssim els peixos dins d’un calaix?”

ANNEX 1.1. Respostes

Número identificatiu alumne/a classe 1	RESPOSTES alumnes:	Estar a les fosques (calaix tancat)	Necessiten menjar	Poca aigua	Poc espai	Poden saltar i caure al terra	Salten amb el calaix tancat i xoquen	Els peixos no poden saltar o no gaire	Poden xocar amb les parets del calaix
	1								
2									
3									
4		x	x						
5									
6		x		x		x		x	
7									
8									
9									
10				x	x				
11									
12									
13									
14			x	x					
15					x				
16									

La taula sencera amb totes les respostes dels alumnes està en el següent enllaç:

<https://www.dropbox.com/scl/fi/lpmusdbwv1zww3xyfxb9q/TCAI-3.xlsx?dl=0&rlkey=6l3eekqr9xprsf09kuq3yszpe>

Annex 1.2. Resultats

Alumne/a -classe 1	TOTAL FLUÏDESA	Total originalitat i fluidesa	Total originalitat
1	0	0	0
2	0	0	0
3	0	0	0
4	2	4	2
5	5	10	5
6	7	11	4
7	2	2	0
8	0	0	0
9	2	2	0
10	4	5	1
11	0	0	0
12	1	1	0
13	0	0	0
14	3	3	0
15	4	4	0
16	0	0	0
17	4	4	0
18	5	10	5
19	0	0	0
20	3	8	5
21	0	0	0

Alumne/a -classe 2			
22	7	7	0
23	2	4	2
24	5	11	6
25	0	0	0
26	6	9	3
27	1	1	0
28	6	8	2
29	4	9	5
30	2	5	3
31	4	4	0
32	2	2	0
33	10	23	13
34	2	4	2
35	8	13	5
36	1	1	0
37	3	4	1
38	3	9	6
39	9	14	5
40	1	2	1

ANNEX 2. TCAI, activitat 4 (Solució 2)

TCAI, activitat 4 (Solució 2): “Un nen li ha dit al seu amic que havia fet un ninot de neu molt bonic i que el té de decoració a la cuina de casa seva. L’amic no s’ho creu. El nen li promet que, si va a casa seva l’endemà, el veurà. Quan el nen arriba a casa veu que el ninot està començant a desfer-se. Quines coses li diem al nen que faci perquè el ninot duri més d’un dia sense desfer-se?”

ANNEX 2.1. Respostes

	RESPOSTES alumnes:	Posar-lo a fora (al carrer)	Ha d'estar sense aigua	Tancar l'aixeta o parar l'aigua	Demandar ajuda a algú	Canviar la dutxa (arreglar-la)	Fer el ninot ràpid
Número identificatiu alumne/a classe 1							
1		x					
2		x	x	tancar l'aixeta			
3							
4				parar l'aigua		Si no pots tancar l'aixeta tires a la basura la vella i en poses una de nova perquè puguis tancar l'aigua	
5		x					
6							
7				x que no caigui més aigua			

La taula sencera amb totes les respostes dels alumnes està en el següent enllaç:

<https://www.dropbox.com/scl/fi/p14b8ez7t3ajf5l8i9dux/TCAI-4.xlsx?dl=0&rkey=2vmy0qvvgvl8lm3lmsf88zjw1>

ANNEX 2.2. Resultats

Alumne/a -classe 1	Total fluïdesa	Suma originalitat i fluïdesa	Total Originalitat
1	2	2	0
2	4	6	2
3	3	3	0
4	10	16	6
5	6	8	2
6	7	8	1
7	2	2	0
8	9	12	3
9	5	10	5
10	8	8	0
11	1	1	0
12	0	0	0
13	3	6	3
14	4	4	0
15	3	3	0
16	0	0	0
17	3	6	3
18	2	2	0
19	5	5	0
20	5	5	0
21	6	11	5

Alumne/a -classe 2			
22	2	2	0
23	5	5	0
24	5	5	0
25	5	5	0
26	7	7	0
27	1	1	0
28	6	6	0
29	8	13	5
30	7	12	5
31	10	13	3
32	1	1	0
33	5	5	0
34	1	1	0
35	6	9	3
36	1	1	0
37	7	7	0
38	8	8	0
39	8	8	0
40	3	3	0

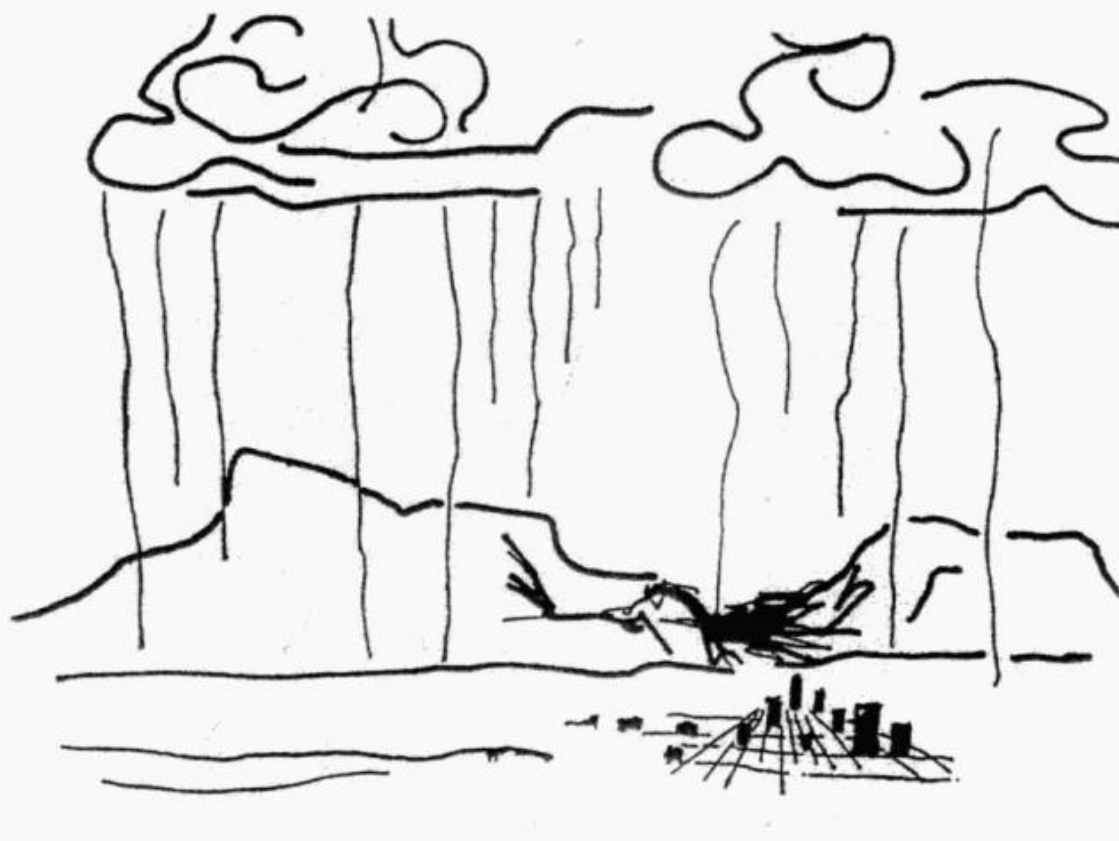

ANNEX 4. TTCT verbal, suposem

TPCT. TEST DE PENSAMIENTO CREATIVO DE TORRANCE

ACTIVIDAD 7. SUPONGAMOS

Vamos a imaginar una situación que nunca sucederá, pero supón que ha ocurrido. Esto te dará la oportunidad de imaginar otras cosas emocionantes que sucederían si esta situación improbable se hiciera realidad. En tu imaginación supón que la situación descrita fuera a suceder. Piensa entonces en todas las cosas que sucederían si esto ocurriera. En otras palabras, ¿cuáles serían sus consecuencias? Imagina tantas cosas como puedas. Esta es la situación (se le enseña el dibujo): SUPÓN que las nubes tuvieran cuerdas amarradas y colgando hacia la tierra. ¿Qué pasaría? Dime todas tus ideas, todo cuanto se te ocurra.

“Imaginem-nos una situació que mai passarà, però suposem que passa. Això et donarà l'oportunitat d'imaginar altres coses emocionants que podrien passar. En la teva imaginació suposa que la situació que ara t'explicaré és real. Pensa en totes les coses que passarien si això passes. Imagina tantes coses com puguis. Aquesta és la situació: imagina't que els núvols tenen unes cordes lligades i que aquestes cauen cap a terra. Què passaria? Explica'm totes les teves idees, tot el que se t'acudeixi”

ANNEX 4.1. Respostes

En negreta el número per identificar l'alumne.

4-

-Tirar a la basura les cordes.

15-

- Es trenquen perquè pesen.

- Podrien caure. (es desfà el nus).

- Tallar-les perquè no siguin llargues.

- Penjar-nos i amb el pes caurien.

- Si penges coses que pesen perquè caigui.

1-

-Pujar.

-Saltar amb corda.

-Tirar basura, no pujar.

-Pintar el núvol de colors amb llapis.

-Arribar amb la corda als núvols i ficar pedres per pintar de colors.

-Llençar pilotes al núvol perquè caiguin els núvols i ningú pugui.

12-

-Pujar per les cordes.

18-

-Podem agafar cordes. Els grans agafar les cordes, tibar i emportar a casa.

-Portar-les a casa i jugar amb elles.

-Omplir les motxilles de cordes per tothom.

- Si marxen els núvols marxen.
- Omplir la funda de codes i així poden agafar més cordes.
- Les tallen per tenir més cordes.
- Agafar cordes petites si menja molt el nen. (les que no són tan llargues vol dir perquè el nen creixerà)
- Ficar cordes a la bossa.
- Ficar cordes a un taper.
- Estan brutes les cordes penjades, d'estar a fora i d'estar al terra.

14-

- Morir núvols perquè posen cordes.
- Fer acampada als núvols.
- Posar escales amb les cordes. Pedra per aguantar escales.

2-

- Les serps baixarien dels núvols cap a terra.
- Els tiben les cordes i cauen.

6-

- Pujar als núvols i saltar als núvols. (Doraimon permet saltar als núvols). -Capitanmar i Kipdanger també pujarien als núvols.
- Els nens cauen si no tenen el perfum del Doraimon.
  - Tallar-les perquè no estiguin i no molestin quan passen.

19-

- Escapar-nos i anar a un altre país (avió). -No podríem marxar a un altre país. No pot passar un altre avió.
- Treure i agafar-les perquè no molestin.
- Caure les cordes i guardar-les.

31-

- Les cordes no podran agafar plàstic.
- Una nena pot pujar per la corda i pot caure.
- Si el nen petit puja també pot caure.
- Quan plogui les cordes cauran.

7-

- Les cordes es destrossarien perquè els núvols pesen.
- Caurien les cordes perquè els núvols pesen.

28-

- Trencar cordes. Retallar les cordes.
- Si talles les cordes serà de dia.
- Si talles les cordes el núvol pujarà més amunt.

21-

- La gent agafaria la corda pujaria i baixaria.
- No es quedarien atrapatats al núvol.
- Tallar i fer cordes.
- Fer un circuit amb les cordes.

26-

- Tallar cordes perquè la gent no xoquin.
- Muntar un parc d'animals i els micos es poden enfilar.
- Que les persones també es puguin enfilar. (fer un parc).
- Si hi ha volcans i les cordes es posen dintre es poden cremar les codes.
- Muntar tela talaranya a les cordes i que visquin aranyes.

24-

- Dexar les cordes perquè respirin, no agafar molt fort les cordes.
- agafar corda la trec de les escombraries, perquè no l'agafin els núvols.
- Podem portar els núvols a casa amb la corda.
- Fer lletres amb les cordes.
- Si tirem de la coda es trenca.
- Si tibem molt del núvol ens cansem.
- Amb l'aigua es desfan les cordes, si són negres no es desfan.

38-

- Tibar cordes i cauen.
- Si els núvols desapareixen, les cordes poden caure.
- Si neva i es posa neu a les cordes, es congelen i cauen (núvol content).
- Si ve l'àguila es menja les cordes , ja no estan enganxades.
- Pots posar boles de nadal a les cordes.

34- res

40-

- Podem escalar. -Baixar de les cordes.
- Menjar als núvols.

37-

- El terra seria negre perquè la corda és molt dura (forats).
- Agafar i balancejar-te.
- Si són planes no fan res. Es podria trencar el terra si no són planes. Si són fortes es trenca el terra.

30-

- Una persona pot caure.
- Si corres et pots donar cop a la cara i fer-te mal.

- anem amb bicicleta pot caure de la bicicleta.
- Moto caure i rallar- se i trencar-se.
- Si tirem de la corda, cauria el núvol i els pots tocar.
- Si rasques la corda pot caure el núvol i es trenca.

36- res

25-

- La gent podria pujar i s'enfila a la corda i arribar als núvols.
- La gent es pensarà que les cordes són caques dels ocells molt llargues.
- Els ocells poden desenganxar les cordes. -Els ocells les treuen , veuen que estan enganxats als núvols.
- Les cordes es posen com una cortina de teatre.
- Si cauen totes les cordes, els cauen al cap.
- Si hi ha foc al terra es cremen les cordes.

22-

- Tot es trencarà , les cases, tot els carrers. Amb les cordes.
- Amb foc les cordes es trencaran.
- Pots tallar cordes perquè no es destrossin.
- Els cotxes podrien volar amb les cordes.
- Trencar tot tenim que anar a un altre país que no hi hagi cordes.
- Trencar les cordes amb un "tornillo".
- La muntanya té una cosa rodona i tira foc (volcà), explotarà per les cordes.

35-

- Amb molt vent poden caure.
- Els núvols més alts no agafen les cordes.
- Les pleguem i tirem, guardem.

-Unes cordes es trenquen amb el vent i queden petites.

-La gent agafa les cordes perquè no vagin als núvols. -Potser han sortit de les escombraries i amb el vent van als núvols.

-Si les cordes van més lluny dels núvols destrossaran el planeta.

-La gent amb la corda poden agafar de tot, els cavalls, els núvols, el vent.

8-

-Poden pujar núvols.

-Poden tirar cordes des de dalt del núvol i des del terra.

-El ratolí podria pujar.

- Amb el foc de la boca del drac, podria trencar les cordes.

-Podria haver un restaurant a dalt als núvols.

-Les cadires als núvols.

- Els nois dels núvols podrien agafar persones i animals (del terra).

23-

-Les cordes no podrien agafar els núvols perquè els núvols no s'enganxen.

-Les persones pujarien.

-No tindrien pluja.

-Els peixos no tindrien aigua perquè no plou.

27-

-Les cordes es trencaran.

-El núvol marxaria a dalt (sense cordes).

-Canvien de lloc els núvols i es trenquen les cordes.

29-

-La gent pot caure.

-Portar escales fins als núvols.

-Si estan als núvols, vigilar perquè poden caure.

-Mentre pugen la corda poden caure.

-Tallar les cordes i així no cau la gent.

32-

-Pots fer un teatre.

-La gent s'espantaria "i els nens podrien anar al parc" (com si s'ho haguessin inventat els nens).

-Caiguin cordes quan ho xafen els homes i veuen que són de "mentida".

39-

-La gent s'amagaria perquè es pensen que són trons.

-No poden anar a comprar.

-Un senyor a dalt de la muntanya i un altre a baix, es pensa que li ha tirat la corda, però és la corda que puja al núvol i no pot baixar el núvol.

-Si se desenganxa la corda pot caure al cap.

20-

-Jugar, saltar d'una a l'altra corda.

-Si hi ha moltes cordes, no ens deixen passar ni jugar.

-Plegar les cordes a un lloc i trencar-les amb estisores.

10-

-Pot pujar al núvol.

-Un cotxe pot xocar amb la corda i el cotxe s'estrallaria.

-Un mico podria saltar d'una corda a l'altra. Salta el volca i va passant per les cordes i podria pujar al núvol.

-Vas caminant i et cau una corda al cap.

-Podries aprendre a escalar amb les cordes.

-Si a una estàtua i li cau la corda i es destrossa.

-(La part negra creu que és lava) si cau una corda es cremaria tota i després una corda crema les altres.

-Si a la muntanya hi ha una acampada, si cau una corda es farien sang.

-Si hi ha una selva a la muntanya, girafes, toros i animals es podrien fer mal

Amb les cordes i morir.

-Si hi ha un volcà més alt que les muntanyes, si explota es cremarien les cordes, els núvols, autobús i autocaravana i es crema tot, el conill s'escapa i es queda sol, sol per sempre. S'han cremat pare i amics.

-Si cau un llamp en l'extintor es podria apagar el foc.

11- RES

9-

-Caurien a la ciutat, treure totes les cordes i es queden tranquils i tots estan feliços.

-Hi haurà algun problema perquè tots volen agafar totes les cordes (si al pati passa).

-Per fer un arbre de nadal de cordes.

16-

-Amb les cordes saltaria.

-Pujar fins al núvol.

-Les cordes pugen cap a dalt i no es veuen més. El nen pujaria les cordes.

-Amb les cordes construeixen un cotxe de joguina.

-Un pare agafa mes cordes i quan les deixa anar van volant com un avió.

-La tieta igual volant com un avió.

17-

-Quan passen les persones xafen els fils i poden caure.

-Quan plou l'aigua toca les cordes i es farien una abraçada, aigua i cordes.

-Els gossos es pensarien que la corda es un os i pujarien cap a dalt.

- Si algú tira un plàstic o ampolles les cordes ho podrien recollir.
- De nit no es veuen les cordes de dia sí es veuen. però estaria fosc.

13-

- Una **activitat** amb les cordes.
  - una estrella amb cordes.
  - Fer un cor amb les cordes.
- (no veu cap problema)
- Jugar amb les cordes, saltant a corda.
  - Treure les codes.

33-

- Hi hauria un peix al núvol, per si vol menjar el núvol. Amb la corda a la boca puja cap a dalt.
- Treure les cordes.
- La gent podria pujar al núvol.
- Agafar una corda i la utilitzarem per penjar barret.
- Amb la corda traurien una bola del núvol.
- Si els nens es porten bé no caurà la bola. Que la tira un nen (de dalt).

5-

- Les cordes que havia al mar es poden atascar, enganxar o lligar i els homes han d'ajudar.
- La corda podria agafar un nen que està al carrer sense mare i quan el núvol marxi se l'emporta.
- Les cordes podrien agafar les joguines de fora i les cordes pujarien al núvol i el núvol jugaria amb les joguines.
- Ningú pot anar al cel a deslligar-les.
- Molesten les cordes quan vas caminant a un lloc lluny, et venen les cordes al cap.

ANNEX 4.2. Resultats

Alumne/a -classe 1	TOTAL fluïdesa i originalita	Fluïdesa	Originalitat
1	16	6	10
2	6	3	3
3	0	0	0
4	1	1	0
5	17	5	12
6	8	5	3
7	8	2	6
8	19	7	12
9	10	4	6
10	26	11	15
11	0	0	0
12	1	1	0
13	10	5	5
14	8	3	5
15	14	5	9
16	16	6	10
17	18	6	12
18	16	11	5
19	12	6	6
20	8	4	4
21	7	4	3

Alumne/a -classe 2			
22	21	7	14
23	13	4	9
24	19	7	12
25	15	6	9
26	12	6	6
27	7	3	4
28	9	4	5
29	6	5	1
30	17	7	10
31	11	5	6
32	11	3	8
33	16	6	10
34	0	0	0
35	23	8	15
36	0	0	0
37	10	3	7
38	16	5	11
39	12	4	8
40	6	2	4

17

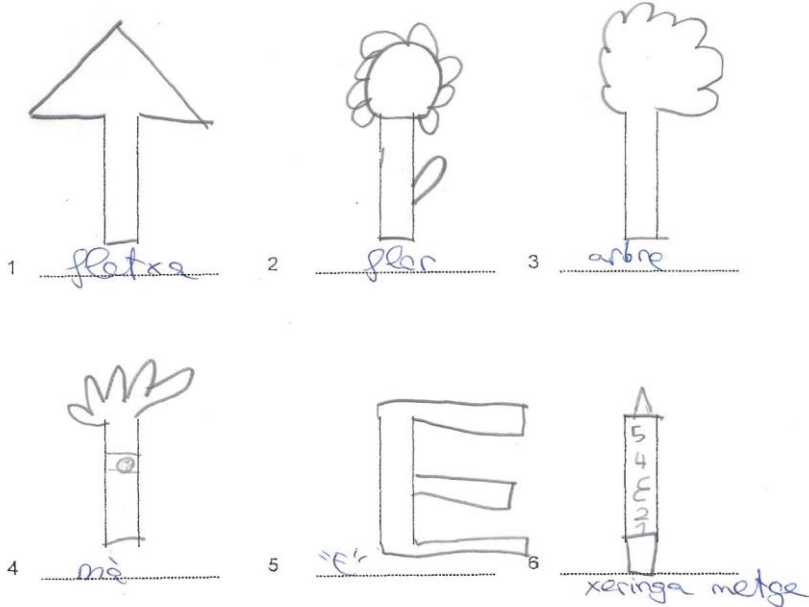
5

Educación
Primaria

JUEGO 3

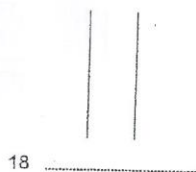
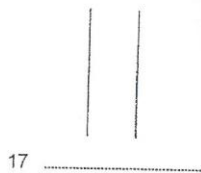
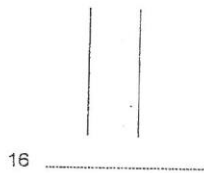
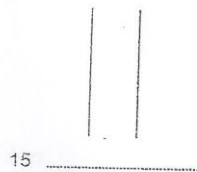
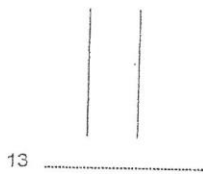
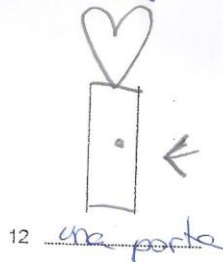
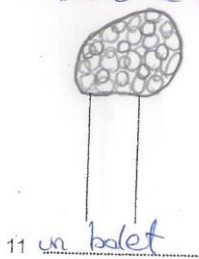
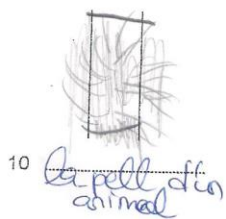
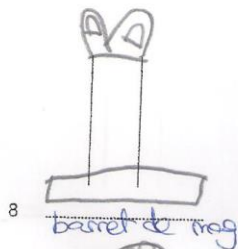
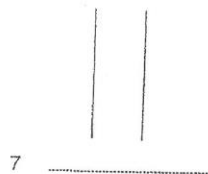
LAS LÍNEAS

“Ahora vamos a ver cuántos dibujos puedes hacer a partir de dos líneas. Con tu lápiz puedes añadir cosas a esas dos líneas: abajo, arriba, por dentro, por fuera, como tú quieras. *Pero es necesario que esas dos líneas sean la parte más importante de tu dibujo.* Intenta hacer dibujos bonitos, que cuenten una historia. Fíjate bien en que tus dibujos no sean todos iguales. Recuerda poner un título a cada dibujo”.

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

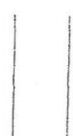

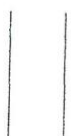

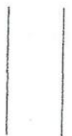

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

Educación
Primaria

19 _____ 20 _____ 21 _____

22 _____ 23 _____ 24 _____

25 _____ 26 _____ 27 _____

28 _____ 29 _____ 30 _____

(40)

$5 + 1 + 1 + 1$ ✓

$5 + 1 + 1$

6

Educación
Primaria

7

taula amb
gots

8

taula amb
bales per
plankas

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

16

$34 + 8 + 5 + 4 = 51$

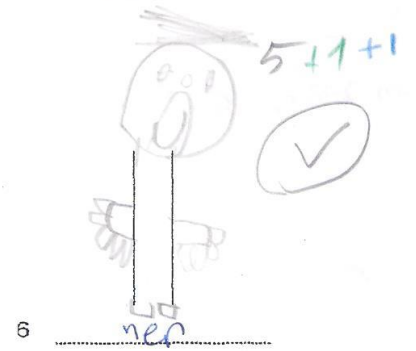
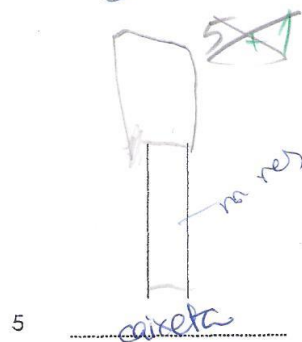
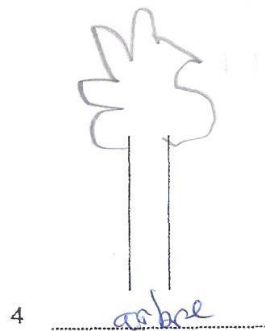
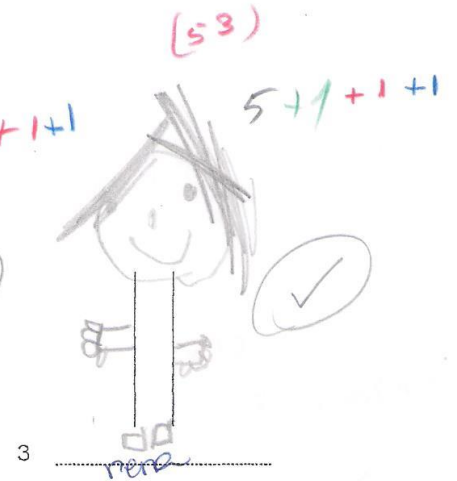
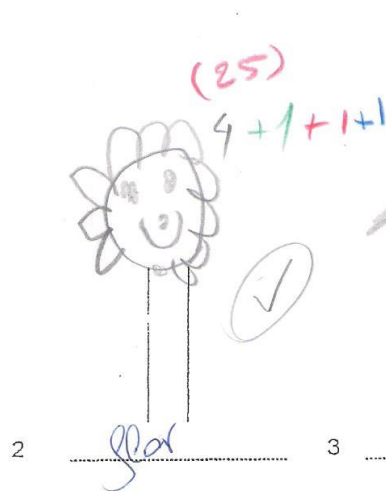
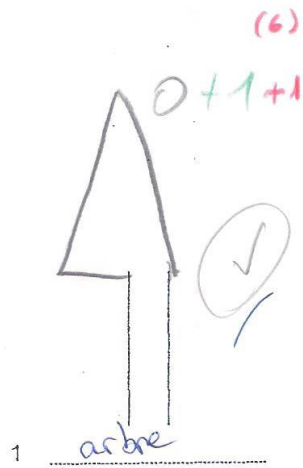
5

Educación
Primaria

JUEGO 3

LAS LÍNEAS

“Ahora vamos a ver cuántos dibujos puedes hacer a partir de dos líneas. Con tu lápiz puedes añadir cosas a esas dos líneas: abajo, arriba, por dentro, por fuera, como tú quieras. Pero es necesario que esas dos líneas sean la parte más importante de tu dibujo. Intenta hacer dibujos bonitos, que cuenten una historia. Fíjate bien en que tus dibujos no sean todos iguales. Recuerda poner un título a cada dibujo”.

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

Educación
Primaria

6

7 ~~1+1~~

casa 2 parts

8 $5+1+1$

árbol

9 (63)
 $5+1+1$

regalo

10
niña

11
niño

12

13
niña

14 $5+1+1+1$ (8)

caja que
pasa ramalletes

15 (21)
 $5+1+1+1$

2 cajas per pasar mejor

16

17

18

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

26

$$21 + 5 + 5 + 6 = 37$$

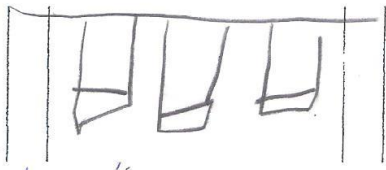

5

Educación
Primaria

JUEGO 3

LAS LÍNEAS

“Ahora vamos a ver cuántos dibujos puedes hacer a partir de dos líneas. Con tu lápiz puedes añadir cosas a esas dos líneas: abajo, arriba, por dentro, por fuera, como tú quieras. Pero es necesario que esas dos líneas sean la parte más importante de tu dibujo. Intenta hacer dibujos bonitos, que cuenten una historia. Fíjate bien en que tus dibujos no sean todos iguales. Recuerda poner un título a cada dibujo”.

1 “colompis”   2   3 flor de abno

4   5 casa i portal   6

Handwritten annotations: (18) 5+1+1+1, (6) 4+1+1, (19) 2+1+1+1+1. Checkmarks are present next to drawings 2, 3, and 6.

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

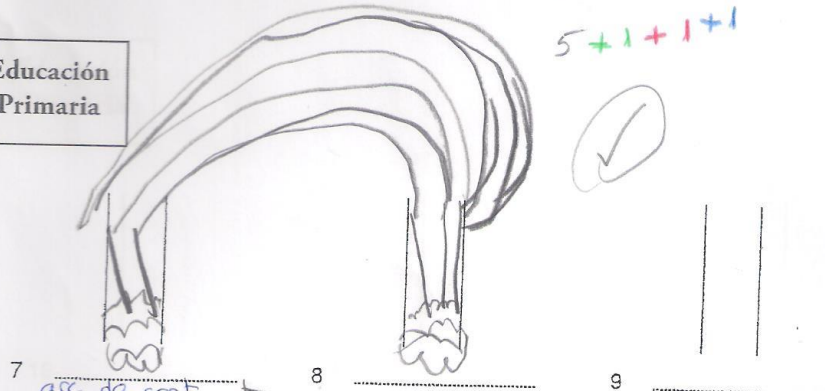

Educación
Primaria

6

(12)

$$5 + 1 + 1 + 1$$

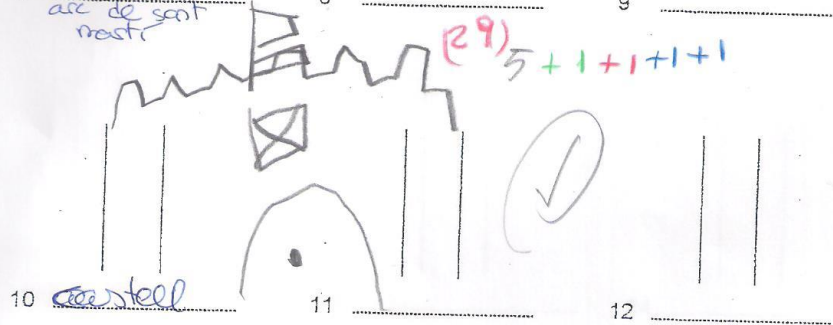
7 arc de sent
mastr

8

9

(29)

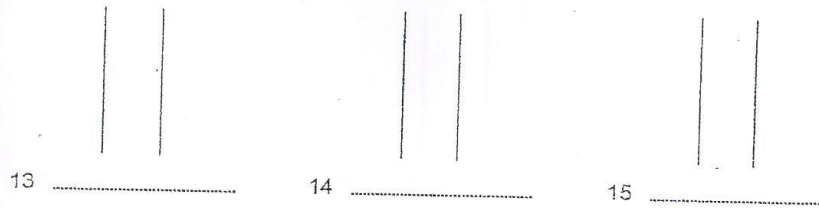
$$5 + 1 + 1 + 1 + 1$$

10 ~~castell~~

11

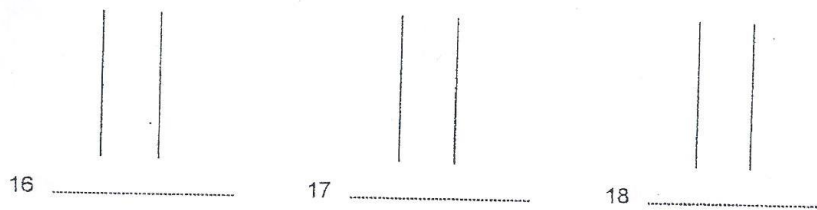
12

13

14

15

16

17

18

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

15

$$48 + 11 + 8 + 7 = 68$$

5

Educación
Primaria

JUEGO 3

LAS LÍNEAS

“Ahora vamos a ver cuántos dibujos puedes hacer a partir de dos líneas. Con tu lápiz puedes añadir cosas a esas dos líneas: abajo, arriba, por dentro, por fuera, como tú quieras. Pero es necesario que esas dos líneas sean la parte más importante de tu dibujo. Intenta hacer dibujos bonitos, que cuenten una historia. Fíjate bien en que tus dibujos no sean todos iguales. Recuerda poner un título a cada dibujo”.

(44) 5 + 1 + 1

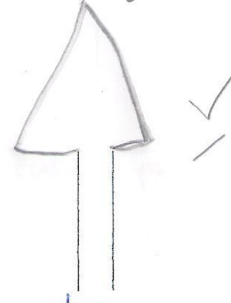
1 Pal

(20) 5 + 1 + 1

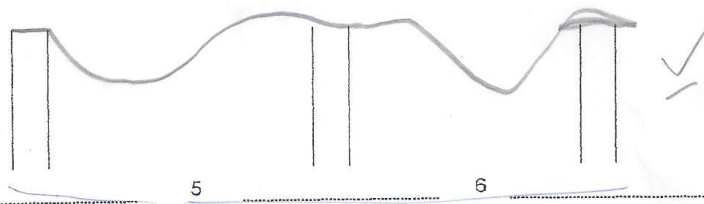
2 chimenea
amb sem

(6) 0 + 1 + 1

3 arbol

(47) 5 + 1 + 1

4

5

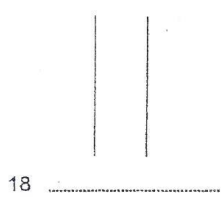
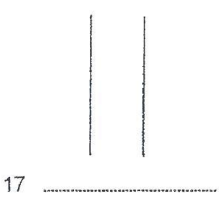
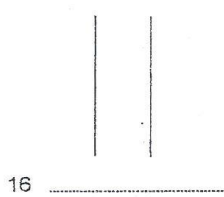
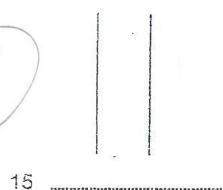
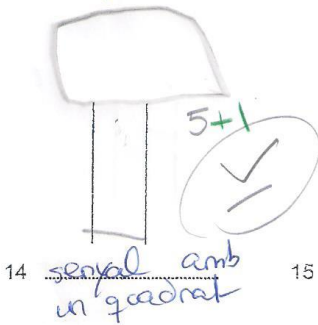
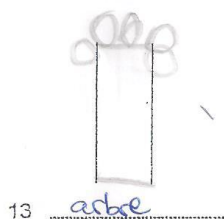
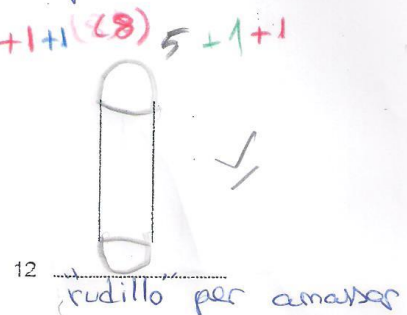
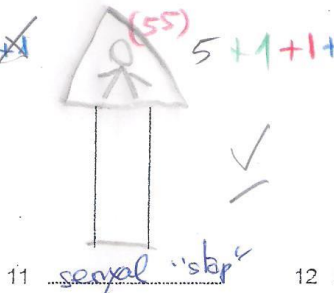
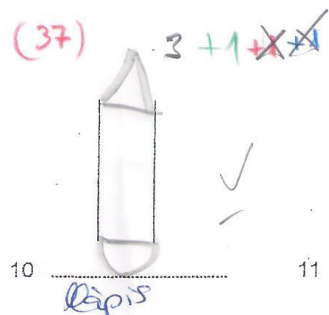
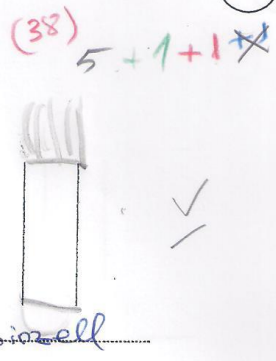
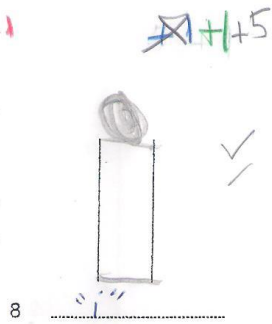
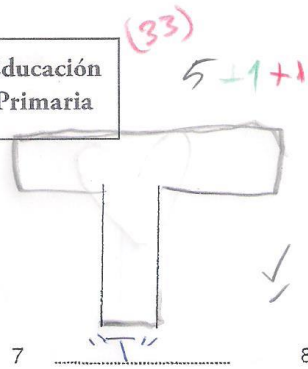
6

balla

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

Educación
Primaria

6

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

JUEGO 3

LAS LÍNEAS

“Ahora vamos a ver cuántos dibujos puedes hacer a partir de dos líneas. Con tu lápiz puedes añadir cosas a esas dos líneas: abajo, arriba, por dentro, por fuera, como tú quieras. Pero es necesario que esas dos líneas sean la parte más importante de tu dibujo. Intenta hacer dibujos bonitos, que cuenten una historia. Fíjate bien en que tus dibujos no sean todos iguales. Recuerda poner un título a cada dibujo”.

(18) $5 + 1 + 1 + 1$

(6) $2 + 1 + 1$

(53) $5 + 1 + 1 + 1$

(54) $5 + 1 + 1 + 1$ (19) $2 + 1 + 1 + 1$

1 garra

2 arbo

3 caja

4 nen

5 monstre

6 caja

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

9

$$10 + 2 + 2 + 3 = 17$$

5

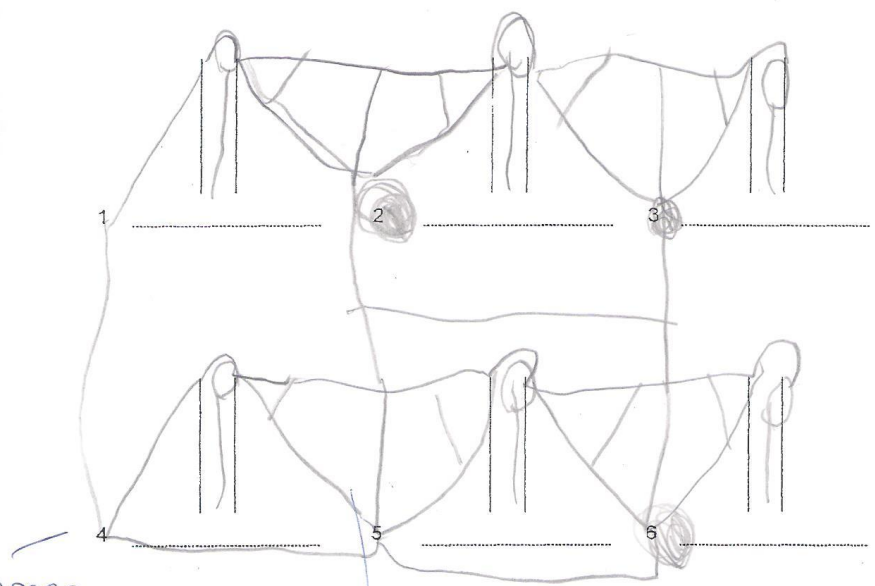
Educación
Primaria

JUEGO 3

LAS LÍNEAS

“Ahora vamos a ver cuántos dibujos puedes hacer a partir de dos líneas. Con tu lápiz puedes añadir cosas a esas dos líneas: abajo, arriba, por dentro, por fuera, como tú quieras. Pero es necesario que esas dos líneas sean la parte más importante de tu dibujo. Intenta hacer dibujos bonitos, que cuenten una historia. Fíjate bien en que tus dibujos no sean todos iguales. Recuerda poner un título a cada dibujo”.

(55)
~~(28)~~ 5 + 1 + 1 + 14 ✓

bandera
policia que diu
si pasa o no

obeste

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

Educación
Primaria

(39) ~~5~~ + 1 + 1
tubenia

tubenia que baixa aigua

tubenia baixa aigua

7 *tubenia per an entre el aigua*

8

9

10

11

12

(38) 5 + 1 + 1

13

14

15

16

17

18

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

40

$$60 + 13 + 10 + 9 = 92$$

5

Educación
Primaria

JUEGO 3

LAS LÍNEAS

“Ahora vamos a ver cuántos dibujos puedes hacer a partir de dos líneas. Con tu lápiz puedes añadir cosas a esas dos líneas: abajo, arriba, por dentro, por fuera, como tú quieras. Pero es necesario que esas dos líneas sean la parte más importante de tu dibujo. Intenta hacer dibujos bonitos, que cuenten una historia. Fíjate bien en que tus dibujos no sean todos iguales. Recuerda poner un título a cada dibujo”.

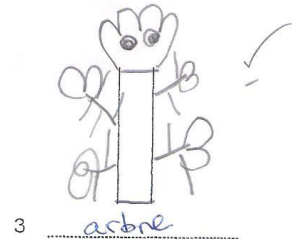
(40) $5 + 1 + 1 + 1$

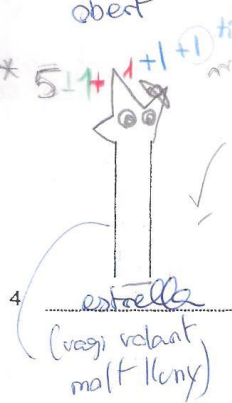
(23) $5 + 1 + 1$

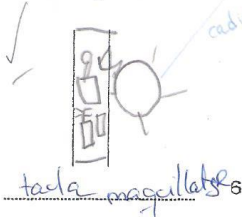
(6) $2 + 1 + 1 + 1$

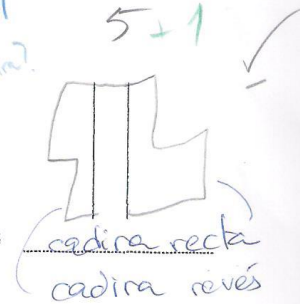
(12) * $5 + 1 + 1 + 1 + 1$ + tota

(40) $5 + 1 + 1 + 1$

$5 + 1$

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

Educación
Primaria

(14) $5 + 1 + 1 + 1 + 1$ (3) $5 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$ (6) $5 + 1 + 1 + 1$

7 nívol de neu

8 gos i Adlet
muntant el gos

9 pat pintora

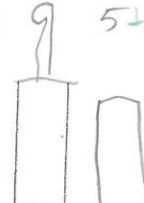
(8) $5 + 1 + 1$ (27) $5 + 1 + 1 + 1$

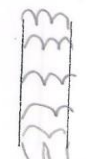
10 rodilla de pintora

11 pinzell gran

12 Mapa

(1) $5 + 1 + 1 + 1$ (2) $5 + 1 + 1$

13 pinta llavis

14 un gelat

15

16

17

18

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

(21)

$20 + 5 + 5 = 30$

5

Educación
Primaria

JUEGO 3

LAS LÍNEAS

“Ahora vamos a ver cuántos dibujos puedes hacer a partir de dos líneas. Con tu lápiz puedes añadir cosas a esas dos líneas: abajo, arriba, por dentro, por fuera, como tú quieras. Pero es necesario que esas dos líneas sean la parte más importante de tu dibujo. Intenta hacer dibujos bonitos, que cuenten una historia. Fíjate bien en que tus dibujos no sean todos iguales. Recuerda poner un título a cada dibujo”.

(6) $0 + 1 + 1$

1 árbol

(48)

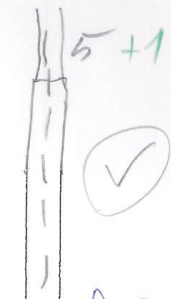
$5 + 1 + 1$

2 una cantimplora

(11)

$5 + 1 + 1 + 1$

3 calletera

(38)

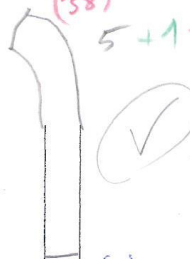
$5 + 1 + 1$

4 la pala

(38)

$5 + 1 + 1$

5 el fob

6

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

(24)

$59 + 12 + 9 + 9 = 89$

5

Educación
Primaria

JUEGO 3

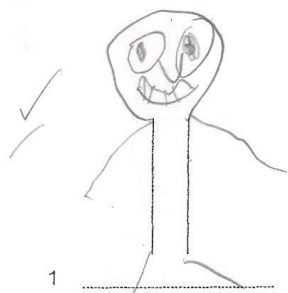
LAS LÍNEAS

“Ahora vamos a ver cuántos dibujos puedes hacer a partir de dos líneas. Con tu lápiz puedes añadir cosas a esas dos líneas: abajo, arriba, por dentro, por fuera, como tú quieras. Pero es necesario que esas dos líneas sean la parte más importante de tu dibujo. Intenta hacer dibujos bonitos, que cuenten una historia. Fíjate bien en que tus dibujos no sean todos iguales. Recuerda poner un título a cada dibujo”.

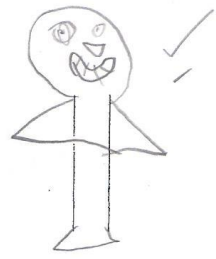
(53) $5 + 1 + 1 + 1$

$5 + 1 + 1$

(31) ~~(35)~~ $5 + 1 + 1 + 1$

1 un noi que va a comprar

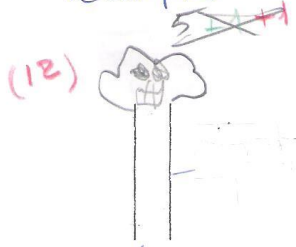

2 un ninja que està a la classe de ninja

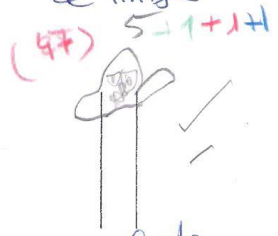

3 sol li han agafat i està content

està agafat amb un calçot gran trencat

4 nívol

5 una planta contenta perquè ha crescut

6 la mare del nívol (4)

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

Educación
Primaria

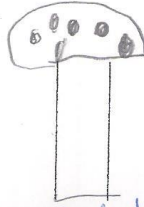
(62)

5+1+1+1

7 jaqueta recanvi

5+1+1

8 un bolet

5+1+1

9 el tío de nadal en un armari dormint

(47)

10 el pare del bolet

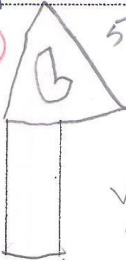

11 la porta amb la porta
esta tançada

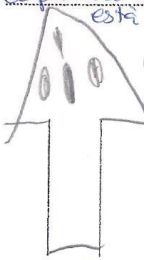
12 un nívol de neu

(55)

13 una banderera
a la llum

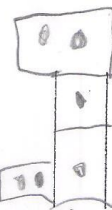
5+1+1

14 un arbre

0+1+1

(6)

15 un armari amb calaixos

5+1+1+1

(40)

16 _____

17 _____

18 _____

CONTINÚA EN LA PÁGINA SIGUIENTE

ANNEX 5.2. Resultats

Alumne/a	originalitat	fluidesa	flexibilitat	elaboració	Total
1	15	3	3	2	23
2	14	3	3	1	21
3	10	2	2	1	15
4	20	4	4	1	29
5	32	7	5	10	54
6	17	4	4	1	26
7	21	6	6	3	36
8	39	8	6	10	63
9	10	2	2	3	17
10	48	11	10	10	79
11	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0
13	20	6	4	4	34
14	39	8	7	6	60
15	48	11	8	1	68
16	34	8	5	4	51
17	48	12	12	10	82
18	0	0	0	0	0
19	4	1	1	0	6
20	22	6	6	5	39
21	20	5	5	0	30
22	15	3	2	2	22
23	45	9	7	4	65
24	54	12	9	9	84
25	44	11	9	7	71
26	21	5	5	6	37
27	0	0	0	0	0
28	15	3	3	2	23
29	72	15	13	9	109
30	35	7	7	1	50
31	5	1	1	1	8
32	32	8	5	0	45
33	17	4	2	4	27
34	25	5	5	3	38
35	20	4	4	2	30
36	20	5	5	2	32
37	50	10	10	2	72
38	20	8	4	4	36
39	30	6	5	0	41
40	60	13	10	9	92

ANNEX 6. Categories per corregir el component de la flexibilitat (TTCT figuratiu)

TABLA DE CATEGORÍAS PARA EL COMPONENTE DE FLEXIBILIDAD

CÓDIGO	CATEGORÍAS
1	ACCESORIO O JOYAS
2	ALIMENTACIÓN
3	ANIMALES O PARTES
4	ANIMALES PISTAS Y RASTROS
5	ANIMALES VIVIENDA
6	ÁRBOLES
7	ARMAS O TRAMPAS
8	ARTICULOS DE MENAJE O DOMÉSTICOS.
9	ARTE Y MATERIAL ARTÍSTICO
10	CABLES, POSTES O HILOS
11	CARRETERAS Y CALLES
12	CIELO
13	CIENCIA
14	CLIMA Y TIEMPO
15	DEPORTES
16	DINERO
17	DISFRACES
18	DISTRACCIONES
19	EDIFICIOS
20	ELEMENTOS DE UN EDIFICIO
21	EMBALAJE
22	EQUIPAJE Y OBJETOS DE CUERO
23	ESCALERAS
24	ESPACIO (Universo)
25	FLORES
26	FORMAS GEOMÉTRICAS
27	FRUTOS
28	FUEGOS
29	GEOGRAFÍA Y PAISAJES
30	INSECTOS
31	JUEGOS
32	JUGUETES
33	LETRAS DEL ALFABETO
34	LIBROS
35	LUZ
36	MÁQUINAS Y APARATOS DOMÉSTICOS
37	MATERIALES ESCOLARES Y OFICINA
38	MATERIALES Y EQUIPOS DE CONSTRUCCIÓN
39	MEDICAMENTOS
40	MOBILIARIO
41	MÚSICA

42	NÚMEROS
43	PAJAROS Y AVES
44	PALOS
45	PARTES DEL CUERPO
46	PESCADOS Y ANIMALES MARINOS
47	PLANTAS
48	RECIPIENTES
49	REFUGIOS
50	ROPA DE CASA
51	RÓTULOS / CARTELES
52	RUEDAS Y ACCESORIOS AUTOMOVILÍSTICOS
53	SERES HUMANOS
54	SERES SOBRENATURALES
55	SIGNOS Y SÍMBOLOS
56	SONIDOS
57	TABACO
58	TRANSPORTES DE TIERRA
59	TRANSPORTES DE AIRE
60	TRANSPORTES DE MAR
61	ÚTILES
62	VESTIDOS
63	OTROS

LISTADO ALFABÉTICO DE LOS TÉRMINOS PARA EL COMPONENTE DE FLEXIBILIDAD

A	
ábaco	37
abanico	1
abecedario	33
abeja	30
abeto	6
abre chapas	61
abrigo	62
acantilado	29
acera	11
actor secundario-persona	53
acuarela	9
acuario	48
acueducto	19
adorno	1
afilador	37
afilador	37
agenda	37
agua	14
águila	43
aguja	61
agujero	7
ahorcado	31
ala	3
aladelta	59
alargador/prolongador	10
alarma	56
alas	3
albóndiga	2
aleta	3
alfil	31
alfombra	8
algodón	47
alicate	38
Alien	54
almohada	50
altar	20
altavoces	41
altavoz	56
alumno	53
amapola	25
ambulancia	58
ametralladora	7
anciano	53
ancla	60
andamio	38
ángel	54
anillo	1
animal	3
antena	10
antenas de seres vivos	3
antifaz	17
antorcha	28
anzuelo	61
aparatos de la boca	61
apartamento	19
apoya libros con libro	37
araña	30
árbol frutal	6
árbol	6

árbol de Navidad	6
árbol del albaricoque	6
árbol frutal	6
arbusto	47
arca	60
archivador	37
arco	7
arco de herradura	63
arco de percha	63
arcoíris	14
arco y diana	15
arco y flecha	7
arco y funda de arco	7
arco+ flecha	7
ardilla	3
arma	7
arma nuclear	7
armario/ropero	40
aro	32
arpa	41
arpón	7
arroz	2
asa	61
ascensor	20
aspa del ventilador	63
aspas de molino	63
aspavientos	63
aspirador	36
aspiradora	36
asta de bandera	44
asterisco	55
ataúd	48
atleta	15
atracción	18
atracción de ocio	18
atril	20
auricular del teléfono	56
autobús / guagua	58
autopista	11
autovía	11
ave	43
avenida	11
avenida y edificios	19
avestruz	43
avión	59
avioneta	59
avispa	30
azulejo	38
B	
babero	61
babosa	30
bache	11
badén	11
bailarina	53
bala	7
balancín	32
balanza	61
balcón	20
baldosa	38
ballena	46

balón	15
balsa	60
banana	2
banco para sentarse	40
banda de miss	1
bandeja	8
bandera	55
banderines	55
banqueta	40
bañador	62
bañera	36
baquetas de música	41
baraja	31
barandilla	20
barba	45
barbilla	45
barca	60
barco	60
barita	44
barómetro	61
barra	44
barra	44
barra de bar	40
barra de ejercicio artística	15
barra de hierro	38
barra de labios	1
barra de pan	2
barra de un bar	40
barra del salto con pértiga	15
barranco	29
barreño	48
barriga	45
barril	48
barrio	11
barrita/dieta	2
barrotes	44
báscula	61
basilisco	63
bazuca	7
bastón	61
bastón de caramelo	2
bastón de Navidad	2
bastoncillo de oídos	61
basurero	53
bate de béisbol	15
batería	41
batidora	36
batman	54
baúl	48
bebé	53
bengala	35
bebedero	48
bestia	54
biberón	2
biblioteca	34
bíceps-brazo	45
bicho	30
bicicleta	32
bidón	48
<i>big bang</i>	24

bigote	45
bikini	62
billete	16
biombo	40
bisagras	38
bisturí	61
bloc de notas	37
bloque	38
blusa	62
boa	3
bobina de hilo	10
boca	45
boca de incendio	20
boca de riego	20
bocadillo	2
bocina	52
bodegón/frutero	8
boina	1
bola	32
bola de pensamiento	63
bolas de coco con chocolate	2
bolera	18
boliches/hoyo	31
bolígrafo	37
bollo	2
bolos	31
bolsa	61
bolsa de golf	15
bolsillo	62
bolso	1
bomba	7
bombero	53
bombilla	35
bombón	2
bombona	36
bono bus	58
bumerán	32
borde de libro	34
borrador	37
bosque	6
bota	1
bote	60
botella	48
botón	1
botones de ascensor	20
bol	48
boxeador	15
bozal	5
bragas	50
brazalete	1
brazo	45
brazo de guitarra	41
brazo de escayola	38
broca de taladro	38
brocha	38
broche	1
bronquios	45
bruja	54
bufanda	1

buggie	15
bugui	15
búho	43
buitre	43
buque	60
burra (mesa)	40
burra de coche	52
buscando a Wally	34
butaca	40
buzón	20
C	
caballete	9
caballito de madera	32
caballito de mar	46
caballo	3
cabaña	49
cabello	45
cabeza/cara	45
cabina telefónica	10
cable	10
caca	63
cacahuete	27
cacao de labios	61
cacatúa	43
cacerola	8
cactus	47
cadena Hifi	36
cadena/collar	1
cafetera	8
caja	21
cajero automático	16
cajón	40
cajonera	40
calamar	46
calavera	45
calcetín	62
calculadora	37
caldera	29
caldero	8
calendario	42
calentador (caldero)	8
calle	11
callejón	11
calles piscina/maratón	15
calzado	62
calzoncillo	62
cama	40
cama elástica	31
camaleón	3
cámara de fotos	9
camello	3
camilla	40
camino	11
camión	58
camión de juguete	32
camisa/blusa	62
camiseta	62
campana	56
campana de cocina	36
campanario	20

campana de adorno de Navidad	51
campo de fútbol	15
campo de golf	15
campo de tenis	15
canasta	15
canastilla de bebé	61
cancela	20
cancha de baloncesto	15
cancha de tenis	15
cancha de voleibol	15
candado	61
candelabro	35
cangrejo	46
canilla-pierna	45
canoas	60
cantante	41
cantimplora	48
cantina	18
caña	44
caña de bambú	44
caña de chocolate	2
cañas de pescar	61
cañería	20
cañita (pajita)	61
cañón	7
capa	62
caparazón	3
capucha	62
cara	45
caravana	58
caracol	3
caracola	46
caramelo	2
cárcel	19
careta	17
caricatura	9
carpa	46
carpeta	37
carretera	11
carretilla	38
carril	11
carrito de bebé	61
carrito de la compra	2
carrito de helado	2
carro	58
carrocería de coche	52
carta	37
carta de baraja	31
carta de menú	2
carta/sobre	37
cartabón	37
cartapacio	37
cartel	51
cartera	61
cartón	21
cartón de huevos	2
cartucho	7
cartucho de tinta	37
cartulina	37

casa	38
cascabel	56
cascada	29
cascanueces	61
cáscara de huevo	2
cáscara plátano	27
cascarón	3
casco	58
casco de barco	60
caseta	49
caseta de indio	49
caseta para pájaros	5
casete	56
casilla	55
casquete de puerta	61
castillo	29
cat woman	54
catálogo	51
catamarán	60
catapulta	7
cataratas	29
catedral	38
cauce de río	29
cayado	7
caza peces	7
cazamariposas	7
cazamoscas	7
cazo	48
CD	56
cebolla	2
ceda el paso	55
ceja	45
celda	38
cenefa	38
cenicero	57
centro comercial	18
cepillo	8
cepillo de barrer	8
cepillo de dientes	8
cepillo de pelo	8
cepillo de W.C.	8
cepillo eléctrico	8
cera	9
cerda	3
cerdo	3
cerebro	45
cerezo	6
cerilla/fósforo	28
cerro	42
cerradura	61
césped/hierba	6
cesta	61
chaleco	62
chalé	19
champán	2
champiñón	2
champú	61
chapa	32
chaqueta	62
charca	29

charco	29
cheque	16
chica	53
chicle	2
chico	53
chimenea	20
chincheta	37
chino	53
chistera	61
chocolate	2
chocolatina	2
chuleta de examen	61
chupa	61
chupa-chups	2
chupete	61
churros	2
ciclistas	15
ciclope	54
cielo	12
ciempiés	3
cierre de un bolso	63
cigarro	57
cigüeñas	3
cilindro	55
cincel	63
cinco rayas	62
cine (pantalla)	18
cinta	1
cinta adhesiva	37
cinta de casete	18
cinta de vídeo	18
cinta del pelo	1
cinta métrica	61
cinta/ decoración de Navidad	61
cinto	1
cinturón	1
circo	18
circuito	11
círculo	41
circunferencia	41
circunvalación	11
cisne	3
ciudad	11
clave de sol	41
clave musical	41
clavel	47
clavo	38
clinex	61
clip	37
cobra-serpiente	3
cocacola	2
coche	58
cochinilla	3
cocinilla	8
cocodrilo	3
código de barras	61
codo	45
cofre	48
cohetes	28

cojín	61
cola	3
cola de avión	59
cola de cometa	32
cola de pez	3
colador	8
colas de gatos	3
colchoneta	32
colección de CD	41
colegio	19
colgante	1
colina	29
colirio	39
collar	1
colmillo	45
colonia	1
columna	20
columna vertebral	45
columpio	31
comba	31
comecocos	31
cometa	32
comida	2
compás	37
compresa	61
concha	46
condón	61
conducto que lleva cables de electricidad	10
conejo	3
congelador	36
conjunto de ropa	62
cono del helado	2
cono de helado	2
conos	26
consolador	61
contenedor	48
copa	8
copa de árbol	6
corazón	45
corbata	62
corchea	41
corcho	37
corneto	2
cornisa	20
corona	1
corona de flores	25
correa del reloj	1
corredor	20
cortador de pizza	8
corte de manga	55
cortina	50
cráter	29
cremallera	62
creyón	37
crystal	20
croqueta	2
cruce	11
crucifijo	55
crucigrama	18

ADAPTACIÓN Y BAREMACIÓN DEL TEST DE PENSAMIENTO CREATIVO DE TORRANCE: EXPRESIÓN FIGURADA
EDUCACIÓN PRIMARIA Y SECUNDARIA

cruz	55
cuadernillo	37
cuaderno	37
cuadrado	26
cuadrícula	37
cuadrilátero de boxeo	15
cuadro	9
cubeta de medidas	13
cubileta	48
cubito de hielo	2
cubo	26
cubo de la basura	48
cucaracha	30
cuchara	8
cuchara y tenedor	8
cucharón	8
cuchilla	61
cuchillo	8
cucurucho	2
cuelga-llaves en la pared	8
cuello	45
cuenco	48
cuentagotas	61
cuerda	38
cuerno	3
cuernos para carnaval	17
cuero	22
cuerpo	53
cuervo	3
cuesta	11
cueva	29
culo	45
cuna	40
cúpula	20
curva	11
curva de carretera	11
cúter	37
D	
dado	31
daga	7
dardos	31
decenas	42
dedo	45
delantal	50
delfin	3
demonio	54
depresión en la tierra	29
desierto	29
despensa	40
destiladera	61
destornillador	38
desvío de carretera	11
diadema	1
diamante	1
diana	31
dibujo	9
diccionario	37
dientes	45
difumino	9
dinamita	7

dinero	16
dinosaurio	3
disco	41
disfraz	17
división	42
DNI	63
dominó	31
donald	54
donut	2
dosificador	61
drácula	54
dragón	54
ducha	36
duende	54
dulce	2
dunas	29
DVD	36
E	
eco	56
edificio	19
efecto de movimiento de pelota	13
eje para colocar donuts	61
elástico	61
electrocardiograma	13
elefante	3
embalse	48
embudo	8
enchufe	36
encia c/un diente "diente"	45
enciclopedia	34
enredadera	47
ensaladera	48
equipo de música	36
erizo	3
escaladores	53
escalera	23
escaletric	31
escalón	23
escapárate	20
escarabajo	3
escoba	8
escobilla	8
escobillón	8
escobillón y fregona	8
escopeta	7
escoplo	38
escuadra	37
escudo	7
escuela	19
escultura	9
esfera	26
esfinge	9
espacio	24
espada	7
espaguettis del mediodía	2
espaldera	63
espantapájaros	63
espárrago	2
espátula	38

espermatozoide	45
espaguetis	2
esponja	8
esposas	7
espray	61
espuma	63
esqueleto	45
esquimal	53
esquina	20
esquis	15
establo	5
estaca	7
estación espacial	24
estadio	19
estanque	48
estantería	40
estatua	9
estrado-tarima donde se lee en alto (palabra de Dios)	40
estrella	12
estrella de mar	46
estrella fugaz	24
estuche	37
estufa	36
ETE	54
Everest	29
excavación	38
excremento	4
explosivo	7
expositor de gafas	40
extintor	28
extraterrestre	54
F	
fábrica	19
fachada	20
falda	62
fantasma	54
faringe	45
faro	35
farol	35
farola	35
fayas/grietas en tierra	29
fechillo	61
feto	53
ficha	31
ficha de dominó	31
ficha de puzzle	31
ficha dominó	31
figura	9
figura abstracta	9
figura de la fertilidad	9
figura de personas	9
figura geométricas	26
filo de una mesa	40
flan	2
flauta	41
flecha	7
flexo	37
flit matamoscas	7

flor	25
florero	8
flotador	61
fluorescente	35
foca	46
folio/hoja	37
folleto	37
fonil	8
forro	50
fosa	63
fósforo	28
foto	9
frasco	48
fregadero	36
fregona	8
fresa	2
frontal de camión	20
frutero	8
fuego/asador	28
fuegos artificiales (en el suelo, los otros estallando)	28
fuelle	63
fundas plásticas para hojas	37
furgón	58
furgoneta	58
fuselaje de avión	59
fútbol	31
G	
gafa	1
galán de noche	53
galaxia	24
galleta	2
gallina	3
gallo	3
game boy	32
gancho	61
garabato	9
garaje	20
garfio	61
garrafa	48
garras de águila	3
gata	3
gavetas	40
gaviota	43
geep	58
gema	1
genio	54
gigante	54
gimnasta	15
girasol	25
gitano	53
glaciar	29
globo	32
gnomo	54
golondrina	43
goma	37
góndola	60
gorra	1
gorro	1
gota	14

gota de sudor	63
grada	15
graffiti	9
granada (de arma)	7
grapadora	37
grapas	37
grieta (de un huevo)	63
grifo	36
grúa	38
guadaña	61
guagua	58
guante	1
guardería	19
guataca	38
guillotina	7
guitarra	41
gusanito	3
gusano	3
H	
habitación	20
hacha	7
hada	54
halcón	43
hamaca	40
hamburguesa	2
haz de luz	35
hebilla	1
helado	2
hélices	52
hemisferio de planeta	24
herradura	61
hierba	47
hierros	38
hilo	10
hocico de animal	3
hoguera	28
hoja de árbol	6
hoja de cuchillo	8
hoja de planta	47
hoja de árbol	6
hoja de folio	37
hojilla afeitar	61
hombre	53
hongo	47
horario	63
hormiga	30
hormiguero	5
horno	36
hospital	19
hotel	19
hoyo	63
hoyo de golf	15
hoyo en la tierra	63
hoz	61
hucha	16
hueco	49
huella	4
hueso	45
huevo	2
huevo de Pascua	2

huevo frito	2
Hull	54
humo	28
huracán	14
I	
iglesia	19
iglu	19
imán	61
impresora	37
india	29
indio	53
inflador	61
insecto	30
insecto de palo	30
insignia	55
instrumento	41
interrogación	55
interruptor	35
intestino delgado	45
invernadero	47
inyección	39
isla	29
J	
jarabe	39
jardín	25
jarra	48
jarrón	8
jarrón / florero	8
jaula	43
jeringuilla	39
jersey	62
Jesucristo	53
Jesús en la cruz	55
jinete	53
jipi	53
jirafa	3
jorobas	3
jova	1
joystick-pad	31
juego	31
juego del teje	31
juego de tres en raya	31
jugador	53
jugador de fútbol	53
juguete	32
K	
Kenny	53
kiosco	63
koala	3
L	
laberinto	31
labios	45
ladera de montaña	29
ladrillo	38
ladrón (de enchufe)	35
lagarto	3
lago	29
lámina de piso	38
lámpara	35

lancha	60
lanza	7
lanzadera	7
lanzamisiles	7
lapicero	37
lápida	63
lápiz	37
lata	48
lata de aceitunas	2
lata de refresco	48
látigo	7
lavabo	40
lavadora	36
lavamanos	36
lazo	62
leche	2
lechera	53
lechuga	2
lego	32
lejía	8
lengua	45
lentilla	61
leña	6
león	3
letra v	33
letra A	33
letra b	33
letra c	33
letra C y letra O	33
letra china	55
letra d	33
letra e	33
letra F	33
letra g	33
letra h	33
letra i	33
letra J	33
letra k	33
letra k invertida	33
letra L	33
letra LL	33
letra m	33
letra n	33
letra Ñ	33
letra O	33
letra o	33
letra omega	33
letra p	33
letra r	33
letra s	33
letra t	33
letra U	33
letra v	33
letra W	33
letra X	33
letra y	33
Letras "yo"	33
letra z	33
letras "ikea"	33
letras "santy"	33

letras chinas	55
letras musicales	41
letrero	51
leyenda	34
libreta	37
libro	34
licuadora	36
liebre	3
lija	38
lima	61
limonero	6
limonero	6
limpiador	8
limusina	58
línea	26
línea quebrada	26
lingote de oro	16
linterna	35
lirio	25
lista	63
listón	38
litera	40
llama de fuego	28
llama olímpica	15
llanta de coche	52
llave	61
llave (herramienta)	38
llave de tarjeta	61
llave inglesa	38
llavero	61
lobo	3
locomotora	58
logo	55
logo de Antena 3	55
lombriz	3
lomo de libro	34
loro	3
luces de un coche	52
luminosos	35
lupa	37
luz	35
luz de salida de emergencia	35
M	
macarrón	2
maceta	25
macetero	47
machete	38
madera	38
madre	53
magdalena	2
malabares	31
maleta	22
maletín	37
malla	62
mampara	8
mamut	3
mancuerna de tres kilos	63
mando a distancia	8
mando de <i>play station</i>	31

manga	27
mango	27
mango (de palo de golf)	15
mango brocha, pincel	9
mango secador	8
manguera	61
manillar de bici	15
maniquí	62
mano	45
manoplas	8
manos	45
mansión	19
manta	50
manta (pez)	46
mantel	8
mantis religiosa	30
manuscrito	34
manzana	27
manzano	6
manzano	6
mapa	29
máquina	38
máquina atrapa objetos	31
máquina de afeitar	36
máquina de coser	36
máquina de los deseos	63
máquina de martillo de feria	38
máquina de refresco	63
máquina del tiempo	63
máquina que permite el paso a los coches en los aparcamientos	52
maquinilla de afeitar	36
mar	29
maracas	41
marca (símbolo)	55
marca de Harry Potter	55
marca de un pantalón/etiqueta	55
marca Nike	55
marcador	34
marcapáginas	34
marca-senal de una rueda	52
marciano	54
marco	8
marco de fotos	8
marco puerta	20
margarita	25
marioneta	32
mariposa	30
mariquita	30
martillo	38
máscara	17
mascota	5
mástil	60
matamoscas	61
matasuegras	32
maza	38
mazo	38

mecanismo manual para estallar bomba	7
mechero	28
medalla	15
media cara	45
medias	62
médico-persona	53
medidor	38
medusa	46
mesa	40
mesa de billar	18
mesa y mantel	8
meta	15
meteorito	24
metralleta	7
metro	58
metro con recogedor	38
micrófono	56
microondas	36
microscopio	13
militar-persona	53
mimo-persona	53
mina (arma)	7
minicadena	36
minikaraoke	41
mirilla	20
misil	7
mitad de un cuerpo	45
mitades de corazón 2	45
mochila	37
modelo/persona	53
molino	19
molusco	46
momia	54
monasterio	19
moneda	16
monigote	53
mono	3
monociclo	58
monopatín	58
monstruo	54
montaña	29
montaña rusa	18
montaña y camino	29
montañas	29
monte	29
moño	45
morro de castor	3
mortadelo	18
mortero	8
mosaico	38
mosca	30
mosquito	30
moto	58
motorista	53
monstruo	54
móvil	61
mueble	40
muela	45
muelle	60

muestrario de pulseras	1
mujer barbuda	53
muleta	61
multifarola	35
muñeca	32
muñeco	32
muralla	20
murciélago	3
muro	20
N	
naranja partida a la mitad	2
naranja	6
nariz	45
navaja	7
nave espacial	59
nave extraterrestre	54
neón	35
neumático	52
nevera	36
nido	5
niña	53
niño	53
n.º 1 EN 10	42
n.º 1 en 11	42
n.º 2	42
n.º 3	42
n.º 77	42
n.º 8	42
n.º 99	42
norria	18
normas	55
nota de música	41
notas musicales negra y blanca	41
nube	12
nube de azúcar	2
nube-humo	57
nudo	63
nuez	2
número 0	42
número 1	42
numero 10	42
número 11	42
número 14	42
número 16	42
número 17	42
número 19	42
número 2	42
número 3	42
número 4	42
número 41	42
número 6	42
número 7	42
número 8	42
número 9	42
número II romano	42
número romano I	42
Ñ	
O	

oasis	29
obrero "obrero del cole"	53
oficina de correos	19
oído	45
ojo	45
ojos	45
ola	29
olivo	6
olla	8
onda	56
orca	46
ordenador	37
ordenador portátil	37
oreja	45
orejudo	53
órgano	41
orilla	29
orquilla	1
ortiga	47
ortógono	26
oruga	30
óscar (estatuilla)	55
oso	3
oso hormiguero	3
oveja	3
ovillo	10
ovni	54
óvulo	45
P	
pack de gel	61
padre	53
paipái	61
paja	47
pajarita	1
pajarita de papel	18
pájaro	3
pajita	61
pala	38
pala de helado	61
pala y pico	38
palacio	19
paleta	9
palillo	61
palillos chinos	61
palillos para dientes	61
palmera	6
palo	44
palo de golf	44
palo de joquey	15
palo escoba muñeco de nieve	44
palo/garrote	44
paloma	43
palomar	5
palos de golf	15
palos de incienso	44
palote	2
pan	2
panal	5
pancarta	51

ADAPTACIÓN Y BAREMACIÓN DEL TEST DE PENSAMIENTO CREATIVO DE TORRANCE: EXPRESIÓN FIGURAL
EDUCACIÓN PRIMARIA Y SECUNDARIA

pandereta	41
pantalla	8
pantalón	62
panteón	19
pañal	61
pañó	8
pañuelo	61
papa	2
papá Noel	54
papahuevo	2
papas (de paquete)	2
papel	37
papelera	37
paquete	21
paquete de chicle	2
para insuflar aire	61
paracaídas	59
paracaidista-persona	53
parada de metro	58
paragüa	61
paraguas	61
paragüero	8
parapente	59
para-rayos	20
paredes de una sala	20
pared	20
paréntesis	55
parqué	20
parque de niño	18
parnilla	2
parte de culo con pantalón Levis	62
parte de debajo de un vestido	62
parte del cuerpo (un hemisferio pero sin cabeza)	45
parte de delante de una pluma	43
parte delantera de avión "avión"	59
partitura	41
pasadizo	20
pasaporte	61
pasillo	20
paso de cebra	11
paso de peatones	11
pasta de dientes	61
pastel	2
pastilla	39
pata	3
pata de animal	3
pata de caballo	3
pata de gallo	3
pata de mesa	40
pata de mueble	40
pata de pato	3
patada	63
patas de pato	3
patín	32
patinador	15

patineta	32
patinete	32
pato	3
pavo real	3
payaso	17
pecera	5
peces	3
pecho de mujer	45
pechos	45
pedestal	61
pegamento	37
pegaso	54
peine	61
peldaño	23
pelicano	43
película	18
pelo	45
pelota	32
peluca	17
peluche	32
peluquería	19
penca	47
pendiente	1
pene	45
pentagrama	41
peón de ajedrez	31
peonza	32
Pepe el granero	53
pepino	2
pera	27
peral	6
percha	8
perchero	8
perfume	1
pergamino	9
periódico	34
periscopio	61
pernera de pantalón	50
perra	3
pernito caliente	2
perro	3
persiana	40
persona	53
persona "esclavo"	53
persona <i>Beatles</i>	53
pértiga	15
pesa, balanza	8
pesa/mancuerna	15
pesas	15
pescado	46
pescador	53
pétalo	25
petardo	28
pez	46
pez "nemo"	46
pez espada	46
piano	41
piano	41
picachu	54
picapiedra (personaje)	54

picaporte de una puerta	20
pico	38
pico-herramienta	38
piconera	38
picos	38
pie	45
piedra de jabón	8
piedra/roca	29
piedras de hielo	14
pierna	45
piernas/tronco y mano con pistola (atracó en banco)	7
pieza de jarrón roto	8
pieza de puzle	32
pieza del escalextric	32
pijama	50
pila	61
pila bautismal	48
pilar/columna	20
pilot	37
pincel/brocha	38
pinchitos de carne	2
pincho	2
pingüino	3
pino	6
Pinocho	54
pintadera	9
pintura	9
pintura de labios	1
pinza	61
pinza de la ropa	8
pinza del pelo/traba	1
pinzas de cangrejo	3
piña	27
piña de maíz	2
pipa de fumar	57
pipeta	57
piragua	60
pirámide	19
piraña	46
pirata	53
pirsin	1
piruleta	2
piscina	20
piso de una casa	20
piso de una clase	20
piso/azulejos	20
pista	11
pista de atletismo	15
pista de carreras	15
pista de nieve	15
pista de un aeropuerto	11
pista F1	15
pistola	7
pito	41
pito/silbato	15
pivote	15
pizarra	37
pizza	2
placa de policía	55

placa ducha	8
plafón de luz	8
plancha	8
planeta	24
plano de cocina	9
plano del cubo	26
planta	47
plastilina	37
plata	1
plataforma de atraque	60
platanera	6
plátano	27
platos	41
plato	8
plato de ducha con manparas	8
plato roto	8
plato y taza	8
playa	29
playeras	50
play station	32
plaza	20
plaza de garaje	20
plomos	38
pluma	3
pluma de escribir	37
plumero	8
pluviómetro	14
poción	13
pódium	15
pokemon	32
polaca	53
policia-persona	53
polígono	26
pollito	43
pollo	43
pollo de cocina	8
polo	2
poni	3
popa de barco	60
porción de escalextric	32
porra	7
porro	57
porrón	48
porros	57
porta CD	41
portabloc	37
portabotas	61
portafotos	61
portal	20
portaminas	37
portapapel higiénico	8
portarretrato	61
portavelas	61
portería	20
portería de fútbol	15
portería de rugby	15
portero	53
Portugal	29
postal	51

poste	10
poste de la luz	35
poste de portería	15
poste eléctrico o de alta tensión	10
póster	51
postes	51
potabilizadora	38
potro	3
power ranger	32
pozo	63
pradera	29
precipicio	29
premio/obsequio y cartel de 1. er premio	51
prendas	62
presa	2
presa (de agua)	48
preservativo	61
princesa	53
prisión	19
prisma	26
prismáticos	61
proa de una barca	60
probador (cambiador)	20
probeta	48
profesora	53
prohibido	55
pterodáctilos	54
púas	46
puente	11
puente levadizo y torre	11
puerta	20
puerta y pared de una casa/plano de una casa	20
puesta de sol	14
pulgarcito	54
pulmones	45
pulóver	62
pulpo	3
pulsador	63
pulsera	1
punta de pluma	37
punta de flecha	7
punzón	37
puñal	7
puño	45
pupitres	37
puro	57
puzle	31
Q	
quemador c/llama	28
queso	2
R	
racimo de uvas	2
radiador	52
radio	18
radiocasete	41
raíces	6
raíl	58

raíz	6
rallador	8
rama	6
ramo de flores	25
rampa	20
rampa de patinar	15
rampa de skate	15
rana	3
rapel o escalada/roca o montaña	15
raqueta	15
rascacielos	19
rastrillo	61
rastro del humo de coche	63
rata	3
ratón	3
ratón de ordenador	37
raya/pez	46
rayo	14
rayos de sol	12
rebanada de pan	2
recinto de las Olimpiadas	15
recipiente	48
recogedor de agua	48
recogemigas	48
recogedor	48
rectángulo	26
recuadro	26
red	63
red de voleibol	15
red recoge basura de la piscina	61
redondel	26
refinería	63
reflectantes	35
reflejo de luz de coche	35
reflejo de montaña	35
reflejo de montaña en agua	35
reflejo de puesta de sol	35
reflejo de sol	35
refresco	2
regadera	48
regaliz	2
regalo	63
regla	37
regla y escuadra	37
regla+ folio	37
regleta de enchufes	35
reina	53
reina (ajedrez)	31
reja	20
rejilla	63
relieve de montaña	29
reloj	1
reloj de arena	63
reloj de pulsera	1
remo	31
remolcador	38
remolino	63
remolino de viento	14

renacuajo	3
repisa	40
resorte	40
respaldo de silla	40
retrato	61
retrato de hombre	61
rey	53
rey (ajedrez)	31
riachuelo	29
rifle	7
rinoceronte	3
riñonera	61
río	29
risco	29
rizo	63
roble	6
robot	32
roca	29
rodillo	8
rollo de papel de cocina	8
rombo	26
romero	47
rompecabezas	31
rompeolas	63
ropa	62
rosa	25
rosca	2
roscón	2
rosquete	2
rosquilla	2
rotonda	11
rotulador	37
rueda	52
ruedas	52
ruido	56
rulo	61
rusa	53
S	
sabana	8
sabana africana	29
sable escopetado	7
sacapuntas	37
saco	48
saco de boxeo	15
saco de dormir	63
salchicha	2
saltamonte	3
sancos	63
sándwich	2
santuario	19
sapo	3
sartén	8
saxofón	41
secador	61
sello	55
semáforo	11
semicírculos	26
sendero	29
señal	55
señal de prohibido fumar	55

señal de taxi	55
señal vertical de tráfico	55
señal-flecha	55
señor	53
señora	53
serpentina	63
serpiente	3
sERRUCHO	38
servilletas	8
servilletero	8
seta, hongo	47
sex shop	19
sierra	38
sierra de cortar	38
sierra de pelo	63
signo #	55
signo de Adidas	55
signo de exclamación	55
signo de interrogación	55
signo de picas	55
signo de piscis	55
signo de suma	55
signo de tecnología	55
signo igual	55
signo menos	55
signo de Nike	55
signo de pausa	55
signo de suma	55
silbato	56
silenciador	7
silencio de negra/partitura	41
silla	40
sillín de bici	15
sillon	40
silbato	56
silbido	56
símbolo del bien y del mal	55
símbolo Cruz Roja	55
símbolo de \$	16
símbolo de Aena	59
símbolo de géneros	53
símbolo de la paz	43
símbolo de leo	3
símbolo del sueño	55
símbolo del zorro	33
símbolo de igual	42
símbolo de infinito	42
símbolo de masculino	53
símbolo nazi	7
símbolo de play o siguiente	55
símbolo de silencio	55
símbolo Zzz del sueño	55
sirena	54
sirena de ambulancia	56
sirviente	53
skate	15
sobre	37
sócalo	38
socavón	11
sofa	40

soga	31
sol	35
soldado	53
sombra	35
sombra de las montañas	29
sombrero	1
sombrilla	61
somier	40
sonajero	32
sonido	56
sonrisa	53
sopa de letras	18
soplido	56
soporte de nevera para huevos (congelador de huevos)	8
soporte microfono	41
spiderman	54
submarino	60
suelo	11
sueño	53
suéter/jersey	62
sujetador	62
Superman	54
supermercado	2
supositorio	39
T	
tabique	20
tabla	38
tabla de multiplicar	42
tabla de skate/snowboard/surf	15
tabla de surf	15
tabla de planchar	8
tablero	31
tablero de ajedrez	31
tablero de juego	31
tablero de mesa	31
tableta	2
tableta de chocolate	2
tableta de la píldora	39
tablilla	38
tablón	38
tablón de anuncios	51
taburete	40
tacha	38
taco	38
taco de billar	31
tacón	62
taladro	38
tallo	47
tambor	41
támpax	61
tanque	58
tanque de agua	48
tanque de guerra	7
tapa	48
tapa de boli	37
tapa de rotulador	37
tapeware	48
tapón	61

tarántula	3
tarjeta	16
tarjeta de crédito	16
tarjeta de invitación	18
tarta	2
tarzán	54
tatuaje tribal	55
taxi	58
taza	8
taza con plato	8
tazón/cuenco	8
teatro	18
techo de guagua	58
tecla play	41
teclado	37
teclas de piano	41
Teide	29
teja	38
tejado	20
tela	62
tela de araña	4
teléfono	61
teléfono móvil	61
telescopio	13
televisor	18
telón	18
templo	19
tenazas	38
tendedero	8
tendido eléctrico	10
tenedor	8
tenedor cuchara	8
tentáculo	3
termo	36
termómetro	61
termostato	36
test de embarazo (predictor)	39
teta	45
tetera	8
tetrabrik	2
tiburón	46
tienda	19
tienda de campaña	49
tierra	29
tierra planeta	24
tiesto	48
tigre	3
tijera	61
timbales (música)	41
timbre	56
timple	41
tinta	37
tipex	37
tirachinas	32
tira-platos	15
tirapompas de jabon	32
tirita	39
tirolina	15
títere	32

tiza	37
toalla	50
tobogán	32
tomate	2
top	62
tope de salto de pértiga	15
tormenta (destellos)	14
tornado	14
tornillo	38
torpedo	7
torre	19
torre de ajedrez	31
torre de control	19
torre de ordenador	37
torre Eiffel	19
torre eléctrica	10
torres gemelas	19
tortuga	3
tostadora	36
tótem	55
traba	8
traba de la ropa	8
traca	28
tractor	38
traje	62
trampa	7
trampolín	15
transmisor (<i>walkytalkie</i>)	56
transportador de ángulos	37
trapo	50
traste guitarra	41
trébol	47
tren	58
trenza	63
tres líneas	26
triángulo	26
tribal	55
triciclo	58
tridente	63
trigo	2
trinca de escalada	15
trineo	58
trofeo	15
trombón	41
trompa	3
trompeta	41
trompo	32
trono	55
tropezón	63
trozo de chocolate	2
trozo de collar	1
trozo de hielo	14
trozo de madera	44
trozo de queso	2
trozo de sandía	2
trueno	14
tubería	38
tubo	38
tubo de ensayo	13
tubo de escape	52

tubo de papas fritas	48
tubo de pasta o pomada	39
tubo fluorescente	35
tulipán	25
tumba	48
tumbona	40
túnel	11
tupé	1
tupper	48
turbina	52
TV	36
U	
un tenedor y un cuchillo	8
un triángulo y un rectángulo	26
una bandera y una letra K	55
unidades	42
uña	45
urinario	20
V	
vaca	3
vacuna	39
vagina	45
vagón	58
valla	38
valle	29
vampiro	54
vaquero del oeste	17
vasija	8
vaso	8
vela	35
vela+cerilla	28
velas de barco	60
velero	60
venas	45
ventana	20
ventanilla	20
ventilador	14
verja	20
verjas	20
vestido	62
vía de tren	58
vía eléctrica	10
vídeo	18
vídeo y TV	18
viento	14
viga	38
vino	2
violeta	25
violonchelo	41
Virgen de Candelaria	55
visera, casco	1
vista panorámica desde lo alto de rascaielos	29
vitrina	40
volador	28
volante	52
volcán	29
W	

WC	20
wáter	20
X	
xilófono	41
Y	
ying-yang	55
yogur	2
yoyo	32
yunque	38
Z	
zambomba	41
zanahoria	2
zanco	17
zandalias	62
zanja en el suelo	11
zapatilla	62
zapatilla de <i>ballet</i>	15
zapato	62
zeta	33
zig-zag	26
zócalo	20
zona verde	29
zorro	3

ANNEX 7. Criteris de correcció originalitat (TTCT figuratiu)

Juego 3

		Puntos
ángel		5
árbol		0
árbol de navidad		5
árbol frutal		5
árbol frutal /manzano		5
ave		5
avión		5
bandeja		5
bandera		5
barco		5
bastón		5
biberón		5
bocina		5
bolígrafo		5
bota		5
bote	(bote, bote de chucherías...)	5
botella	(de natilla, de espray...)	5
brazo		5
bufanda		5
buzón		5
cabeza/cara	(de extraterrestre, gato, hombre, perro, pinocho, jirafa...)	4
cama		5
camión		5
camisa		5

camiseta		5
campana		5
canoa		5
caracola		5
cárcel		5
carpeta		5
carretera		5
carretilla		5
cartel		5
casa		2
castillo		5
cepillo		5
chico		5
chimenea		4
chupete		5
ciempiés		5
cigarro		4
cinta métrica		5
cinturón		5
clavo		5
cohete		4
cometa		5
corazón		5
corona		5
cruz		4
cuchara		5
cuchillo		5
dedo		5
delfín		5
drácula		5
edificio		5
elefante		5
embudo		5
escalera		5
escoba		5
espada		5
espantapájaros		5
espejo		5
estrella		5
estuche		5
extraterrestre		5
falda		5
fantasma		5
faro		5
farola		5
ficha		5
flecha		5
flor		4
frasco	poción	5
<i>game boy</i>		5
garaje		5
girasol		5
globo/s		5
goma		4

gorro		5
guante		5
gusano		5
hacha		5
hoja		5
hoja/folio		5
hombre		5
hueso		5
iglesia		5
jarrón	con flores	5
jirafa		5
labios		5
lámpara		5
lápiz		3
lata	de coca cola	5
lavamanos		5
legos		5
león		5
letra E		5
letra H		5
letra I		5
letra M		5
letra N		5
letra T		5
libro		5
linterna		5
llave		5
lupa		5
mano		5
marioneta		5
mariposa		4
martillo		5
mesa		5
mochila		5
monstruo		5
montaña		5
móvil		5
mujer		5
muñeca		5
nariz	de Pinocho	5
nave espacial		5
niña		5
niño		5
nube		5
número 1		5
número 11		5
número 7		5
número 9		5
pala		5
palmera		4
palo/s		5
paloma		5
pantalón		5
paraguas		5
parrilla		5

payaso		5
pecera		5
pegamento		5
perro		5
persona		4
pez		5
pierna		5
pila		5
pingüino		5
pino		5
piruleta		5
planta		5
polo		5
puerta		4
punzón		5
rectángulo		5
regalo		5
regla		5
reina		5
reloj	de arena	5
robot		5
rueda		5
semáforo		4
semicírculos		5
señal de tráfico	(de stop...)	5
serpiente		5
seta		5
silla		5
sirena		5
sobre		5
spiderman		5
supermán		5
taza		5
tenedor		5
tetrabrik	de leche	5
tijeras		5
tirita		5
toalla		5
tobogán		5
torre		5
traje		5
trenza		5
tronco		5
trozo	de madera	5
tubería/cañería		5
tubo		5
tulipán		5
túnel		5
uña		5
varita/s		5
vaso		5
vela		5
ventana		5
zapato		5

ANNEX 8. TREPI situació 2

**TREPI. TEST DE RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS
INTERPERSONALES**
(Garaigordobil y Berruoco, 2005)

SEGUNDA SITUACIÓN

Mira, este niño se llama Àlex. Otro niño mayor llamado Francisco le acaba de quitar su coche. ¿Qué puede hacer Àlex para recuperar su coche?

“Mira, aquest nen es diu Àlex. Un altre nen més gran que es diu Francisco li acaba de treure el seu cotxe”. Es llegeixen les vinyetes del dibuix: “Ara vull jugar amb el teu cotxe” (diu el Francisco), “Torna’m el cotxe!” (diu l’Àlex) i se li formula la següent pregunta: “Què pot fer l’Àlex per recuperar el seu cotxe?”

ANNEX 8.1. Recull de respostes

En negreta el número per identificar l'alumne.

30:

2-Comprar un altre.

-Dir-li: em dones el cotxe? Perquè el tenia jo. (1p.)

3-Li haurien de deixar perquè elles ja l'han tingut una estona. (ho diu però realment no diu el que faria).

-dir-li a la mestra.

36:

2-

3-Anar a jugar amb una altra persona.

38:

2- Dir a la seva mare que li compri un altre.

-Fer un regal perquè li torni el cotxe.

-Donar un dibuix o papallona perquè estigui content i li torni.

3-Posar el peu perquè caigui, ja que no el deixen jugar.

-Que el Jose s'esperí. (1p.)

35:

2-Dir-li a la mestra i que el castigui.

-No li pot agafar perquè l'Àlex és petit.

3-Dir-li a la mestra.

-Que el José vagi en un altre joc.

-Quan acabin li diu als seus amics de jugar amb la corda. Esperar-se. (1p.)

33:

2-Saltar i prendre el cotxe.

-Amb una escala prendre.

-Saltar amunt.

-Dir-li a l'Àlex que li torni el cotxe.

-L'Àlex va a buscar un altre cotxe pel Francisco.

-Dir-li a la mare.

3-Puc jugar una miqueta amb vosaltres?

-Fer-li una abraçada o peto.

-Dir-li a la mestra.

-Demandar si pot saltar a la corda o aguantar la corda.

37:

2-Dir-li a la mare.

-Comprar un cotxe.

-Prendre el cotxe.

3-Que marxi un de la corda.

-Prendre la corda.

7:

2-Dir-li a la mare.

-Que la mare castigui el Francisco i que la mare piqui al Francisco.

3-Dir-li a la mestra.

-Que la mestra castigui els que juguen a corda.

-No jugui.

-Que vagi a jugar en un altre joc.

21:

2-Fer una trampa i prens el cotxe. / El despistes i li prens/ Si el Francisco el perd li agafa/ deixar diners perquè el Francisco els agafi i deixi el cotxe.

3-Demandar si us plau (1p.)/prendre la corda i li diu als seus amics que juguin sols, una vegada cada un.

11:

2- Res. 3-Res.

9:

2-Espiar-lo per veure on l'amaga i agafar-lo./Canviar el cotxe per papers./ Jugar amb una sabata (fa veure que és el cotxe).

3-Quan marxen agafar la corda (1p)./ Jugar a corda sense que el vegi./ El niño va corriendo quando vuelven las niñas.

22:

2-Dir-li a la mare que el torni./ Dir-li al pare./ Prendre el cotxe al Francisco./ Dir a la mare del Francisco.

3-Tenia que anar abans a jugar quan han començat (1p)./Dir mestra./ No els deixa jugar quan tingui una joguina./ Els hi diu si us plau (1p)./ i si us convido a una festa?/ El José els hi diu fort./ si em deixeu jugar un dia els regalarà una xuxe, joguina.../ si no el deixen jugar ell tampoc els deixarà.

23:

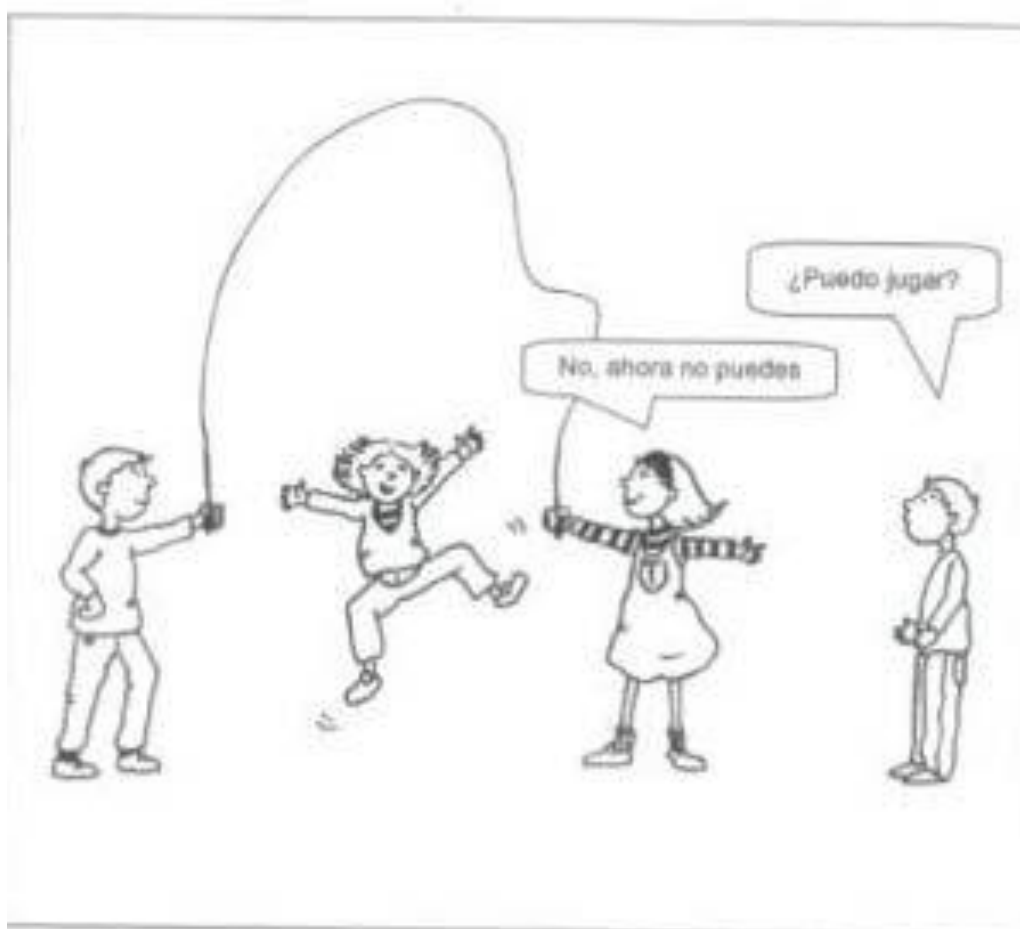
2-Dir mama/ dir senyoreta/ anar a buscar un altre cotxe.

3-Dir si us plau (1p.)./ jugar a una altra cosa./ No ho troba bé però no sap què fer.

ANNEX 9. TREPI situación 3

TREPI. TEST DE RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS INTERPERSONALES (Garaigordobil y Barrio, 2005)

TERCERA SITUACIÓN

Este niño se llama José. Está mirando a un grupo de niños y niñas que están jugando con la cuerda en el patio de su colegio. Él quiere jugar pero no le dejan. ¿Qué puede hacer para poder jugar?

“Aquest nen es diu José. Està mirant a un grup de nens i nenes que estan jugant amb la corda al pati de l'escola. Ell vol jugar però no el deixen.” Es llegeixen les vinyetes del dibuix: “Puc jugar?” (pregunta el José), “No, ara no pots” (li respon un infant) i se li formula la següent pregunta “Què pot fer per poder jugar?”

ANNEX 10. Respostes TREPI, situació 2 i 3

No s'analitzen els resultats de cada situació per separat perquè, tal com es pot veure en la següent taula, els resultats de la situació 2 són especialment baixos i pocs infants obtenen puntuació.

Alumne/a -classe 1	Situació 2	Situació 3	Total
1	1	0	1
2	0	0	0
3	1	1	2
4	0	2	2
5	1	0	1
6	0	0	0
7	0	0	0
8	0	0	0
9	0	1	1
10	0	1	1
11	0	0	0
12	2	2	4
13	0	1	1
14	0	1	1
15	1	3	4
16	0	0	0
17	0	2	2
18	0	2	2
19	0	0	0
20	1	1	2
21	0	1	1

Alumne/a -classe 2			
22	0	2	2
23	0	1	1
24	0	0	0
25	0	2	2
26	2	1	3
27	0	0	0
28	2	1	3
29	1	1	2
30	1	0	1
31	1	1	2
32	0	1	1
33	0	2	2
34	0	1	1
35	0	1	1
36	0	0	0
37	0	0	0
38	0	1	1
39	1	1	2
40	0	0	0

ANNEX 11. Bateria de percepció docent de les habilitats socials

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que es refereixen a com l'infant es comporta davant de situacions socials. T'agrairia que valorés a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Es mostra segur/a	1	2	~~3~~	4	5
Té amics/gues	1	2	3	~~4~~	5
Juga amb diferents infants	1	2	~~3~~	4	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	~~3~~	4	5
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	~~3~~	4	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	~~2~~	3	4	5
Describeix els seus sentiments	1	~~2~~	3	4	5
Reconeix els sentiments dels altres	1	~~2~~	3	4	5
Respon a l'afecte dels altres infants	1	2	~~3~~	4	5
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	1	~~2~~	3	4	5
Maltracta o intimida als altres companys/es	~~1~~	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	2	~~3~~	4	5
Defèn els drets dels seus companys/es	1	2	~~3~~	4	5
És ansiós o es mostra tens	1	~~2~~	3	4	5
S'adapta bé a les diferents circumstàncies	1	~~2~~	3	4	5
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	2	~~3~~	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

ANNEX 11.1 Recull de respostes

5

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que es refereixen a com l'infant es comporta davant de situacions socials. T'agrairia que valoresis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Es mostra segur/a	1	2	~~3~~	4	5
Té amics/gues	1	2	3	4	~~5~~
Juga amb diferents infants	1	2	3	~~4~~	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	3	4	~~5~~
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	3	~~4~~	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	2	3	~~4~~	5
Describeix els seus sentiments	1	2	3	4	~~5~~
Reconeix els sentiments dels altres	1	2	3	4	~~5~~
Respon a l'afecte dels altres infants	1	2	3	4	~~5~~
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	1	2	3	~~4~~	5
Maltracta o intimida als altres companys/es	~~1~~ 5	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	2	3	~~4~~	5
Defèn els drets dels seus companys/es	1	2	3	~~4~~	5
És ansiós o es mostra tens	5	~~2~~	3	4	5
S'adapta bé a les diferents circumstàncies	1	2	3	~~4~~	5
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	2	3	4	~~5~~

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que es refereixen a com l'infant es comporta davant de situacions socials. T'agrairia que valoresis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Es mostra segur/a	1	2	~~3~~	4	5
Té amics/gues	1	2	~~3~~	4	5
Juga amb diferents infants	1	2	~~3~~	4	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	~~3~~	4	5
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	~~3~~	4	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	2	~~3~~	4	5
Descriu els seus sentiments	1	~~2~~	3	4	5
Reconeix els sentiments dels altres	1	~~2~~	3	4	5
Respon a l'afecte dels altres infants	1	2	~~3~~	4	5
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	~~1~~	2	3	4	5
Maltracta o intimida als altres companys/es	~~1~~	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	~~2~~	3	4	5
Defèn els drets dels seus companys/es	1	~~2~~	3	4	5
És ansiós o es mostra tens	1	~~2~~	3	4	5
S'adapta bé a les diferents circumstàncies	1	~~2~~	3	4	5
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	~~2~~	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que es refereixen a com l'infant es comporta davant de situacions socials. T'agrairia que valoresis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Es mostra segur/a	1	2	X	4	5
Té amics/gues	1	2	X	4	5
Juga amb diferents infants	1	2	X	4	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	X	4	5
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	X	4	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	2	3	X	5
Descriu els seus sentiments	1	2	X	4	5
Reconeix els sentiments dels altres	1	X	3	4	5
Respon a l'afecte dels altres infants	1	2	X	4	5
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	1	X	3	4	5
Maltracta o intimida als altres companys/es	X	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	X	3	4	5
Defèn els drets dels seus companys/es	1	X	3	4	5
És ansios o es mostra tens	1	X	3	4	5
S'adapta bé a les diferents circumstàncies	1	2	3	X	5
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	2	3	X	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que es refereixen a com l'infant es comporta davant de situacions socials. T'agradiria que valoreis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Es mostra segur/a	1	2	3	4	5
Té amics/gues	1	2	3	4	5
Juga amb diferents infants	1	2	3	4	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	3	4	5
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	3	4	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	2	3	4	5
Descriu els seus sentiments	1	2	3	4	5
Reconeix els sentiments dels altres	1	2	3	4	5
Respon a l'afecte dels altres infants	1	2	3	4	5
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	1	2	3	4	5
Maltracta o intimida als altres companys/es	1	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	2	3	4	5
Defèn els drets dels seus companys/es	1	2	3	4	5
És ansiós o es mostra tens	1	2	3	4	5
S'adapta bé a les diferents circumstàncies	1	2	3	4	5
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d’afirmacions que es refereixen a com l’infant es comporta davant de situacions socials. T’agrairia que valoresis a l’alumne en totes elles a partir d’una escala de l’1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Es mostra segur/a	1	2	3	4	~~5~~
Té amics/gues	1	2	3	4	~~5~~
Juga amb diferents infants	1	2	~~3~~	4	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	3	4	~~5~~
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	~~3~~	4	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	2	3	~~4~~	5
Describeix els seus sentiments	1	2	3	4	~~5~~
Reconeix els sentiments dels altres	1	2	3	4	~~5~~
Respon a l’afecte dels altres infants	1	2	3	4	~~5~~
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	1	2	3	4	~~5~~
Maltracta o intimida als altres companys/es	5 ~~X~~	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	2	3	4	~~5~~
Defèn els drets dels seus companys/es	1	2	3	4	~~5~~
És ansiós o es mostra tens	5 ~~X~~	2	3	4	5
S’adapta bé a les diferents circumstàncies	1	2	3	4	~~5~~
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	2	3	4	~~5~~

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que es refereixen a com l'infant es comporta davant de situacions socials. T'agrairia que valoreis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Es mostra segur/a	1	2	3	4	5
Té amics/gues	1	2	3	4	5
Juga amb diferents infants	1	2	3	4	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	3	4	5
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	3	4	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	2	3	4	5
Describeix els seus sentiments	1	2	3	4	5
Reconeix els sentiments dels altres	1	2	3	4	5
Respon a l'afecte dels altres infants	1	2	3	4	5
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	1	2	3	4	5
Maltracta o intimida als altres companys/es	1	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	2	3	4	5
Defèn els drets dels seus companys/es	1	2	3	4	5
És ansios o es mostra tens	1	2	3	4	5
S'adapta bé a les diferents circumstàncies	1	2	3	4	5
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que es refereixen a com l'infant es comporta davant de situacions socials. T'agrairia que valoreis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Es mostra segur/a	1	2	3	4	5
Té amics/gues	1	2	3	4	5
Juga amb diferents infants	1	2	3	4	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	3	4	5
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	3	4	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	2	3	4	5
Describeix els seus sentiments	1	2	3	4	5
Reconeix els sentiments dels altres	1	2	3	4	5
Respon a l'afecte dels altres infants	1	2	3	4	5
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	1	2	3	4	5
Maltracta o intimida als altres companys/es	1	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	2	3	4	5
Defèn els drets dels seus companys/es	1	2	3	4	5
És ansiós o es mostra tens	1	2	3	4	5
S'adapta bé a les diferents circumstàncies	1	2	3	4	5
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

Nen. molt tímid, parla molt poc,

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que es refereixen a com l'infant es comporta davant de situacions socials. T'agrairia que valoresis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Es mostra segur/a	1	2	3	4	5
Té amics/gues	1	2	3	4	5
Juga amb diferents infants	1	2	3	4	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	3	4	5
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	3	4	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	2	3	4	5
Describeix els seus sentiments	1	2	3	4	5
Reconeix els sentiments dels altres	1	2	3	4	5
Respon a l'afecte dels altres infants	1	2	3	4	5
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	1	2	3	4	5
Maltracta o intimida als altres companys/es	1	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	2	3	4	5
Defèn els drets dels seus companys/es	1	2	3	4	5
És ansiós o es mostra tens	1	2	3	4	5
S'adapta bé a les diferents circumstàncies	1	2	3	4	5
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 1

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que es refereixen a com l'infant es comporta davant de situacions socials. T'agradiria que valoreis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies!

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Es mostra segur/a	1	2	3	4	5
Té amics/gues	1	2	3	4	5
Juga amb diferents infants	1	2	3	4	5
És acceptat i cau bé als altres infants	1	2	3	4	5
Quan és apropiat, cedeix i es compromet amb les propostes dels altres	1	2	3	4	5
Reconeix la responsabilitat dels seus errors	1	2	3	4	5
Describeix els seus sentiments	1	2	3	4	5
Reconeix els sentiments dels altres	1	2	3	4	5
Respon a l'afecte dels altres infants	1	2	3	4	5
Actua com a líder en les relacions amb els companys/es	1	2	3	4	5
Maltracta o intimida als altres companys/es	1	2	3	4	5
Defèn els seus drets	1	2	3	4	5
Defèn els drets dels seus companys/es	1	2	3	4	5
És ansiós o es mostra tens	1	2	3	4	5
S'adapta bé a les diferents circumstàncies	1	2	3	4	5
Distingeix entre les conductes acceptables i les no acceptables	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

ANNEX 11.2. Resultats

	Habilitat social
Alumne/a	
1	47
2	62
3	55
4	43
5	71
6	37
7	50
8	68
9	48
10	74
11	47
12	46
13	65
14	60
15	75
16	51
17	72
18	46,5
19	57
20	56
21	66

22	52
23	62
24	53
25	70
26	57
27	44
28	51
29	65
30	45
31	56
32	67
33	69
34	53
35	55
36	62
37	54
38	58
39	67
40	58

ANNEX 12. Bateria de percepció docent de la creativitat

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que fan referència a la creativitat. T'agrairia que valorassis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	X	2	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	X	2	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	X	2	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	X	2	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	1	X	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	X	3	4	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d'una situació o problema	X	2	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	X	2	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	X	2	3	4	5
Inventa jocs originals	X	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

12.1. Recull de respostes

5

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que fan referència a la creativitat. T'agradiria que valoressis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	1	2	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	1	2	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	1	2	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	1	2	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	1	2	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	2	3	4	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d'una situació o problema	1	2	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	1	2	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	1	2	3	4	5
Inventa jocs originals	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que fan referència a la creativitat. T'agrairia que valoressis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	1	X	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	1	X	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	1	X	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	1	X	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	1	X	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	2	3	X	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d'una situació o problema	1	X	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	1	X	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	1	X	3	4	5
Inventa jocs originals	1	X	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d’afirmacions que fan referència a la creativitat. T’agradiria que valoressis a l’alumne en totes elles a partir d’una escala de l’1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	1	X/2	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	1	X	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	1	X	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	1	X	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	1	X	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	2	3	X	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d’una situació o problema	1	X	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	X	2	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	1	X	3	4	5
Inventa jocs originals	1	X	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que fan referència a la creativitat. T'agrairia que valorassis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	X	2	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	1	X	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	X	2	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	X	2	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	X	2	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	2	3	X	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d'una situació o problema	X	2	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	X	2	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	1	X	3	4	5
Inventa jocs originals	1	2	X	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que fan referència a la creativitat. T'agrairia que valoressis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	1	2	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	1	2	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	1	2	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	1	2	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	1	2	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	2	3	4	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d'una situació o problema	1	2	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	1	2	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	1	2	3	4	5
Inventa jocs originals	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que fan referència a la creativitat. T'agrairia que valoressis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	1	2	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	1	2	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	1	2	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	1	2	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	1	2	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	2	3	4	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d'una situació o problema	1	2	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	1	2	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	1	2	3	4	5
Inventa jocs originals	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que fan referència a la creativitat. T'agradiria que valoressis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	1	2	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	1	2	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	1	2	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	1	2	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	1	2	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	2	3	4	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d'una situació o problema	1	2	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	1	2	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	1	2	3	4	5
Inventa jocs originals	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que fan referència a la creativitat. T'agrairia que valoressis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

Nom nen/a:	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	1	2	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	1	2	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	1	2	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	1	2	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	1	2	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	2	3	4	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d'una situació o problema	1	2	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	1	2	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	1	2	3	4	5
Inventa jocs originals	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

TEST 2

A continuació es presenten un seguit d'afirmacions que fan referència a la creativitat. T'agrairia que valoressis a l'alumne en totes elles a partir d'una escala de l'1 al 5, on 1 és mai o gens i 5 és molt o sempre. Gràcies !

	1 Mai o gens	2	3	4	5 Molt o sempre
Nom nen/a:					
Mostra curiositat sobre moltes coses fent contínuament preguntes de diferents temes; per exemple, sobre el funcionament dels objectes, sobre la naturalesa...	1	2	3	4	5
Li agrada jugar a jocs imaginatius, de fantasia	1	2	3	4	5
Busca diferents alternatives per resoldre un problema	1	2	3	4	5
Fa connexions entre diferents àmbits del coneixement o experiències viscudes, relaciona conceptes aparentment allunyats	1	2	3	4	5
Ofereix solucions originals a problemes que observa	1	2	3	4	5
Està obert a noves experiències, li agraden les novetats i els canvis	1	2	3	4	5
És capaç de trobar moltes solucions i/o generar moltes idees davant d'una situació o problema	1	2	3	4	5
Li interessen coses originals i fa preguntes inusuals per la seva edat	1	2	3	4	5
Té idees originals en el joc simbòlic o de representació	1	2	3	4	5
Inventa jocs originals	1	2	3	4	5

Si ho consideres necessari pots afegir alguna observació:

12.2. Resultats

Alumne/a	Creativitat
1	12
2	21
3	27
4	22
5	36
6	23
7	21
8	34
9	22
10	43
11	17
12	15
13	24
14	35
15	45
16	22
17	48
18	14
19	32
20	20
21	26

22	25
23	43
24	33
25	43
26	41
27	19
28	19
29	34
30	39
31	25
32	40
33	40
34	25
35	29
36	33
37	34
38	34
39	43
40	31

ANNEX 13. Entrevistes a les docents

Les preguntes de l'entrevista giraran entorn la visió dels constructes de creativitat i habilitats socials en els alumnes. Així doncs, agrairia que em poguessis explicar les teves idees, coneixements o opinions respecte a aquests conceptes en relació amb la teva experiència professional.

- Podries indicar-nos quants anys portes dins del món educatiu exercint de docent?
- Podries indicar-nos quins estudis tens?

- Em podries explicar com entens el concepte de creativitat? Com el definiries amb les teves paraules?
- Em podries dir quines són les conductes, comportaments o actituds en les quals t'has basat per decidir que els infants són molt o poc creatius?
- Em podries explicar si a l'escola avalues la creativitat d'alguna manera? Com? Ho poses als informes?

- Em podries explicar com entens el concepte d'habilitat social o competència social? Com el definiries amb les teves paraules?
- Em podries dir quin tipus de conductes, actituds o maneres de fer creus que defineixen a un infant amb uns bons recursos socials?, i el mateix per un infant que no hi destaca?
- Em podries explicar si a l'escola avalues les habilitats socials d'alguna manera? Com? Ho poses als informes?

- Consideres que hi ha alguna relació entre les habilitats social de l'infant i el fet que aquests rendeixi més?, o si hi ha relació entre la creativitat de l'infant i que aquest rendeixi més?

- Consideres que hi ha alguna relació entre la creativitat i les habilitats socials? Com ho has notat? En quin sentit?

-Consideres que ser creatiu és un avantatge a l'hora de relacionar-se, o més aviat el contrari? Consideres que tenir uns bons recursos socials és un avantatge per ser creatiu?

Gràcies per les teves respostes i pel teu temps.

ANNEX 13.1. Transcripció de les entrevistes

Docent 1.

-Em podries explicar com entens el concepte de creativitat? Com el definiries amb les teves paraules?

Jo penso que cadascú pot ser creatiu de maneres diferents, llavors penso que hem d'oferir un ventall de possibilitats perquè cada infant sigui creatiu en el que ell. Per exemple un serà més creatiu fent una composició amb retalls, un altre potser farà un dibuix fantàstic, cadascú té unes creativitats diferents. S'ha d'oferir la possibilitat de treballar totes aquestes besants.

- Em podries dir quines són les conductes, comportaments o actituds en les quals t'has basat per decidir que els infants són molt o poc creatius?

La motivació, si un nen en una feina no està motivat no crec que pugui desenvolupar la creativitat, tot el seu potencial. Per exemple, tinc un nen a qui li encanta el carnaval, llavors sempre que pugui fer un dibuix lliure de temàtica de carnaval li veus un progrés, -a més jo porto amb aquest curs des de P-3- veu un progrés des de P-3 fins ara, que encara li encanta el carnaval però cada vegada fa dibuixos més elaborats. Sempre guanya tots els concursos perquè li agrada molt. En canvi, potser si li faig dibuixar una casa potser no hi haurà aquesta motivació que dibuixant els gegants que és el que realment li agrada.

Per exemple les construccions, tenim unes fustetes, normalment fem construccions de quatre i anar pujant cap amunt. Doncs el primer dia que a P-4 un nen va sortir d'aquest esquema i va començar a fer un altre tipus de construcció més cap al pla, com un pont o carretera, veus que estem despertant la seva creativitat.

És qüestió de mirar els nens i de deixar-los fer. A vegades els hi dono models per ampliar una mica mirades, però a vegades els has de deixar que ells siguin els que busquin el que els interessa.

Els infants no tant creatius no tenen tant interès per les propostes aquestes de creativitat, jo deixo molt que vagin lliures, a vegades sí que els hi marco dos o tres activitats concretes que vull que hi passin, però moltes vegades els hi poso dibuix lliure o coses de treball lliure o jugar al terra lliure. Veus que hi ha infants que no hi van en aquestes propostes lliures, no estan motivats per fer aquestes coses. També depèn del seu ritme evolutiu, hi ha nens que a P-4 per exemple no tenien gens de ganes de fer un dibuix, com podria ser una altra cosa, i en canvia ara veus que comencen a fer figura humana. Ara comencen a estar preparats per fer-ho.

No els pots demanar sempre el mateix a cada nen hi ha nens que a P-4 feien algunes coses que ara me les fan alguns nens de P-5 perquè cadascú és bo en el que és bo.

- Em podries explicar si a l'escola avalues la creativitat d'alguna manera? Com? Ho poses als informes?

Jo ho tinc en compte quan fem els informes, a l'entrevista amb els pares, intentes sempre buscar les coses positives de cada infant. Tinc un nen que és boníssim en tema d'orientació espacial, en canvi, en temes de coses de paper li costa molt, aprendre els aprenentatges i això anem una mica endarrerits. Als pares els intentes dir, té tot això molt bo però cal que treballem lo altre, però també treballem tot això tant bo. Intentes explicar que no només treballem allò que costa, sinó que això en el que és tant bo també treballem-ho que és el que a ell li agrada.

- Em podries explicar com entens el concepte d'habilitat social o competència social? Com el definiries amb les teves paraules?

Una persona capaç d'establir relacions amb els altres, parlar, ajudar-se, que sigui empàtica. Per mi això és una persona que realment desenvolupa una habilitat social. És una cosa que també s'ha de treballar a vegades, hi ha nens que ho són de seguida i hi ha d'altres que cal treballar i ajudar-los a posar paraules perquè no saben quines paraules utilitzar, però també és la nostra feina, ajudar-los.

- Em podries dir quin tipus de conductes, actituds o maneres de fer creus que defineixen a un infant amb uns bons recursos socials?, i el mateix per un infant que no hi destaca?

Tinc una nena que el tema social li costa, és una nena introvertida en aparença, als adults ens sembla que ho és però realment ella juga sempre amb una amiga, ara comença a ampliar una mica, però ha estat jugant durant aquests dos anys amb una nena en concret. Et penses que és introvertida però és ella la que porta la veu cantant de l'altra. Durant tot el P-3 –feia només un terç de la jornada- gairebé no em va parlar. A P-4 em va començar a parlar i ara sí que ja és capaç de posar moltes paraules. Tot i això encara hi ha coses que li costa molt, si està enfadada no sap dir-ho, es queda callada i no ho vol dir, és molt tancada en aquest aspecte. Ha millorat, però encara queda. Amb els nens que va ampliant el cercle d'amistats també és ella qui vol portar la veu cantant i a casa els pares m'ho diuen que sempre vol manar, no entenem que aquí a l'escola no parli. Potser és anar-la ajudant que se senti segura aquí per poder comportar-se com realment és.

En positiu, quan veus que es posen a la pell dels altres, per exemple tinc una nena que és molt empàtica, mai fa mal a ningú, mai l'has d'avisar, sempre s'intenta portar molt bé. Un dia va fer un cop a una companya i va plorar desconsoladament perquè li havia fet mal, que no era res només una empenyeta. Ella plorava perquè: quin mal que li he fet, si m'ho haguessin fet a mi. Llavors és explicar-li, no passa res li has fet sense voler, ves a parlar amb ella a veure com la pots ajudar. Però es posa tant a la pell de l'altre que per això mai fa mal a ningú.

Té molt autocontrol? S'enfada?

No s' enfada gaire, tot molt ordenat, tot molt bé. Llavors quan una cosa no surt, ella no volia fer aquest cop, se sent super malament. Estem mirant un vídeo i ens posem trists veient el que passa, doncs ella especialment es posa trista, té una gran sensibilitat.

Jo sóc de primària i estic acostumada a nens de sisè, excepte ara que he fet p-3, p-4 i p-5. Des de petits ja veus com aquell nen estirà a sisè, més o menys, ja veus la dinàmica de cadascú.

- Em podries explicar si a l'escola avalues les habilitats socials d'alguna manera? Com? Ho poses als informes?

Com a tal no avaluem les habilitats socials, però a les entrevistes o als informes sempre posem una mica la part social, al primer trimestre ho parlem i els hi expliquem i no ho escrivim, per exemple aquestes tres nenes sempre van juntes però les hem d'anar acompanyant perquè tenen molt sovint molts problemes, les tres molt potents i volen manar. Ara a l'informe del tercer trimestre hi ha un apartat d'habilitats més socials que ho expliquem una mica més. Avaluar com a tal no, però sí tenir-ho en compte perquè és molt important la relació amb els altres. Hi ha nens que al tercer trimestre parlem de tot el curs, del que ha anat millorant i d'altres que és ara ja ha trobat un grup d'amics, depèn de cada un.

- Consideres que hi ha alguna relació entre les habilitats social de l'infant i el fet que aquests rendeixi més?, o si hi ha relació entre la creativitat de l'infant i que aquest rendeixi més?

Jo penso que sí està relacionat, perquè si un és molt líder i aquest va sempre a fer activitats més d'aprenentatge i no de joc, així entenc rendir. Per tant, els altres també van cap aquí, llavors nens que potser estarien jugant estan aquí fent una activitat que sigui més d'aprenentatge. També pot passar la part contrària, qui rendiria més decideix anar a fer activitats més de joc pel líder. Depèn del qui és més líder, dels nens quines ganes tenen.

Per mi joc lliure és joc, per exemple els hi deixo el lego o el cable, també és aprenentatge però és molt més lliure i jo no estic allà pendent de com posen les peces. En canvi activitats d'aprenentatge aquelles que jo vull veure, una sèrie de números, colors, si la saben continuar. Per ells és com un joc, però per mi és més aprenentatge; activitats de lectoescriptura de relacionar les lletres o buscar paraules.

No sé contestar si hi ha relació, amb els nens que jo tinc, la nena que té comentat que no té tanta habilitat social que ara comença ampliar el cercle, li costa anar a les activitats d'aprenentatge però no sé si realment és per la relació social, si està connectat. Jo no veic tant la relació perquè hi ha nens que tenen moltes habilitats socials però a l'hora de venir a treballar, activitats que jo controlo més, els has d'avisar perquè vinguin sempre prefereixen activitats de joc. En canvi, d'altres que no tenen tantes habilitats socialment venir, estar a la taula centrats en la seva feina sí que els hi agrada.

Segurament hi ha una relació però em trobo una mica de tot, no trobo que pesi més una balança que l'altra.

**-Consideres que hi ha alguna relació entre la creativitat i les habilitats socials? Com ho has notat?
En quin sentit?**

Els meus nens els que són més creatius realment sí que tenen més bones habilitats socials i els que no són tant creatius són els que els hi costa més aquesta habilitat més social. Però també n'hi ha alguns que no els hi agrada la creativitat, imaginar... i socialment són bons. Però en general sí que veu relació. Per exemple tinc un nen que és molt líder i té una imaginació brutal, tot el que sigui imaginar, de paper no li agrada tant, però si li dones d'altres materials perquè pugui fer li encanta, en composicions o coses així. El que li agraden els gegants li ha costat el tema social, ara sí que se sent molt còmode i més segur amb tot el grup i creativament és un nen molt bo. Tinc una altra nena que té molt bones habilitats socials i és molt bona en creativitat, al nom posa cors o a la lletra li posa cabells, va més enllà.

**-Consideres que ser creatiu és un avantatge a l'hora de relacionar-se, o més aviat el contrari?
Consideres que tenir uns bons recursos socials és un avantatge per ser creatiu?**

Penso en els exemples i veu les dues coses, jo en aquest infants quant encara no era tant hàbil socialment la creativitat ja li veia. El que passa que la relació social li ha costat arribar a P-5 plorant, tot i coneixem a mi, quan hem fet actuacions a fins a l'últim dia de P-4 ha estat plorant. Però sempre ha sigut molt bo creativament. Li ha costat molt sentir-se segur i això afecta a les habilitats socials. Llavors veu que està relacionat però no sé què pesa més.

Docent 2.

-Em podries explicar com entens el concepte de creativitat? Com el definiries amb les teves paraules?

Poder plasmar el que ells senten a dins en un format diferent que no sigui el llenguatge, Bueno també hi intervindria el llenguatge oral, posant-hi una mica d'imaginació sense seguir les normes estrictes pautades.

- Em podries dir quines són les conductes, comportaments o actituds en les quals t'has basat per decidir que els infants són molt o poc creatius?

En el racó de construcció o en un espai, a infantil ho pots observar molt en diferents moments perquè tu fas una proposta i la deixes d'una manera però després ells la van modificant i creen com

una nova proposta. Això et fa veure que són creatius. Per exemple una nena de P-4 a l'espai de ciències jo col·loco unes rampes d'una posició perquè manipulin amb unes pilotes i manipulin el lliscament, la rapidesa, la velocitat i va haver una nena que hi havia unes altres rampes en una caixa i les va agafar per continuar les rampes que jo havia col·locat i en va fer una altra a l'altre costat. A vegades diem fem això i ells et diuen si ho poden fer d'una altra manera. En el joc es veu molt perquè hi ha material que tu l'has vist que sempre es fa allò i en canvi l'utilitzen per fer diferents coses. Per exemple un material de construccions no només l'utilitzen per fer construccions, fan joc simbòlic o comencen a comptar. La creativitat no està només en les activitats més de plàstica. Fins i tot en el llenguatge quan inventem històries si se s'enyeixen molt al normal o posen personatges que no existeixen.

- Em podries explicar si a l'escola avalues la creativitat d'alguna manera? Com? Ho poses als informes?

La tenim en compte, a l'hora de micro-espais sempre intentem que n'hi hagi un que sigui més creatiu. Proposem una proposta i la completen o no o a vegades deixem un seguit de materials i que ells facin tant amb l'àmbit plàstic com de joc. Quan és més de tipus de llenguatge llavors sí que fem propostes determinades o juguem a crear històries. Per exemple ara que fem un projecte que és el llibre de les paraules boniques intentem que cada pàgina, cada paraula doncs que ells aportin idees, nosaltres els ajudem però sí. O quan escriuen lletres veus que alguns nens intenten fer lletres amb relleu o posen ornaments a la bora. Als racons de grafisme també moltes vegades els fem completar algun dibuix o alguna activitat perquè cadascú faci el que vulgui, donar el seu toc.

Així com a creativitat no ho posem als informes com un apartat, al primer trimestre a infantil hi ha l'adaptació i l'autonomia, les relacions amb els adults i amb els companys i el joc i aprenentatge, en aquest últim podria ser que hi poséssim alguna cosa. A l'últim trimestre l'aprendre a ser i actuar, l'aprendre a viure, l'aprendre a comunicar-se i l'altre no el recordo, però en un també hi podem incloure algun aspecte si ho són molt o poc.

- Em podries explicar com entens el concepte d'habilitat social o competència social? Com el definiries amb les teves paraules?

La manera de relacionar-se amb els companys, amb els adults, amb els materials, un comportament dins d'un grup, un comportament individual. La manera de viure, tot el que ells fan per estar bé amb el món que l'envolta.

- Em podries dir quin tipus de conductes, actituds o maneres de fer creus que defineixen a un infant amb uns bons recursos socials?, i el mateix per un infant que no hi destaca?

Cada nen és a la seva manera, llavors no podem dir que un és molt hàbil i l'altre no, cada un pot ser que estigui per les circumstàncies personals, per la manera de ser, l'entorn familiar, per tot pot ser que tingui unes facilitats o capacitats que l'altre no en té tantes. Però aquí el que intentes és això, que hi hagi unes normes, que uns s'ajudin als altres, quan hi ha un conflicte intentar parlar-ne, aprendre unes habilitats bàsiques perquè esdevinguin unes capacitats.

Hi ha nens que ve una persona que no coneixen i de seguida s'hi comuniquen, en canvi hi ha nens que necessiten molt temps per comunicar-se, fins i tot amb persones que ja coneixen. Necessiten tenir una miqueta la seva bombolla, llavors clar intentes afavorir-los moment perquè puguin tenir aquest instants de relacionar-se i depenent de la persona deixes una mica de llibertat. Si que si veus un comportament que dius aquest no és adequat per relacionar-se llavors si que intentes parlar-ne i modificar la seva conducta. Costa menys amb els que tenen sovint conflictes que amb els que són per timidesa i per tot això els costa comunicar-se. Aquests nens ja els derives si veus que hi ha alguna mena de problemàtica per relacionar-se, els derives en un CEDIAP o intentes parlar amb especialistes que puguin fer-hi una ullada per si hi ha algun problema de base o sinó cada nen a vegades necessita el seu temps, el vas acompanyant, li fas diferents propostes en comptes de parlar en gran grup en grup reduït. Adaptar-te a la situació de cada un.

Una conducta inadequada seria els que són més violents i es relacionen molt amb el contacte físic, clar intentes parlar-ho amb ells i fer-los reflexionar que ho expliquin, treballar l'empatia i que vagin millorant en aquest aspectes. És complex i n'hi ha de molts que són molt nerviosos i moltes vegades la seva relació és "barruera", no perquè ells es vulguin relacionar malament, o nens que tenen tantes ganes de parlar que no deixen parlar als altres. Això amb nens petits costa una mica reconduir-ho, però per això fem moltes estones de conversa, de joc en petit i gran grup perquè aprenguin a gestionar-ho tot millor.

- Em podries explicar si a l'escola avalues les habilitats socials d'alguna manera? Com? Ho poses als informes?

Ho parlem molt amb les famílies i si veus una conducta que no és una bona manera per relacionar-se, perquè ells s'hi puguin posar una mica. Perquè un dia un nen no es relacioni bé no passa res, llavors intentem que les coses negatives no quedi molt per escrit perquè etiquetes molt al nen, per això intentem veure la part positiva, tot i això intentem no obviar-ho el que s'ha de millorar. Com que hi ha aprendre a conviure al tercer trimestre i al primer trimestre la relació amb els altres, a l'informe es pot posar alguna cosa. Si hi ha una cosa molt puntual que no pot esperar i l'informe doncs cridem a les famílies al moment per parlar-ho. Hi ha nens que tenen moltes habilitats comunicatives també ho poses als informes.

- Consideres que hi ha alguna relació entre les habilitats social de l'infant i el fet que aquests rendeixi més?, o si hi ha relació entre la creativitat de l'infant i que aquest rendeixi més?

Cada nen és un nen i n'hi ha que són molt hàbils socialment i molt bons en el seu rendiment acadèmic i hi ha nens que són molt hàbils socialment i que el rendiment acadèmic els hi costa. Sí que a vegades hi ha nens que trobes que hi ha les dues coses, baix rendiment i baixa comunicació. Però a vegades no saps on hi ha el punt on hi ha el conflicte. Si es comunica poc perquè realment li costa tot molt i té por de l'error o realment està en la timidesa que a vegades el rendiment no és l'adequat perquè tu no pots valorar-ho perquè ell no t'ho ensenya. Considero que hi ha una mica de tot.

-Consideres que hi ha alguna relació entre la creativitat i les habilitats socials? Com ho has notat? En quin sentit?

Pot ser, però si penses en nens concrets veus que hi ha nens que són força creatius en alguns aspectes i socialment els hi costa una mica i també passa al revés. Veuria una mica de tot. Per exemple tinc un nen que a l'hora de dibuixar i inventar-se coses i fer grans construccions, de crear espais i en el joc simbòlic és molt creatiu i a l'hora de parlar amb els altres a l'hora d'explicar-te quan té un problema, doncs no ho fa. També tinc nens molt hàbils que es comuniquen de seguida, que amb els altres també tenen molta relació, que el llenguatge el tenen molt desenvolupat i a l'hora de fer coses, potser perquè no els hi agradi o perquè tenen por no veus que demostrin tant la creativitat. Pot ser que domini que els més creatius també siguin més hàbils socialment, però no tots. Parlant en infantil que estan en procés de desenvolupament i de tot i no es pot deixar per tancat, pot ser que canviï.

-Consideres que ser creatiu és un avantatge a l'hora de relacionar-se, o més aviat el contrari? Consideres que tenir uns bons recursos socials és un avantatge per ser creatiu?

No sé quin és el primer, clar potser el fet de ser sociables amb els companys i de relacionar-se molt bé els permet augmentar, afavorir la creativitat perquè jo ho veig quan es posen a dibuixar o a explicar històries els infants que no els importava anar amb un o amb un altre agafen idees de tot arreu que van incorporant i van eixamplant la creativitat. Els que els costa més relacionar-se els costa més imitar més els altres. Tot això ho intentem pal·liar amb tot això que fem dels espais, que barregem nenes i cada nen es pot adequar més amb el que està més proper a ell. Hi ha nenes que passen per diferents etapes i això no vol dir l'edat. El donar molts models afavoreix la creativitat. Però és més fàcil els nens més sociables els hi és més fàcil tot.

Potser veig que a vegades la creativitat pot ser una manera que permeti en infants pocs sociables, que tinguin dificultats en la relació, obrir-se, però potser ho veig més al revés és més fàcil. Els altres s'atansen més a ells, per la creativitat, però a ells els hi costa per la poca habilitat social.

A infantil sobretot trobes que hi hauria infants que potser farien més, posarien més creativitat a les seves coses però la por a fer-ho malament depèn d'un mateix no els deixa fer més. Tenen potencial però no el treuen a fora. Clar els estereotips de la societat que hi ha a tot arreu és els d'infantil no saben fer això o allò. No pots dir que no saben estan en un procés, els estàs limitant. Si quan escriuen els hi dius, ho has fet malament, ja li dius tu no en saps, en canvi si li dius molt bé ara intentem si pots aconseguir un altre... girant. L'autoestima d'un mateix o el sentir-se segur també els hi ajuda a ser més creatius. Quan fan pintura es deixen anar alguns i d'altres els hi dius feu el que vulgueu però ells necessiten molt mirar els altres. Ells tenen una imatge del que pot estar bé. O et diuen jo no sé dibuixar, tothom sap dibuixar. Això potser és molt perquè la societat dona moltes imatges del que està bé.

Nosaltres intentem potenciar molt la creativitat i com més petits millor perquè és quan es desenvolupa tot, on poden canviar més, incorporar més ímputs i més tot. Els espais de la tarda hi ha una mica de tot. També tenim jocs per fomentar la creativitat en diferents àmbits, per exemple la piràmide és un joc matemàtic i que facin el que vulguin no han de fer la piràmide o els blocs de números com de fusta que pots treballar la descomposició fer construccions o per exemple material que tu els hi dones sense cap model, hi ha estones que tenen model i hi ha estones que no. A l'hora d'escriure igual estones més lliures o no tant. També amb la lectura autònoma que els permet que ells llegeixin i tot i que alguns encara no saben es poden inventar o anar seguint la història a partir de les imatges. L'espai de llum o l'espai ciència que és amb balances tu els deixes amb materials i que vagin fent, els deixes que triïn com actuar. Ells la creativitat la tenen més fàcil de sortir que nosaltres (els adults) que estem enmarcats.

ANNEX 14. Sol·licitud d'autoritzacions

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

SOL·LICITUD D'AUTORITZACIÓ

Nom i cognoms: FRANCAS COMESA TORRENT
amb DNI 40868445 K, autoritzo a l'alumne/a
Sandra Colell Olivares a
passar uns tests sobre creativitat i habilitat social a P-5
amb la finalitat que el seu ús sigui pel Treball fi de grau dels Estudis de Grau en
Mestre d'Educació Infantil de la Facultat de ciències socials de la Universitat de
Manresa (UVIC-UCC).

Signatura,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Sandra Colell Olivares', written over a horizontal line.

Manresa, 25 de febrer de 2020.

Fundació Universitària del Bages- Avinguda Universitària, 4-6- 08242 Manresa – www.fub.edu

SOL·LICITUD D'AUTORITZACIÓ

Nom i cognoms: Laia Serra de la Fuente
amb DNI. 39375678 T, **autoritzo** a l'alumne/a
Sandra Colell Olivares a
passar uns tests sobre creativitat i habilitat social a P-5
amb la finalitat que el seu ús sigui pel Treball fi de grau dels Estudis de Grau en
Mestre d'Educació Infantil de la Facultat de ciències socials de la Universitat de
Manresa (UVIC-UCC).

Signatura,

Manresa, 25 de Febrer de 2020

